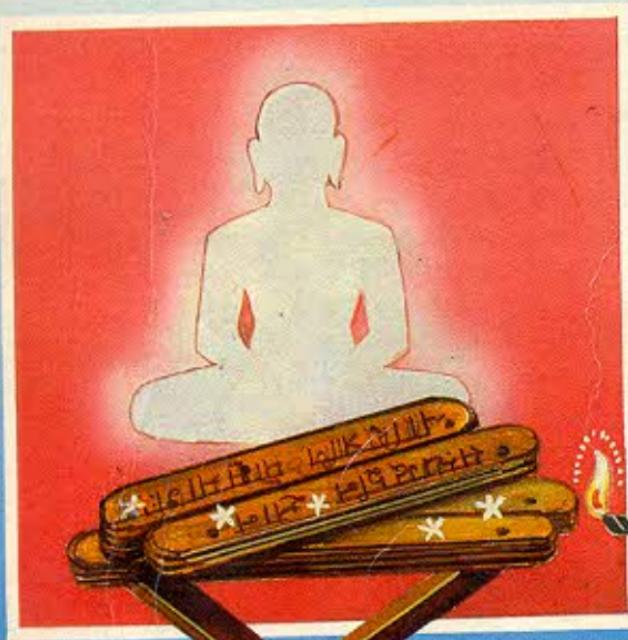

ಭಕ್ತಮರಾದಿಪಂಚಸ್ತೋತ್ರ

ಭಾವಪ್ರಕಾರೀಕಾ

१४

ಪಂಡಿತರ್ಮ
ಎ.ಶ್ಲಾಂಕಾಜಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹಿನ್ನ
ಜನ್ಮ ಕ್ರಾಂತಿ 1988-1988

ಪಂಡಿತರೆತ್ತು ಎತ್ತಾರು ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ
ಕೃತಿಗಳು

ಸಂಖ್ಯೆ	ಕೃತಿಯ ಹೆಸರು	ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು
1.	ಪಂಚಸ್ವಲೀತ್ರ : ಭಾವ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ (154 ಪುಟಗಳು)	1913
2.	ಜ್ಯೇಂಧ್ರ ಸದ್ಗಮಾಣ್ಯದ್ಯ (36)	1911
3.	ಜಿಸಭಜನಸಾರ (152)	1911, 1919, 1926, 1947
4.	ಸ್ವಾಜಾಪಾದಸಮಾಣ್ಯದ್ಯ (308)	1919, 1923, 1936
5.	ರತ್ನಾ ಕರವಾದರಕವರ್ಯ (132)	1922
6.	ಶತಕ್ತರ್ಯಾ (124)	1922
7.	ಶತಕ್ತರ್ಯಾ (ರತ್ನಾ ಕರ ವಿರಚಿತ) (150)	1922, 1941
8.	ಅಸ್ಯಂಲೋಗ್ಯಾಸ್ಪೆಡಿಕಾ (102)	1923
9.	ಮಹಾಪುರಾಣ (ಪ್ರಾರಂಭಪೂರಾಣಂ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಪೂರಾಣಂ) (3242)	1925, 1933, 1940, 1981
10.	ಜಿಸಭಕ್ತಿ ಸಾರಸ್ವತ (ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ಗ್ರಂಥ) (32)	1925
11.	ಮೂರು ನೋಂಸಿಗಳ ಅಧೀಕ್ಷಣ (32)	1926, 1927
12.	ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಸಂಗ್ರಹ—(ಜ್ಯೇಂಧ್ರಾಧಿಕಾ ಸಂಗ್ರಹ) (118)	1928, 1951, 1974
13.	ನೇನುಜಿನೇಕಂಸಂಗತಿ (ಹರಿಂತ ಪೂರಾಣ) (630)	1931
14.	ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಯಾಜ್ಞಾ—ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿನುರ್ವ (38)	1931
15.	ಶ್ರವಣಬೇಳ್ಳಾ ಶ್ರೀಗಳವರ ಭಾಷಣ ಸಂಗ್ರಹ (344)	1932
16.	ಸಂದಿಕ್ತಪೂರಾಣಾಧಿಕಾಪೂರಾಣಾದಿಸಂಗ್ರಹಃ (230)	1932, 1934, 1938
17.	ಸಾಗಕುವೂರಜರಿತಂ (384)	1933
18.	ಶತಕದ್ವಯ (ರತ್ನಾ ಕರ ವಿರಚಿತ) (48)	1933
19.	ದಕಭಕ್ತಿ : (276)	1934, 1953
20.	ಶ್ರೀ ಪಾಶ್ವಾತ್ತಿಫರಕರಚರಿತ (36)	1934
21.	ಜತುವಿಂಜತಿತಿಫರಕರಾರಾಧನ (278)	1935
22.	ಶ್ರೀ ಜಂಬುಷ್ವಾನಾಚರಿತ (66)	1935, 1951
23.	ದ್ವಾದಶಾಸ್ವರ್ಯೈತ್ಯ (48)	1936, 1950
24.	ಸರಮಾತ್ಮೊಽಧ (24)	1937
25.	ಮೃತ್ಯುವಾಹೋಽತ್ಯನ (30)	1938

(ಒಂದೇ ರಕ್ಷಣಾಪುರಿಸಿದ್ದ ನೋಡಿ)

ಜನ್ಮತಾಬ್ದಿ ಪ್ರಕಟಿಸೇ - ೨೨

ಭಕ್ತಾನುಮಾದಿ ಪಂಚಸ್ವಲೀತ್ರ ಭಾವನವ್ಯಾಖ್ಯಾತಿಕಾ

ಲೇಖಕರು :

ಎತ್ತಾರು ಶಾಂತಿರಾಜಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಪ್ರಕಾಶನ :

ಪಂಡಿತರೆತ್ತು ಎತ್ತಾರು ಶಾಂತಿರಾಜಶಾಸ್ತ್ರಿ ಟ್ರಿಸ್ಟ್

ಜನ್ಮತಾಬ್ದಿ ೧೯೪೭-೧೯೪೮

BHAKTAMARADI PANCHASTOTRA

BHAVAPRAKASHIKA Written in Kannada by

Panditaratna A. Shanthiraja Shastry, Mysore.

Published by: Panditaratna A. Shanthiraja Shastry Trust,
'Shanthi' No. 369, 42nd Cross, 8th Block, Jayanagar,
Bangalore-560 082. Second Edition, March 1989.

Pp. (xvi+112) 1000 Copies, Price Rs. 10/-

© Panditaratna A. Shanthiraja Shastry Trust.

ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಮಾರ್ಟ್ : ಮಾರ್ಟ್ ೧೯೪೭
೧೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು

ಚೆಲೆ : ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : 1913 — ವರ್ಷಮಾನ ಮಂದ್ರಕಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಮಾರ್ಟ್ : 1989 — ಲೋಟಸ್ ಸ್ಟ್ರಾಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಅಶ್ರೀವರ್ಣಚನೆ

ಭಕ್ತಮರಾದಿ ಸ್ತೋತ್ರ, ಕಲ್ಯಾಣಮಂದಿರ ಸ್ತೋತ್ರ, ಏಕೇಭಾವ ಸ್ತೋತ್ರ, ವಿಷಾದಹಾರ ಸ್ತೋತ್ರ, ಹಾಗೂ ಭಂಪಾಲ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಜ್ಯೇಂ ಧರ್ಮಾಯರು ಪೂಜ್ಯಭಾವನೆಯಿಂದ, ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಪರನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ವಣಾನತ್ಯಂಗಾಜಾಯರು, ಶ್ರೀ ಶಿದ್ಧಸೇನ ದಿವಾರರು, ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜರು, ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯರು, ಶ್ರೀ ಭಂಪಾಲರು ಈ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ಜೀನೇಶ್ವರರ ಅನಂತಗಣಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಭಕ್ತಭಾವದಿಂದ ಆರಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಕ್ತಮರಾದಿ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಹಲವರು ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿತ್ಯಪೂ ಪರನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಈ ಸ್ತೋತ್ರಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತೆ ಮೈ ಅಕ್ಷರತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಾದೆ ಪರನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಅರ್ಥ ತಿಳಿದಂ ಪರನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳಮ್ಮೆ ವ್ಯತಾಸವಿದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕದೊಡನೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶ್ಲೋಕಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಎತ್ತೂರು ಶ್ರೀ ಶಾಂತಿರಾಜಶಾಸ್ತ್ರಗಳವರು ಬರೆದು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಯನವು ಕಿರಿಮಂಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾವಾರ್ಥ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನಡೆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಾರದವರಿಗೆ ಮಹಡುಪಕಾರ ಮಾಡಿದೆಂತಾಗುತ್ತದೆ.

1913 ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಿರಾಜಶಾಸ್ತ್ರಗಳವರು ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡಂ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಬದ್ಲಾ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜನ್ಮತಾಬ್ದಿಯಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಭಕ್ತಮರಾದಿ ಪಂಚಸ್ತೋತ್ರ, ಭಾವಪ್ರಕಾಶಕಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಕೃತಿಯ ಪ್ರಸರ್ಹದೆ ಮುದ್ರಣವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಕೃತಿಯ ಪ್ರಸರ್ಹದೆ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಕಲರಿಗೆ ಸನ್ನಂಗಲವಾಗಿ.

ಶ್ರವಣಬೀಳಗೊಳಿ

೧೦-೩-೧೯೪೭

ಕರ್ಮಯೋಗಿ

ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ಜಾರುಕೀರ್ತಿ ಭಟ್ಟಾರ್ಕ ಸ್ವಾಮಿಜಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರ ವಿಜ್ಞಾನ ಪನೆ

ಈ ಗ್ರಂಥದ ೫೦೦ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇಡೀರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರೇ ಸಮಾಜಚಾಂದವರ ನಿತ್ಯ ಬಳಕಣಾಗಿ ಈ ಪಂಚಸೋತ್ತಮ ಗ್ರಂಥ ವನ್ನು ಭಾವಾರ್ಥ ಸಹಿತ ಮುದ್ರಣ ವಾದಿಸಿ “ಪಂಚಸೋತ್ತಮ ಭಾವ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ” ಎಂಬ ಶಿರೋನಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದ್ದರು.

ಈಗ ಈ ಗ್ರಂಥದ (೫೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು) ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಬೆಳಗಾವಿಯ ಧಾರ್ವಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಜೀವಂಧರ ಶಾತಪ್ತಿ ಹಣಮಣಿ ವರ ರವರು ಮುಂದಾಗಿರುವುದು ತಾಂತ್ರಿಕವಾದ. ಈ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ವಾರಷಾ ತಪ್ತಿ-ಬಿಪ್ಪಾಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸರಿಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ದಾಖಿಯ ಮೂದರಿಯ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಕ್ಷಿಷ್ಟವಾದ ಪದಗಳ ಬದಲು ಸರಳ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾಲಕ್ಕೆ ತೀರ್ಣಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಪಕಾರವೂ ಆಗದಂತೆ ವಿವರಿಸಾನುಕ್ರಮ ಒಂದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಸ್ವಾ॥ ಎ. ಶಾಂತಿರಾಜಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಮೂಲ ಮುನ್ನ ಡಿಯೋಡನೆ ಭಕ್ತಾರ್ಥಾದಿ ಪಂಚಸೋತ್ತಮ ಭಾವಪ್ರಕಾಶಕಾ ಎಂದು ಗ್ರಂಥದ ಶಿರೋನಾಮದ ವಾಿಷಾಟಿಸೆಂಬೀ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಸ್ತೇತ್ರ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳಿದ ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಕೆಮ್ಯ ಯೋಗಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಶ್ರೀ ಚಾರುಕೀರ್ತಿಭಟ್ಟಾರ್ಕ ಸ್ವಾಮಾಜಿಯವರು ‘ಶಿಫಾರೀ ವರ್ಚನೆ’ ದಯಾಪಾಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಟ್ರಿಸ್ಟ್ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಪಂದನೆ ಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರತಿಯೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರನಮ್ಯಾದ್ವರಣಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಯಹಿಡಾಗಿ ಇದರ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಯಂತ್ರದಾಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ತಾಮಕೂರಿನ ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಮಚಂದ್ರಸ್ವಾದ್ಯಾದಿ ಹಾಗೂ ಮೂಡಬಿಡಿರು ದಾ॥ ಎಂ. ಪಿ. ರವಿ ಶೀರ್ಷಕರವರಿಗೂ, ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅಚ್ಚು ಕೆತ್ತಬಿಗ್ಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಲೋಟಸ್ ಸ್ವಿಂಟಸ್‌ನ ವಾಲಿಕರವರಿಗೂ, ಅಂದವಾದ ರಕ್ಷಾಕಷಣೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀ ಅರ್. ಎಸ್. ಪದ್ಮರಾಜ್ ರವರಿಗೂ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಾಕಷಣೆಯನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಿ.ಬಿ.ಡಿ. ಪವರ್ ಪ್ರಸಾನ ವಾಲಿಕರಿಗೂ ಟ್ರಿಸ್ಟ್ ಕೃತಜ್ಞ ವಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪಂಡಿತರತ್ನ

೧೦-೨-೧೯೬೭ ಪ್ರಸಾನ ವಾಲಿಕರಿಗೂ ಎ. ಶಾಂತಿರಾಜಶಾಸ್ತ್ರಿ ಟ್ರಿಸ್ಟ್

ಸಮರ್ಪಣೆ

ರವಿವಾರ ದಿನಾಂಕ ೨೦-೧೦-೧೯೬೮ ರಂದು ಬೆಳಗಾವಿಯ ವೈಣಿಕ ಚಾಗ ಬೋಡಿಂಗಿನ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರತ್ನ ಎ. ಶಾಂತಿರಾಜಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮತ್ತು ಬಿ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲರಾಗಳ ಶತಮಾನೇತ್ವವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ಸಾಹಪೂರ್ವಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏಕೈಕಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀ ಜೀವಂಧರ ಸಾತಪ್ತಿ ಹಣಮಣಿ ವರ ಮೆಲ್ಲಿಗೆ ಒಳ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿಲ್ಲದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಕಂಡ ಶ್ರೀ ಅ. ನಾ. ಚಂದ್ರಕೀರ್ತಿಯವರು ವೇದಿಕೆಯಿಂದಿಳಿದು ಶಾಂತಿರಾಜಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಜನ್ಮಶತಮಾನೇತ್ವವನಿಮಿತ್ತ ಅನೇಕ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳನ್ನು ನೀರವೇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರೊ ತಮ್ಮ ಹಣದ ಸಹಾಯವಾದರೆ ಮುಹುರುಪಕಾರ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮೇಲುದನಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದು ಅಂತೇಯೇ ಮರುವಾತನಾದದೆ ಎರಡು ಸಾವಿರದ ಬಿಂದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಾನವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂದಾಯ ವಾದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮಾಜ ಮುರಿಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೀವಂಧರ ಸಾತಪ್ತಿ ಹಣಮಣಿ ವರ ಬೆಳಗಾವಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ರುವ ಅನಗೋಳದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕಿರಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದರು. ಪೂರ್ಣಭಿಡಿದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಾನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಇವರು ತಮ್ಮ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಟಾರಕ್ಕೂ ಪೈತ್ಯಯನ್ನು ಕೃಗೀತಿಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿ ಪಡೆದರು. ಈಗ ಇವರೊಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಂಟಾರಕ್ಕೂ ದಾರ ಎಂದೇ ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಯುತರು ಹಸನ್ನೆಂಬಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಚ್ಚ ಮನಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸದ್ಯದ ದೇಹಹೊಂದಿದ ಇವರು ಎಲ್ಲರಾಂದಿಗೆ ಒಂದಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಕೃಗೂಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲರೂತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲಾ ತರುಣ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಾರಿ ಬಂದ ಇವರು ಇಂಜಿನಿಯರಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆದ ಅಧಿಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇದರು. ಅದರಂತೆ ಅನಗೋಳದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯಿಕ ಘಂಡನ್ನು ದೊಡ್ಡಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಸಿದ ಶ್ರೀಯನ್ನು ಇವರಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವಕೊಡುವ ಇವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಅತ್ಯಂತ ಹಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಧಾರ್ಮಿಕ

ಸಫೇ ಸವಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾದಾ ವೇಷಭೂಪಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇವರು ಅನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಹಾಯ ಸ್ಥಿರಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಧರ್ಮಪ್ರೇರಿಗಳು ೩೦-೧೦-೧೯೪೮ ರಂದು ಜರುಗಿದ ಶತಾಬ್ದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಜ್ಞಾಪಕಾಧಿಕಾರಿ ಈ

“ಭಕ್ತಾಮರಾದಿ ಪಂಚಸ್ಮೀತ್ರ ಭಾವಪ್ರಕಾಶಿಕಾ”

ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ದ್ವಿತೀಯ ಪುನರ್ಖಾದ ೨೦೦ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಧನಶಹಾಯ ವಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಪಂಡಿತರತ್ವ ಎ. ಶಾಂತಿರಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಟ್ರಿಸ್ಟ್ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಇವರಿಗೆ ಭಗವಂತನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ, ಸಹಾಯ ವಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ದಯಾಪಾಲಿಸಲೆಂದು ಹಾರ್ಯಸುವ.

ಪಂಡಿತರತ್ವ

ಎ. ಶಾಂತಿರಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಟ್ರಿಸ್ಟ್.

ವಿಜ್ಞಾ ಪನ್ಮಾ

ಭಾವದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಾನತಂಗಾಚಾರ್ಯರು, ಶ್ರೀಸಿದ್ಧಸೇನದಿವಾಕರರು, ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜರು, ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯಕವಿಯು, ಶ್ರೀ ಭೂಪಾಲರು ಎಂಬ ಈ ಪದು ಮಂದಿ ಕವಿ ಶ್ರೀಷ್ಟರು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಭಕ್ತಾಮರಸ್ಮೀತ್ರ, ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರಸ್ಮೀತ್ರ, ಏಕೇಭಾವಸ್ಮೀತ್ರ, ವಿಷಾಪಹಾರಸ್ಮೀತ್ರ, ಭೂಪಾಲ ಸ್ಮೀತ್ರ, ಎಂಬ ಈ ಪದು ಸ್ಮೀತ್ರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಪಶ್ಚರಿಹಾರಾಧಿಕಾರಿ ಭವರೋಗವೈದ್ಯನಾದ ಶ್ರೀ ಜಿನೇಶ್ವರನನ್ನು ತಮ್ಮ ಶುದ್ಧಿತಂತ್ರಕರಣದಿಂದ ಸ್ಥಿರಸುತ್ತಾ ಭಕ್ತಾರಸದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಾರ್ಥಿ ರಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇವರಲ್ಲಿ ಹೊದಲನೇ ಮಾನತಂಗಾಚಾರ್ಯರು ಭೂಜರಾಜನು ಉಲ್ಲಬ್ಧಾನ್ಗಳಿಂದ ಮೂಲ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದನು. ಈ ವಿಪಶ್ಚರಿಹಾರಕಾಗಿ ಯಂತ್ರ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಕೊಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖ ಪರಿಮಿತ ವಾದ ಭಕ್ತಾಮರಸ್ಮೀತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಉಪಸರ್ಗವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜನಿಂದಲೂ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರು. ಏರದನೇ ಸಿದ್ಧಸೇನ ದಿವಾಕರರು ಪಾಂಡುರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಕಲ್ಯಾಣಮಂದಿರಸ್ಮೀತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದರ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯದಿಂದ ಆಪಶ್ಚರಿಹಾರವಾಗಿ ಬಂಗಾರದಂತ ಶರೀರ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ರಾಜಪೂಜಿತರಾದರು. ನಾಲ್ಕನೇ ಧನಂಜಯಕವಿಯು ವಿವಿಧ ನಿವಾರಣಾಧಿಕಾರಿ ವಿಷಾಪಹಾರಸ್ಮೀತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿದನು. (ಈ ಕವಿಗಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶದಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿತವು). ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕವಿಗಳ ಕಥೆಗಳು ದೊರೆಯದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಶ್ರೀ ಮಾನತಂಗಾಚಾರ್ಯರ ವಿಷಯವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಾಶಸಲ್ಪಟಿದೆ. ಮಿಕ್ಕ ಕಥೆಗಳು ಸಂದರ್ಭಾನು ಗುಣವಾಗಿ ಮಂಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಾಶಸಲ್ಪದುವುವು).

ಈ ಪಂಚಸ್ಮೀತ್ರಗಳು ನಮ್ಮ ಜೈನಮತಸ್ಥಾರ್ಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಪೂಜ್ಯ ವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಅನೇಕರು ಬಹಳ ಶರ್ದೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಪಡೆ ವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕರು ಇದರಿಂದುಂಟಾಗುವ ಘಲವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಕ್ತಾರಸದಿಂದ ಭರಿತವಾದ ಈ ಸ್ಮೀತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಭಿನ್ನ ಮತೀಯಿರು

ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯನ್ನ ಕುಳಿಸಿ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನ ವಹಾಡಿದ ನಂತರ, ಮಹಾರಾಜನು ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯನ್ನ ಕುರಿತು ನಿನ್ನ ಮಗನಿಗೇನಾದರೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ವಹಾಡಿಸಿ ದ್ವಿಎಯೇ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಸುದತ್ತನು ಮಹಾರಾಜನೇ! ಈ ಬಾಲಕನು ಈಗತಾನೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅರಂಭಿಸಿ ನಾಮವಳಿಲಾ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಶೈಲೀಕೋಳಣ್ಣ ಪೂತ್ರ, ಬಾಯಿಪಾಠ ವಹಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಅಶ್ವತಪ್ಯೋವ ವಾದ ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ ಭೋಜರಾಜನು ನಾಮವಳಿಲಾ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರನ್ನು ಈವರೆಗೆ ನಾನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರಂ ರಚಿಸಿದರಿಂದು ನಿಗೇನಾದರೂ ತಿಳಿಯುವುದೋ ಎಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯನ್ನ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಾವಾಡಿದನು. ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯು ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಹಾರಾಜನೇ! ತಮ್ಮ ನಗರದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಾದ್ವಾದ ವಿದ್ಯಾಪಾರಂಗತನಾದ ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯ ಮಹಾಕವಿಯು ಇರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವು ಆ ಧನಂಜಯ ಕವಿಯಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಈ ವಹಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕನಾದ ಭೋಜರಾಜನು ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ್ದನೇ! ಇಂತಹ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಂಧನ ಭೇಟಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಈವರೆಗೆ ನಿನು ವಹಾಡಿಸದೆ ಇರಬಹುದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಾಳಿದಾಸನು ಧನಂಜಯನ ಪ್ರಶ್ನಸೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಸಹನೆಯಿಂದ ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಹಾರಾಜನೇ! ಆ ಧನಂಜಯನು ಸಾವಧನ್ಯ ವರ್ತಕ ನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವಿದ್ಯೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಒಂತು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದರೆ ಮಹಾರಾಜನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕನಾದುದರಿಂದ ಈ ಕಾಳಿದಾಸನ ವಹಾತನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಟಿಸಿ, ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಧನಂಜಯ ಕವಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಖ್ಯಾಸಿಸಿದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ದ್ವಿಳಿಯೇ ಧನಂಜಯನು ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿದನು. ಈ ಧನಂಜಯ ಕವಿಯು ಶರೀವಾದ ರೂಪವಾದ ಒಂದಂ ಸುಂದರ ಶೈಲೀಕವನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಭಿಕರನ್ನು ಆನಂದ ಪರವರ್ತನಾಗಿ ವಹಾಡಿದನು. ಮಹಾರಾಜನು ಧನಂಜಯನನ್ನು ಸತ್ಯಾರಪ್ಯಾವಕವಾಗಿ ಕುಳಿಸಿ ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನಾನಂತರದಲ್ಲಿ ತಾವು ದೂಡ್ಯಾ ಪ್ರಶ್ನಾತ ವಿದ್ಯಾಂಧನಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೆ ಈವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಿರುವುದಂ ಅಕ್ಷಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಧನಂಜಯನು ಮುಗುಳಿನಗೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲೆ ಕೃಪಾನಾಥನೇ! ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಪ್ರಣಾದ ಉದಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲಪ್ಪೇ ಅಪ್ಪರವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನವು ಹೇಗೆ ಉಭಿಃತು? ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಧನ್ಯನಾದನು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ನಂತರ ಮಹಾರಾಜನು ಧನಂಜಯನನ್ನು ಕುರಿತು, ನೀವು ಇಷ್ಟ ಪ್ರಶ್ನಾತ ಪಂಡಿತರಾಗಿರುತ್ತಿರೀ, ನೀವು ಇಷ್ಟ ಸಣ್ಣ ನಾಮವಳಿಲಾ ಗ್ರಂಥ ವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ದೂಡ್ಯಾಪಾತಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಯಾವುದಾದರೂ ದೂಡ್ಯಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿರಬಹಂದು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಈ ವಹಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಾಳಿದಾಸನು ಅಸಹನೆಯಿಂದ ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು ಎಲ್ಲೆ ಮಹಾರಾಜನೇ! ಈ ನಾಮವಳಿಲಾ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವು ನಮ್ಮದಾಗಿದೆ, ಇದರ ನಿಜವಾದ ಹೆಸರು ನಾಮವಂಜರಿ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬಾಹ್ಯಣರೇ ಹೊರತು ಈ ಬಡವರ್ತಕನು ರಚಿಸಲು ಹೇಗೆ ಶಕ್ತಿಸಾದಾನು? ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಈ ವಹಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಧನಂಜಯನು ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಹಾರಾಜನೇ! ಈ ವಹಾತು ಸರ್ವಭಾ ಸುಖಾಗಿದೆ, ನಾನೇ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಹಾತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಏತಾರಪು ಎಲ್ಲಿರುಗಾಗೂತ್ತಿದೆ, ತಾವು ಪ್ರಸ್ತುತವನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ವಭಾನವಾಗಬಹುದಂ, ಈ ಕವಿಗಳು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಲೋಪಪಡಿಸಿ ನಾಮವಂಜರಿ ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾರಾಜನು ಬಾಹ್ಯಣರನ್ನು ಕುರಿತು, ನೀವು ಬಹಳ ಅನಧಿ ವಹಾಡಿದಿರಿ. ಇತರರ ಕೃತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಚೋರಿ ವಹಾಡಿದಂತಾಗಂವುದಿಲ್ಲವೇ! ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಈ ವಹಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಾಹ್ಯಣರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಾಳಿದಾಸನು ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು, ಮಹಾರಾಜನೇ! ಈ ಧನಂಜಯನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳಿಂದ ವಹಾನಶಿಂಗ ಮುನಿಯಂ ಸಮಾಪದ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ವಹಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇವನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾತ್ಮಕ ಗಂಧವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವನಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥರಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಪಾಂಡಿತ್ಯವು ಎಲ್ಲಿಂತು? ಇದರ ಪರೀಕ್ಷಾಭಾವಾಗಿ ತಾವು ಇವನ ಗುರುವನ್ನೇ ಕರೆಯಿಸಿ ನನೊಂದನೆ ವಾಗ್ವಾದ

ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಇವನ ಪಾಂಡಿತ್ಯವು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ತನ್ನ ಗುರುವಿಗೆ ತಿರಸ್ಯಾರವಾದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಧನಂಜಯನು ಕೋಟಿಪ್ಪುನಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಕುರಿತು, ನಮ್ಮ ಗುರುವಾದದಲ್ಲಿ ವಾದ ವಾದಾಗುವ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಯಾರಿದ್ದಾನೆ? ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ವಿತ್ಯವು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಾದವನ್ನು ಮಾಡಿದನಂತರ ಗುರುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಅತ್ಯಬೀಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಇವ್ವಾದಮೇಲೆ ಕಾಳಿದಾಸನಿಗೂ, ಧನಂಜಯನಿಗೂ, ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವಾಯಿತಂ. ಧನಂಜಯನ ಸ್ವಾದ್ವಾದಮಯವಾದ ವಾದ ದಿದೆ ಅನೇಕಾವತ್ತಿ ಕಾಳಿದಾಸನು ನಿರಂತರನಾಗಿ ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು, ಮಹಾರಾಜನೆ! ನಾನು ಇವನ ಗುರುವಾದ ವಾನತುಗಳನೊಡನೆ ವಾದಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಯಾದ್ಯಾಗಿ ಧನಂಜಯನ ಪಕ್ಷವು ಬಲವಾದದ್ದೀಂದು ರಾಜನು ತಿಳಿದರೂ ಕಾಳಿದಾಸನ ಸಂತೋಷಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ, ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಿಂಬುದಾಗಿಯೂ, ಶ್ರೀ ವಾನತುಗಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ತನ್ನ ದೂತರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಆ ದೂತರು ರಾಜನ ಅಜ್ಞಾನಸಾರವಾಗಿ ಪಣತುಗಾಚಾರ್ಯರ ಸಮಿಂಬಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಭಗವನ್! ಮೂಲವಾಧಿಪತಿಯಾದ ಭೋಜ ಮಹಾರಾಜನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಪಂಚಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಿಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂಳುವನಾಗಿ ಆಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ದಯವಾದಬೇಕಿಂದು ನಮ್ಮ ಮೂಲಕ ವಿಜ್ಞಾತಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಬರಬೇಕಿಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾನತುಗಾಚಾರ್ಯರು ದೂತರನ್ನು ಕುರಿತು ದೂತರುಗಳೇ! ನಮಗೆ ರಾಜನ ಆಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಫನನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ? ನಾವು ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಯಾಜಕನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಿದೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ರಾಜನು ನಮ್ಮನ್ನು ಆವೇಣಿಸುವನಂ? ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ದೂತರು ಹೋಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದರ ಮೇಲೆ ರಾಜನ ಪ್ರಪಂಚ ಸೇವಕರನ್ನು ಪೂರ್ವಾದಂತೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಪರಾಸೆಯಂ ಬಾರಿಯೂ ವುನಿಗಳು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಹೇಳಿ ದೂತರನ್ನುಹಿಂತಿರುಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಸೇವಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೂ

ಮುನಿಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಏದನೇಯಾವತ್ತಿಗೆ ಮಹಾರಾಜನು ಕೋಟಿಪ್ಪುಳ್ಳವನಾಗಿ ಸೇವಕರನ್ನು ಕುರಿತು ಆ ಮಾನತುಗಾಚಾರ್ಯರು ನಮ್ಮ ವಾಹಿನಿಪ್ರಕಾರ ಬಾರಿದ್ದರೆ ಒಡಿದು ಬಲಾತ್ಮಾರವಾಗಿ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು.

ಅನೇಕಾವತ್ತಿ ಹೋಗಿದ್ದ ದೂತರು ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನೇ ಹಾರ್ಯಾಂಶತ್ತಿ ದ್ದರು. ಕೊಡಲೇ ಆ ಸೇವಕರು ಹೋಗಿ ಮುನಿಗಳನ್ನು ಬಲಾತ್ಮಾರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ತಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅಗ ಉಪಸರ್ಗವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಮುನಿಗಳು ಮಾನಧಾರಕೆಯನ್ನು ವಾದಿಸಿದರು. ರಾಜನು ಈ ಮುನಿಗಳೇ ಸಾದರು ಹೇಳಬಹುದೆಂಬುದಾಗಿ ಕುತೂಹಲಪ್ಪುಳ್ಳವನಿಗಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಇವರ ಮುಖಿದಿಂದ ಬಂದು ಅಕ್ಷರವಾದರೂ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಾಳಿದಾಸನೇ ಮೊದಲಾದ ಅನ್ಯವಿದ್ವಾಂಸರು ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಮುನಿಯು ಕಣಾಟಕ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಟಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ, ಇವನು ಮಹಾ ಮುಖಿನು, ರಾಜಸಭೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯಭೀತವಾಗಿ ಯಾವುದನನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಪರಿಹಾಸ್ಯ ವಾದಿಸಿದರು.

ಇದರನಂತರ ಅನೇಕರು ಮುನಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಾವು ಸಾಧುಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ ಈಗ ಏನಾದರು ತಾವು ಧರ್ಮಾರ್ಥದೇಶವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು, ರಾಜನು ವಿದ್ವಾರ್ಥಿಕನಿಗಿದ್ದಾನೆ, ಹೇಳಿ ಬಹಳ ಸಂತುಪ್ಪನಾಗುವನು, ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಮುನಿಗಳು ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಾರಾಗಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ನೋತುಹೋಗಿದರು. ಆದರೆ ಇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಏನೂ ಘಳಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲೆ ರಾಜನು ಕ್ರೋಧಿತನಾಗಿ ನಲ್ಲಿತ್ತೆಂಬು ಅವರಣ(ಸುತ್ತು)ಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಂಧಿಗೃಹದಲ್ಲಿ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿ ಹಾಕಿಸಿ ಇರಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವರಣದ ದ್ವಾರಕ್ಕೂ ಭದ್ರವಾದ ಬೀಗವನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಒಯ್ಯಿಬ್ಬ ಪರಿಹಾರರನ್ನು ಕಾವಲಿಸಿದನು.

ಶ್ರೀ ವಾನತುಗಾಚಾರ್ಯರು ಹೀಗೆ ಮೂರು ದಿನ ಪರ್ಯಂತ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದು ನಾಲ್ಕುನೇಯ ದಿವಸ ಯಂತ್ರ, ಮಂತ್ರ, ಪುದ್ಧಿಗ್ರಂಥವಾದ ಆದಿನಾಧಸ್ನೋತ್ತರ (ಭಕ್ತಾರಸ್ನೋತ್ತರ)ವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪರಿಸಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ

ಬೀಗೆಳೂ ಬೇಡಿ ಸರಪಣಿಗಳೂ ಒಡೆದು ಚೊರಣಿಕಾರಾದವು, ಬಾಗಿಲು ಗಳಿಲ್ಲಾ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ತೆರೆದವು ಮುನಿಶ್ರೀಷ್ಟರು ಕಾರಾಗ್ಯಹದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ಪಹರೆದಾರರು ನಾವು ಬಂಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರಬಹುದು. ರಾಜನು ತಿಳಿದರೆ ದಂಡಿಸಬಹುದು, ಎಂದು ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ಪ್ರಣಾ ಮೌದಲಿನಂತೆ ಬಂಧಿಸಿರು. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬೀಗೆಳು ಒಡೆದು ಹೋಗಿ ಮುನಿಗಳು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಈ ಬಾರಿ ಸೇವಕರು ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂಧನವು ವಿಮೋಚನೆಯಾದ ಏಜಾರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರು. ರಾಜನು ಬಹಳ ಅಶ್ವರ್ಯಯಾಹ್ವನ್ನಾಗಿ ಸೇವಕರು ಬಂಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಪ್ರಣಾ ಮೌದಲಿನಂತೆ ಕಾರಾಗ್ಯಹದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸ್ನೇಹಿತ್ಯ ಮಹಾತ್ಮೆಯಿಂದ ಪೂರ್ವದಂತೆ ಬಂಧನ ವಿಮೋಚನೆಯಾಗಿ ಯಾವಿರ್ಯಾರು ಹೊರಟಿ ಸೀದಾ ಸಭಾಸ್ನಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಈ ಮಹಾತ್ಮರ ದಿವ್ಯಶರೀರ ಮತ್ತು ತಪೋಪ್ರಭಾವದಿಂದ ರಾಜನ ಹೃದಯವು ಮತ್ತು ಆಸನವು ಕಂಪಿತವಾಯಿತು.

ಮಹಾರಾಜನು ಕೂಡಲೇ ಕಾಳಿದಾಸನನ್ನು ಕರೆದು ಕೀರಿರಾಜನೆ ! ನನ್ನ ಅಸನವು ಕಂಪಾಯಿಮಣವನ್ನತ್ತೆದೆ, ನಾನು ಒಂದು ಕ್ಷಣಿವೂ ಇರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆನು, ಇದಕ್ಕೇನಾದರು ಪ್ರತೀಕಾರವನ್ನು ಮಾಡು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಕಾಳಿದಾಸನು ರಾಜನಿಗೆ ಧ್ಯಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಅದೇ ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ಯೋಗಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಾಳಿಕಾ ಭಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾರಭಿಸಿದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾದಳಿ. ಶ್ರೀ ವಾನತುಂಗ ಮುನಿಗಳ ತಪೋವಣಿಮೇಯಿಂದ ಇವರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರೀಶ್ವರೀ ದೇವಿಯಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾದಳಿ. ರಾಜಸಭಿಕರು ಚಕ್ರೀಶ್ವರಿಯು ಸೌಮ್ಯವಾದ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನೂ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಕ್ಷಾರವಾದ ವಿಕಾರರೂಪವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅಶ್ವರ್ಯಪರವಶರಾದರು. ಚಕ್ರೀಶ್ವರಿಯು ಉಚ್ಚಾಸ್ತರದಿಂದ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು, ಕಾಳಿಕೆಯ ! ನೀನು ಮಹಾತ್ಮರಾದ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಉಪಸರ್ಗವನ್ನು

ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಾದಿರುವೆಯೋ ? ಒಕ್ಕೆಯಿದು, ನಿನ್ನೆ ತಕ್ಕೆ ದಂಡನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವೆನು, ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯು ಈ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿನಿಯಾದ ಚಕ್ರೀಶ್ವರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಭಯಾಪಟ್ಟು ಚಕ್ರೀಶ್ವರಿಯನ್ನು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿ ಇನ್ನು ನಾನು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಹಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಚಕ್ರೀಶ್ವರಿಯು ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಗೆ ಅನೇಕ ಉಪದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಹಿಂಸಾ ಪ್ರತವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯು ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮವಾಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅದ್ವರ್ತಕಾದಳಿಂ.

ರಾಜನು ಮತ್ತು ಕಾಳಿದಾಸ ಮೇಲಲಾದವರು ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮವಾಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ರಾಜನಾದರ್ಲೋ ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾವಕ ಪ್ರತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂದಿನಿಂದ ಜೈನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಿದನು. ಇಷ್ವಾದ ಮೇಲೆ ಚಕ್ರೀಶ್ವರಿಯು ಅಂತಧಾರನಳಾದಳು. ಇತಿ.

ಈ ಕಥೆಯು ಶ್ರೀ ಜಗಭೂಷಣ ಭಟ್ಟರಕರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ವಿಶ್ವಭೂಷಣ ಕೃತವಾದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಟೀಕೆಯ ಹಿಂದಿಭಾಷಾಂತರದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಬ್ಧಿದ್ವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮ

ಭಕ್ತಾಮರಸ್ತೋತ್ರಂ	೧೦-೨೯
ಕಲ್ಯಾಣಮಂದಿರ ಸ್ತೋತ್ರಂ	೩೦-೫೪
ವಿಕೀರ್ಣಾವಸ್ತೋತ್ರಂ	೫೫-೬೦
ವಿಷಾಪಹಾರ ಸ್ತೋತ್ರಂ	೨೨-೨೪
ಭೂಪಾಲ ಸ್ತೋತ್ರಂ	೬೫-೧೦೮

ಶ್ರೀ ವೀತರಾಗಾಯೆಸಮುಕ್ತಃ ॥ ಶರಾವತಾಂತರ

॥ ಶ್ರೀ ಮಾನತುಂಗಾಚಾಯೆಂಫಿರಚಿತಂ ॥

ಭಕ್ತಾಮರಸ್ತೋತ್ರಂ

१. ಶ್ರೀ ಮಾನತುಂಗಾಚಾಯೆಂಫರು ಜನ್ಮ ಸಾಖ್ಯಕರಮಾದ ಜನೇಂದ್ರ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿ ಜನ ಪರಮಭಕ್ತಿ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಅಪ್ಯಾದಶ ದೇಹಪರಿಕನಾಗಿಯೂ, ಆವಿಭೂತಾಸಂತಚಳಾನಾದ್ಯಷ್ಟಗುಣ ಪರಿಪೂರ್ಣ ನಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಾಲೋಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ರೂಪವಾದ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಪ್ರಕಾಶ ದೀದ ಸಾಯೆನಂತೆ ಜಗವನ್ನು ಬೆಳಗುವನಾಗಿಯೂ, ಕರ್ಮ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಂತಹ ಅದಿ ಜನೇತ್ಯರನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಮನವಚನ ಕಾಯ ಗಳಿಂದ ಏಕರೂಪವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ವಾದುತ್ತಾರೆ.

ಭಕ್ತಾಮರ ಪ್ರಣತನಾಲಿ ಮಂಜಿಪ್ರಭಾಷಾ
ಮುದೋತ್ಸಂಕಂಡಳಿತಪಾಪ ತನೋಽವಿತಾಸಂ ।

ಸಮೃದ್ಧಾಂಮೃಜಿನಪಾದಯೆಂಗಂ ಯುಗಾದಾ
ವಾಲಂಬನಂ ಭವಜಲೀ ಪತತಾಂಜನಾನಾಂ ॥ ೧ ॥

ಯಾಸ್ತಂಸ್ತುತಸ್ತಂಕಲವಾಜ್ಯಯಂ ತತ್ತಜೋಧಾ
ದುದ್ಭಾತಬುದ್ಧಿ ಪಟ್ಟಿಭಿ ಸ್ವರಲೋಕನಾಭ್ರೇ ।
ಸ್ತೋತ್ರೇಜಗತಿತಯಂಚಿತ್ತ ಹರ್ವಿರುದಾರ್ಭೇ
ಸ್ತೋತ್ರೇಷ್ಠೇಕಲಾಹನುಷಿತಂ ಪ್ರಥಮಂಜಿನೇಂದ್ರಂ ॥ ೨ ॥

೨. ತಾ॥ ಭಕ್ತರಾದಂತಹ ಭವನಾಮರ ವ್ಯಂತರಾಮರ ಜ್ಯೋತಿದೇವ
ಕಲ್ಯಾಣಮರರೀಬ ಜತುವಿಂದಧವಾದ ದೇವತೆಗಳ ಸವುಹಗಳಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ

೯೦ದ್ವರಾದಂತಹ ಧರಣೀಂದ್ರ, ಸೌಧಮೇಂದ್ರ, ಏಶಾನೀಂದ್ರಾದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಗಭಾರವರರಣ ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕ ಪರಿನಷ್ಟ್ರಮಣ ಕೇವಲಜ್ಞನಿವಾರಣ ಕಲ್ಯಾಣಗಳಿಂಬ ಬಂಜಿಕಲ್ಯಾಣ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ಆ ನಮಸ್ಕಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾದಾರವಿಂದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರಾದಿಗಳ ರತ್ನ ಕಿರಿಂಗಳ ಕಾಂತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಾಗಿಯೂ, ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳಿಂಬ ಕತ್ತಲೆಯ ಸಮೂಹವನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವುದಾಗಿಯು, ಯಾಗದ ಅದಿಯಲ್ಲಿ ಭವವೆಂಬ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ಧಿರುವ ಪೂರ್ಣಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಭೂತ ವಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ೯೦ತಹ ಶ್ರೀ ಆದಿ ಜನೀಂದ್ರರ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಭರಿತವಾದ ಏಕಾಗ್ರಮನಷ್ಟಿನಿಂದಲೂ ಆದಕ್ಕನುಗಣವಾದ ವಚನಕಾರ್ಯ ಗಳಿಂದಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಭವಾತ್ಮರ ಜನ್ಮ ಸಾಖ್ಯಲ್ಯಾಪನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಜನೀಂದ್ರಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಾವ ಆದಿ ಜನೀಂದ್ರರು ಸಕೆಲ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಾಧ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದಂತಹ ಅತ್ಯಂತ ಪಟ್ಟಬಿಡ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರರು ಗಳಿಂದ, ಮೂರುಶೋಕದ್ವಿರುವ ಸಕೆಲ ಭವಾತ್ಮರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೇಳಿಯು ವಂತಹ ಪರಮೋತ್ತಮವಾದ ಸ್ಯೋತ್ತರಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೂ, ಅಂತಹ ಆದಿ ಜನೀಂದ್ರರೂ ಶ್ರೀ ವೃಷಭಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತೇನೆ. (ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಭಕ್ತಿ ಮೂಲಕವಾದ ಚಾಪಲ್ಯ ದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸುವೆನಿಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.)

ಬುದ್ಧಾಧೀಕ್ಷಿ ವಿನಾಃಿ ವಿಬುಧಾಚಿರತಪಾದಪೀಠ
ಸ್ಯೋತ್ತರಂ ಸಮುದ್ರತಮತಿವಿರಗತತ್ಪೋದಂ ।
ಬಾಲಂ ವಿಹಾರೆಜಲಸಂಸ್ಕಿತ ವಿಂದಂಬಿಂಬ
ಮಂಸ್ಯಿಕಾಜ್ಞತಿಜನಸ್ಸದಸಾಗ್ರಹಿತಂ ॥ ೫ ॥

೬. ತಾ ॥ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದಲೂ, ದೇವತಿಗಳಿಂದಲೂ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಾದಪೀಠವ್ಯಾಪ್ತ ಸ್ತಾಮಿಯೇ ! ವಾತಿಗೂ ವಂನಿಸ್ಸಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗದ ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಸ್ಯೋತ್ತರಮಾಡಲು ಯತ್ತಿಸಿದ ನಾನು ನನ್ನ ಮಂದ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಭಾವಿಸಿ ನೋಡಿ ನಾಟಕಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲವು. ಹೇಗೆಂದರೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿರುವ ಚಂದ್ರಬಿಂಬವನ್ನು ಕೈಯಿಂದ

ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಾಧ್ಯಸಾಧ್ಯ ಏಂದೇಕವಿಲ್ಲದ ಶಿಶು ಹೊರತು ಇನ್ನಾವನು ಆತೆ ಪಡುವನು ? ಹಾಗೆಯೇ ಅಜ್ಞನಾದ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ಯಾಕ್ರವೇ ಸರಿ ಎಂದು ಭಕ್ತಿಯ ಅತಿಶಯಾದಿಂದ ತನ್ನ ಕೋಳಿತನವನ್ನು (ನೈಚ್ಯವನ್ನು) ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವಕ್ತುಂ ಗುಣಾರ್ಥಗಳಿಂಬನುದ್ರತಕಾಂಕಕಾಂತಾ
ಕಸ್ತೀಕ್ಷಮಃಸುರಗುರು ಪ್ರತಿನೋಪಿಬಿಬಾಧಾರ್ಥಿ ।
ಕಲ್ಪಾಂತಕಾಲ ಪನನೋದ್ದತನಕ್ರಜಕ್ರಂ
ಕೋವಾತರೀತುಮಲಮಂಬುನಿಧಿಂ ಭುಜಾಭಾರ್ಥಂ ॥ ೬ ॥

೭. ತಾ ॥ ಸ್ಯೋತ್ತರವೆಂದರೆ ಇರುವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು. ಈ ಸ್ವಾನಿಯೇ ! ತಾವು ಗುಣಗಳಿಗೆ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಇರುವಿರಾದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವಿತಿಗೆ ಸಮಾನ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ವನ್ನೂ ಕೂಡ ಗುಣಗಳಿಂಬ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರ ನಂತೆ ಪರಮ ನಿವರ್ತನಾಗಿಯೂ, ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಯಾವನು ಸಮರ್ಥನಾ ? ಆದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಪ್ರಾಯ ಕಾಲದ ಗಾಳಿಯ ಹೊಡಿತದಿಂದ ಒಳಗಿದ್ದ ವಿಾನು ವೋಸಳಿ ಮುಂತಾದ ಜಲ ಜಂತುಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ಲ್ಯಾ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ತೋಳಿಗಳಿಂದ ದಾಟುವುದ ಕ್ರೋಸ್ಸರೆ ಯಾವನು ತಾನೇ ಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ ? ಯಾವನೂ ಸಮರ್ಥ ಸಲ್ಲವಂದರ್ಥವು. ಹಾಗೆ ಪ್ರಥಮ ಜನೀಂದ್ರರ ಅವಾಜ್ಞನಸಗೋಚರವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲು ಅತ್ಯಾಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಮರ್ಥನಲ್ಲವು. ಹೀಗೆ ಅವರು ತಿಳಿದೂ ಕೂಡ ಸ್ಯೋತ್ತರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರವರ್ತಿ ಸುವುದು ಯಾಕ್ರವೇ ಸರಿ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರು ಲೋಕದ್ವಾರ್ಪಾಂತ ವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಜನಗಳ ಅನುಮಾನ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸೋದಂ ತಥಾಪಿ ತವಭಕ್ತಿನಶಾಸ್ನಾನೀತ
ಕರ್ತುಂ ಸ್ತುವಂ ವಿಗತಕಸ್ತರಹಿಸ್ತ್ವತ್ತಃ ।
ಶ್ರೀಕಾಂತ್ಯಾತ್ಮವೀಯರವನಿಚಾಯಾನ್ಯಗೀನ್ಯಗೀಂದ್ರಂ
ನಾಭ್ಯೇತಿಕಿಂ ನಿಜಕಿತೋಽ ಪರಿಸಾಲನಾಧರಂ ॥ ೭ ॥

ಇ. ತಾ॥ ಓ ಮುನಿಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಸ್ಯಾಮಿಯಾದ ಶ್ರೀ ವೃಷಭತೀಥಿಂಕರರೇ ! ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವುದು ಅಶಕ್ತವಾದರೂ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಮಹಾಬುದ್ಧಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಂತರ್ಯವಿಲ್ಲದ ನಾನು ಭಕ್ತಿಪರಿದಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲು ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದೆನು. ಇದು ಯಂತ್ರವೇಸರಿ ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಣ್ಣು ಜಂಕೆಯು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಲೋಚಿಸದೆ ತನ್ನ ಮರಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಿಹದೆ ಎದುರಿಗೆ ಪ್ರತಿಭಾರಿಸಿ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲವೇನು ? (ಹೋಗಿಯೇ ಹೋಗತ್ತದೆಂದಭಾವಾಯವು) ಹಾಗೆ ಅಶಕ್ತನಾದ ನಾನೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತೇನೆಂಬ ಸಾಹಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಭಾವವು.

|| ಸೀರಿಕಾ ||

ತಮ್ಮ ವಿಷಯಿಂದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ನನ್ನ ಭಕ್ತಿಯೇ ಪೈರಕವಾಗಿ ನನ್ನನನ್ನ ಸ್ತುತಿ ವಹಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಷಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬಥ್ರವನ್ನು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳೊಡನೆ ಒಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಲ್ಲಕ್ಕೂತಂ ಕುರುತವತಾಂ ಪರಿಹಾಸಧಾಮು

ತ್ವದ್ಭುತ್ತಾರೀವ ನುಂಬರೀ ಕುರುತೀ ಬಲಾನ್ಯಾಂ | ರಾತ್ರಾತಿಯೇ ಕೈಲಿಕಿಲಿಕಿಲನುಧಾವಣಧರಂ ನಿರಾತಿ

ತಚ್ಚಾರುಜೊತ ಕಲಿಕಾಸಿಕರ್ಯಿಕಹೇತು || ೫ ||

೩. ತಾ॥ ಓ ಜಿನನಾಧರೇ ! ಅಪಾರ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲು ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಶರವಾಳಿವಲ್ಲಿವನಾಗಿದ್ದರೂ. ಪರಷ್ಪರಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಪರಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿದ್ದರೂ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಬಲಾತ್ಮಕಿಸಿ ಸ್ತುತಿಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಿಲಬಕ್ಷಿಯು ವಸಂತಘಂತವಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕೊಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮನೋಹರ ಪಂಚಮಸ್ತರವು ಆ ವಸಂತಘಂತವಿನಲ್ಲಿ ಚಿಗುರಿದ ವಾವಿನಮರದ ಚಿಗುರುಗಳನ್ನು ವೆಲ್ಲಾವುದರಿಂದಲ್ಲಿವೆ ? ಹಾಗೆ ಕೊಗಿಲೆಯಂತೆ ಅಜ್ಞನಾದ ನನ್ನ ಸೌತ್ರಷ್ಟಾ ಕೂಡ ಭಗವಂತನಾದ

ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತಿಯಿಂದುಂಟಾದುದರಿಂದ ಭವಾತ್ಮಕ್ಕಿಗೆ ಮನೋಹರವಾದಿತೆಂದಭಿಪೂರ್ಯವು.

ತ್ವತ್ಸಂಸ್ತವೇನಭವಸಂತತಿ ಸನ್ನಿಬಧಂ

ಸಾಪಂ ಕ್ಷಾಜಾತ್ಯೈಯಮುಪ್ಯತಿ ಶರೀರಭಾಜಾಂ |

ಆಕ್ರಾಂತ ಲೋಕ ಮಲಿನೀಲಮತೀಷವಾತು

ಸೂರ್ಯಾರ್ಥಂತಂಭಿಸ್ಸುವಿವರಾವರ ಮಂಧಕಾರಂ || ೬ ||

४. ತಾ॥ ಓ ಆದಿ ಜಿನೇಶ್ವರರೇ ! ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನಾದಿಭವ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ದೃಢವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಪಾಪವು ಸಕಲ ಕರ್ಮ ಮಂಗಳನ್ನು ಕ್ಷಯಿಸಿಸಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಅಪರಿಮಿತ ಜ್ಞಾನಾನಂದ ಸ್ವರೂಪ ರಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಪರಿಶುದ್ಧ ಪರಮಾತ್ಮಭಾವವನ್ನುದಿದ ತಮ್ಮನ್ನು ಭಕ್ತಿಪರವರಾಗಿ ಏಕರೂಪವಾದ ಮನವಚಕ್ರನಾಯಿಗಳಿಂದ ಭಜಿಸಿ (ಸ್ತುರಿಸಿ) ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸ್ತುತಿಸುವ ಪಾರ್ಣವಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಿಂದ ಕ್ಷಯಿಸಿದ್ದಾವುದು. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಕವನ್ನಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ದುಂಬಿಯಂತೆ ಕಪ್ಪಗಿರುವ ನಮಸ್ಕರಾದ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಸೂರ್ಯಾಕರಣವು ಉದಯಿಸಿದ ವಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಹೇಗೆ ತೊಲಗಿಸುವುದೋ, ಹಾಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಲು ಸರ್ವ ಮಹಾ ಪಾಪಗಳೂ ತೊಲಗಿ ಹೋಗುವ ವೆಂದಭಿಪೂರ್ಯವು.

ಮತ್ತೇತಿನಾಥತವಸಂಸ್ತವನೆಂ ಮಂಯೇವ

ಮಾರಭ್ಯತೀತಸುಧಿಯಾಸಿ ತವಪ್ರಭಾವಾತ್ |

ಚೇತೋಹರಪ್ಯತಿಸತಾಂನೆಂಿನೀದಳೀನು

ಮುಕ್ತಾಫಲದ್ವ್ಯತಿ ನುಂಪ್ಯತಿನೆಂಂದಿಂದುಃ || ೭ ||

೫. ತಾ॥ ಓ ರಕ್ಷಕರಾದ ಆದಿ ತಿಥಿಂಕರರೇ ! ಪೂರ್ವೋಕ್ತ, ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ತುತಿಯು ಸಮಸ್ತ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕವೆಂದು ಶಿಧು ನಾನು ಅಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಸೌತ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮಹಾತ್ಮದಿಂದ ಈ ಸೌತ್ರತವು ಮನೋಹರವಾದಿತು.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲೇವಾದ ತಾವರೇ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡ್ಡಿರುವ ನಿರೀನ ಹನಿಗಳು
ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಹೊಳಿಯಾವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಶಂದ್ರವನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ
ವಸ್ತುವೂ ಕೂಡ ಶಂದ್ರವಾಗುತ್ತದೆಂಬಿಪೂರುಹು. ಹೀಗೆ ನಾನು ಮಾಡುವ
ಸೌತ್ರವು ರಮ್ಮೆವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಈ ಸೌತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಷಯರಾದ ಪರಮ
ನಿರ್ಮಲ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ತಮ್ಮ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಸತ್ಪಾರುಪರ ಹೃದಯ
ವನ್ನು ಅನಂದ ಪಡಿಸುವುದೆಂದಭಿಪೂರುಹು.

ಆಸ್ತಾಂತವಸ್ತುವನುಸ್ತು ಸಮಾಸ್ತದೋಷಂ
ತ್ಯಾಂತಕ್ಷಾಸಿ ಜಗತಾಂದುರಿತಾನಿ ಹಂತಿ ।
ದೂರೀಂತಸ್ತಕರಣಃ ಕುರುತೀಪ್ರಭ್ರಿವ
ಹದ್ವಾಕರೀ ಸುಜಲಜಾನಿವಿಕಾಸಭಾಂಜಿ ॥ ೯ ॥

೯. ತಾ॥ ಓ ಜಿನಪತಿಯೇ ! ನಿದ್ರೋಪವಾದ ತಮ್ಮ ಸೌತ್ರವು
ಸರ್ವ ಜನಗಳ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದೆಂಬ ಮಹಿಮೆಯು ಹಾಗಿರಲಿ
ತಮ್ಮ ಭವಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಕಥೆಯೂ ಕೂಡ ಹೇಳುವವರಿಗೂ, ಕೇಳುವ
ವರಿಗೂ ಸಮಾಸ್ತ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು. ಇದು ಅಶ್ವಯಾವಲ್ಲವು
ಹೇಗೆಂದರೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಎಷ್ಟೋ ದೂರದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸುತ್ತಾನೆ ಆ
ಸೂರ್ಯಪ್ರಭೀಯು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸರೋವರಾದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕವಳಗಳನ್ನು
ಅರಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ತಾವೇ ಸೂರ್ಯನು, ತಮ್ಮ ಭವಕಥೆಯೇ ಪ್ರಭೀಯು,
ಭವ್ಯಾತ್ಮರ ಮನಸ್ಸುಗಳೇ ಕವಳಗಳು, ತಾವು ಲೋಕಾಗ್ರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ
ಪೂರಾಣ ಚರಿತ್ರವನ್ನು ಕೇಳಬುದರಿಂದಲೇ ಪಾಪಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆಂಬಿ
ಪೂರುಹು.

ನಾತ್ಯಧ್ವಂತಂ ಭುವನ ಭೂಷಣ ಭೂತನಾಥ
ಭೂತ್ಯೇಗುರ್ವಣ್ಣಿಭೂರ್ವಿ ಭವಂತ ನಂಭಿಷ್ಯಂ ನಂತಃ ।
ತುಲ್ಯಾಭವಂತಿ ಭವತೋನನುತೇನಕಂ ನಾ
ಭೂತ್ಯಾತ್ಮಿತಯಂ ಇಹನಾತ್ಮಸಮಂ ಕರೋತಿ ॥ ೧೦ ॥

೧೦. ತಾ॥ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿರುವಂತಹ, ಸರ್ವ ಸಂಸಾರಿ
ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ರಕ್ಷಕನಾಂತಹ ಆದಿತೀರ್ಥಂಕರರೇ ! ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆವಿಭ್ರಾವಿಸಿರು
ವಂತಹ ಅನಂತ ಜ್ಞಾನಾದಿಗಂಗಳಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಂತಹವರು

ಸಕಲ ಕರ್ಮಸ್ಕ್ವಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿ ತಮ್ಮಂತೆಯೇ ಆವಿಭ್ರಾವಿಸಿದ ಎಂಟು ಗುಣ
ಉಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಅತ್ಯಾಶ್ಚಯಾವಲ್ಲ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ
ಷತ್ಯಯಾತಾಲಿಯಾದವನು ತನ್ನ ಆಶ್ರಿತನನ್ನು ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ತನಗೆ
ಸಮಾನನನ್ನಾಗಿಯೇ (ಧನಿಕನನ್ನಾಗಿಯೇ) ಮಾಡುತ್ತಾನ್ನಲ್ಲವೇ ? ಯತ್ತಿಂದಿ
ದ್ವಾಣವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಈ ಪಾಮರ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ನಾಂಯಾವಿರುತ್ತಿರಲು ಸರ್ವ
ಗುಣಾಕರಣದ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಶ್ರಯಿಸಿದವನು ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದು
ವುದು ಏನು ಮಹಾಶ್ಚಯಾವೆಂದಭಿಪೂರುಹು.

ದೃಷ್ಟಾಂಭನಂತ ನುನಿನೇಷವಿಲೋಕನೀಯಂ
ನಾನ್ಯಾತ್ರತೋಽಮು ಪರಯಾತಿಜನಸ್ಯ ಚಕ್ಷೇಃ ।
ಸೀತಾಪರಯಂಕೃತಿ ಕರದ್ವೃತಿದುಗ್ರಹಿಂಧೋಃ
ಕ್ಷಾರಂಜಲಂ ಜಲಸಿಧೀರಸಿತಂತಂಕ ಇಷ್ಟೇತಾ ॥ ೧೧ ॥

೧೧. ತಾ॥ ಓ ಜಿನರಾಜನೇ ! ರಷ್ಣಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಯದೆ ನೋಡು
ವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾದ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಈ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತಾವು
ದರಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀತಿ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಸರ್ವಲಕ್ಷಣ ಸಂಪನ್ಸಾರಾಗಿಯೂ,
ವಜ್ರಘಷಣ ನಾರಾಜಸಂಹಂನವೆಂಬ ಪರವ್ಯಾದಾರಿಕ ದಿವ್ಯಶರೀರಪ್ರಭ್ಯವ
ರಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ತಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯ ದರ್ಶನದಿಂದ ಅನಂದ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ
ಮುಳುಗಿ ತೇಲುವ ವಿಾಸುಗಳಂತಿರುವ ಜನಗಳ ಕಣ್ಣಗೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದ
ಕ್ಷೀಂತಲೂ ಆತಿತಯ ಸೌಂದರ್ಯವಸ್ತುವೇ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನ
ವನ್ನು ಮಾಡದವರ ನೇತ್ರಗಳೂ ಜನ್ಮಿಸ್ತೂ ಕೂಡ ನಿತ್ಯಲವೆಂದಭಿಪೂರುಹು.
ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪಾಣಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದಂ ವಸ್ತುವನ್ನು
(ಇತರ ದೇವರುಗಳನ್ನು) ದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ
ವೆಂಬುದು ಯಾಕ್ಷತವೇ ಸರಿ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಕಿರಣದಂತೆ
ನಿರ್ಮಲವಾದ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದ (ಪಂಚಮ ಸಮುದ್ರದ) ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದ
ವಿಗೆ ಉಪ್ಪ ಸಮುದ್ರದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯು ಹೀಗೆ
ಉಂಟಾಗಲಾರದೋ ಹಾಗೆ ಸಕಲ ಜನಗಳ ನೇತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಮನಸ್ಸನ್ನೂ

ಬೇಳೆಯುವ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದವುಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ದನ್ನ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಹುಟ್ಟಲಾರದಂದಿಭಾವಾಯವು.

ಯೋತ್ತಾತ್ಮರಾಗರುಬಿಭಿಃ ಪರಮಾಣಂಭಿಸ್ತೀಂ
ನಿಮಾರ್ಥಿತ ಸ್ತಿಭುವನ್ಸೈಕಲಾಂಭಾತ್ |
ತಾವಂತವಿನಖಲುತೇವ್ಯಾಂ ಪ್ರಧಿವ್ಯಾಂ
ಯಂತ್ತೇಸನಾನೆ ಮಂಪರಂ ನಹಿರೂಪಮಾಸ್ತಿ || ೧೨ ||

೧೨. ತಾ॥ ಓ ಮುನರು ಲೋಕಗಳಿಗೂ ತಿಲಕದಂತೆ ಅಲಂಕಾರ ಸ್ತರೂಪವ್ಯಾಖ್ಯಾನಾರ್ಥಿಯೇ ! ಪರಮ ಶಾಂತ ರಸಸಮುದ್ರದಂತಿರುವ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯದೇಹದ ಉಪ್ತತ್ವಿಗೆ ಕಾರಣಗಳಾದ ಪ್ರದ್ವಲ ಪ್ರಂಜಗಳು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೇಹೋಪ್ತತ್ವಿಗೆ ಸಾಕಾದಪ್ಪು ಇದ್ದು ಏ ಹೊರತು, ಒಂದು ಪ್ರದ್ವಲವು ಕೂಡ ಶೈವವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ದೇಹನಿಮಾರ್ಥಿಕ್ಕೆ ಉಪಾಧಾನ ಕಾರಣವಾದ (ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾದ) ಅಂತಹ ಪರವರ್ತ ಶಾಂತಕಾಂತಿಯಾಂತ್ರ ಪ್ರದ್ವಲ ಪ್ರಂಜವು (ಪರಮಾಣಗಳ ರಾಶಿಯು) ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಏಕೆಂದ್ರಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ತಮ್ಮಂತಹ ಪರಮಶಾಂತ ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪ್ರರುಪನು ಹೇಗೆತಾನೆ ಹುಟ್ಟಿದಿರುವನು ? ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ತ ಶಾಂತ ಪ್ರದ್ವಲ ರಾಶಿಯು ತಮ್ಮ ಶರೀರರೂಪವಾಗಿಯೇ ನಿಮಾರ್ಥಿವಾಯಿತೆಂದು ಸಂಭಾಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಇಂತಹ ಪರಮಶಾಂತಿಗೂ, ಲೋಕೋತ್ತರಸೌಂದರ್ಯಾದಿಗಳಿಗೂ ನಿಧಿಯಾದ ತಮ್ಮನ್ನ ದರ್ಶನವಾಡಿದ ಕಣ್ಣಗೆ ರಾಗದ್ವೈವಾದಿ ದೋಷ ಸಂಚಕವಾದ ಇತರ ದೇವತೆಗಳ ಫೋರಾಕಾರದರ್ಶನವು ಹೇಗೆ ರೂಪಿಸಿತು ? ಎಂದು ಪೂರ್ವತ್ವೆನ್ನುಂಟಾರ್ಥದೊಡಗುಡಿದ ಮುಖ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯವು.

ವಕ್ತುಂಕ್ಷತೇಸುರನೆರೋರಗ ನೇತ್ರಹಾರಿ
ನಿತ್ಯೇಷಿಜೀತ ಜಗತ್ತಿತಯೋಪನಾನೆಂ |
ಚಿಂಬಂಕಲಂಕ ಮಲಿನಂಕ್ಷ ನಿಶಾಕರಸ್ಯ
ಯಂದ್ವಾಸರೀ ಭವತಿ ಪಾಂಡುಪಲಾತಕಲ್ಪಂ || ೧೩ ||

೧೩. ತಾ॥ ಓ ಜಿನರಾಜನೇ ! ದೇವತೆಗಳ, ಮನುಷ್ಯರ ಮತ್ತು ನಾಗರೀವರುಗಳ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಅನಂದಪಡಿಸುವಂತಹದಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ಮೂರುಲೋಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಸುಂದರ ಪಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ವಿಷಾರಿದ ಸೌಂದರ್ಯವ್ಯಾಖ್ಯಾದಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಕ್ಕೆ ಕಲಂಕದಿಂದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪುಗಿಯೂ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಿದ ಎಲೆಯಂತೆ ನಿಸ್ತೇಜವಾದ (ಮಂಕಾಗಿ ಕಾಂತಿಯಾಂತ್ರದ) ಚಂದ್ರಬಿಂಬವನ್ನು ಹೇಗೆ ಜೋರಿಸಬಹುದು ? ಅಂದರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇವರುಗಳ ಮೂಖ್ಯಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಬಿಂಬವನ್ನು ಹೋಲಿಸುವಂತೆ ಸರಾತಿಶಯ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಜಗದಾನಂದಕರವಾದ ವಾತ್ಮ ಪರಮಶಾಂತಿ ರಸದಿಂದ ತುಳಿ ತುಳಿಕಾವ ಸಮುದ್ರದಂತಿರುವ ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದೆಂದು ಭಾವವು.

ಸಂಪೂರ್ಣವಂಡಲ ತಶಾಜ್ಞ ಕಲಾಕಳಾಪ
ಶಂಭಾಗುಣಾಸ್ತಿಭುವನೆಂತವಲಜ್ಞಯಂತಿ |
ಯೆಸಂಶ್ರಿತಾಸ್ತಿಜಗದೀಕ್ಷರನಾಧನೇಂಕಂ
ಕಸಾನ್ನಿವಾರಯುತಿ ಸಂಚರತೋಂಯಾಂತ್ರೇಷ್ಟಂ || ೧೪ ||

೧೪. ತಾ॥ ಓ ಭಗವಂತನೇ ! ಸಂಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನ ಕಳಿಗಳರಾಶಿಯಂತೆ ನಿಮುಳಗಳಾದ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳು ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನು ವಿಷಾರಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಕೇವಲಜ್ಞನಾಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆವಿಭಾವಿಸಿರುವ ಅನಂತ ಜ್ಞಾನಾದಿ ಗುಣಗಳು ಯಾವ ನರೇಂದ್ರ ಸುರೇಂದ್ರ ಧರಣೇಂದ್ರ ಮಾನೀಂದ್ರಾದಿಗಳೂ ಇಲ್ಲಾದಾದುದರಿಂದ ಮೂರುಲೋಕಗಳಿಂದಲೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುವ ತಮ್ಮ ಗುಣಾತ್ಮಯವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ವಿಷಾರಿಸುವುದಂದಿಭಾವಾಯವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳು ತಡೆಯಲ್ಪಡೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವುದು. ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೂ ಸ್ತುಮಿಯಾದ ತಮ್ಮನ್ನ ಆಶ್ರಯ ಸಿರುವ ಬಳಿದಿಂದಲೇ ಸರಿ. ಹೇಗೆಂದರೆ ರಾಜಾಶ್ರೀತರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ತಡೆಯಲ್ಪಡೆ ಸಂಚರಿಸುವುದು ರಾಜಾಶ್ರೀಯಬಲದಿಂದಲ್ಲಿರೇ ? ಹಾಗೆಯೇ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳಿಗೂ ಸರ್ವಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿರಗಳ ಸಂಚಾರಪ್ರಯುಕ್ತವಂದಿಭಾವಾಯವು.

ಜಿತ್ರಂಕಮನತ್ತರ್ಯಂದಿತೇ ತ್ರಿದಿತಾಜ್ಞನಾಭಿ
ನಿರ್ವತಂ ಮನಾಗಷಿ ಮನೋನಿವಿಕಾರಮಾಗ್ರಂ ।
ಕಲ್ಪಂತ ಕಾಲಮರುತಾ ಜಲಿತಾಜಲೇನಿಕಂ
ಮಂದರಾದಿ ಶಿಖರಂಜಲಿತಂಕದಾಚಿತ್ ॥ ೧೫ ॥

೧೬. ತಾ॥ ಮೋಕ್ಷಾಧಿಗಳಾಗಿ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಾರ್ಥವಾಗಿ ತಪಸ್ಯನ್ನ
ಮಾಡುವ ಮಹಾ ಮನಿಗಳಿಂದಲೂ ಧಾರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ
ಪರಿಶಂಧ ಪರಮಾತ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿಪರಾದ ಜಿವೇಂದ್ರರೇ ! ಸೌಂದರ್ಯ ಸೌಕು
ಮಾಯಂ ಲಾವಣ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಎಂತಹ ಸ್ಥಿರವಂನ್ನಾದರೂ ವೇಳ
ಪರಿಸುವ ದೇವತ್ವೀಯರು ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಪೂ ಮೋಹವ
ನ್ನಂತುಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಲ್ಲ. ಇದೇನಾಶ್ವರ್ಯ ? ಪ್ರಭರು
ಕಾಲದ ಗಾಳಿಯಂ ಸಾಧಾರಣ ಬೆಟ್ಟಿಗಳ ಶಿವಿರವನ್ನು ಅಲ್ಲಾದಿಂದರೂ
ಮೇರುಪರ್ವತ ಶಿವಿರವನ್ನಲ್ಲಾದಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಲ್ಲವೆ? ಇದರಿಂದ
ವಿಕಾರ ಕಾರಿಯಾದ ಸಾಮಗ್ರೀ ಸನ್ನಧಾನದಲ್ಲಿಯಂ ನಿರ್ವಿಕಾರನಾಗಿರುವುದು
ತಮಗೇ ಸಲ್ಲತ್ತಕ್ಕ ಅಸಾಧಾರಣ ಗುಣವೇ ಹೊರತಂ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಲಾರ
ದೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಭಾವವು.

ನಿಧಾಮನವರ್ತಿರ ಪವರ್ಜಿತತ್ತೈಲಸ್ತಾರಃ
ಕೃತ್ಯಂಜಗತ್ತಯಿವಿದಂ ಪ್ರಕಟಿಕರೋಣಿ ।
ಗನ್ಯೋನಿಜಾತಂಮರುತಾಂಜಲಿತಾ ಜಲಾನಾಂ
ದೀಪೋರಸ್ತಾಮನಿನಾಭಜಗತ್ತಕಾತಃ ॥ ೧೬ ॥

೧೭. ತಾ॥ ಓ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಲೋಕಾಲೋಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ
ವನ್ನು ಮಾಡುವ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ! ತಾವೇ ಜಗತ್ತನ್ನು ಪ್ರಕಾರಪಡಿಸಬೇಕ
ವಿಚಿತ್ರಕರ್ಮವುಳ್ಳ ಒಂದು ಮಹಾ ದೀಪವು. ಕತ್ತಲೀಯಿಂದ ಮಾಂಚ್ಯಲ್ಪಟ್ಟಿ
ವಸ್ತುವನ್ನು ಇದು ಇಂಥಹುದೇ ವಸ್ತುವೆಂದು ದೀಪವು ಹೇಗೆ ಪ್ರಕಾರ
ಪಡಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಮೂದಲಿಗೆಂದು
ಸಕಲವನ್ನು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಡಿಸುವುದರಿಂದ (ಪ್ರಕಾರಪಡಿಸು
ವುದರಿಂದ) ದೀಪಕ್ಕೆ ಸಮಾನರೆಂದಭಾವಾಯಿವು. ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೀಪವು

ಎನ್ನ ಬತ್ತಿಯಾದನೆ ಕೂಡಿದ್ದರೆ, ಗಾಳಿಯಂದ ಆರಿಯೋಗದಿದ್ದ ರೆ ಮಾತ್ರ,
ಕತ್ತಲೀಯಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವುದಂ. ಅದರೆ ಲೋಕಪ್ರಕಾರಕ
ದೀಪಬಾರ್ಯರಾದ ಆವಾದರ್ಹೋ ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲದಾಗಿಯೂ, ಎನ್ನ ಬತ್ತಿ
ಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ವದಾ ಪ್ರಕಾರಿಸುವುದಾಗಿಯೂ, ಬೆಟ್ಟದ ಶಿವಿರವನ್ನು ಅಳ್ಳಿಸಿಸುವ
ಗಾಳಿಯಂದಲೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಾದಿಸಲಶಕ್ತವಾದದ್ದಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ಲೋಕ
ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಬೇರೆ ವಿಚಿತ್ರ ದೀಪವಾಗಿದ್ದಿರೆ.

ನಾಸ್ತಂಕದಾಚಿದುಪಯಾಸಿನರಾಹುಗನ್ಯಃ
ಸ್ವಷ್ಟಿಕರೋಣಿ ಸಹಸಾಯುಗಪಜ್ಞಗಂತಿ ।
ನಾಂಭಿಂಧರೋಧರನಿರುದ್ದಮಹಾಪ್ರಭಾವಃ
ಸೂರ್ಯಾರ್ಥಿಕಾರ್ಯಮಹಿಮಾಸಿಮಂಸಿಂದ್ರ ಲೋಕೇ ॥ ೧೭ ॥

೧೮. ತಾ॥ ಓ ಮನಿಶ್ರೇಷ್ಟನೇ ! ತೇಜೋಽಧಿಯಾದ ತಮ್ಮನ್ನ
ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಮಾನರೆಂದು ಹೋಲಿಸುವುದೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು
ವತ್ತೀಂದರೆ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ನಿತ್ಯಪೂ ಅಸ್ತಂಗತನಾಗುತ್ತಾನೆಬಿ ದೋಷವಿದೆ,
ರಾಹುವಿನಿಂದ ಗ್ರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆಂಬ ದೋಷವಿದೆ, ಮತ್ತು ಮೋಡಗಳಿಂದ
ಮುಚ್ಯಲ್ಪಟ್ಟಿ ಮಂಕಾದನೆಂಬ ದೋಷವಿದೆ. ಕೇವಲಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಜ್ಞೋತಿಸ್ಯ
ನಿಂದ ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸರ್ವ ಲೋಕಾಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರಕಾರ
ಗೊಳಿಸುವ ತಾವು ಅಸ್ತುಮನ ರಾಹಂಗ್ರಹಣ ವೇಳೆಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಯಲ್ಪಡುವಿಕೆ
ಮಂತಾದ ಯಾವ ದೋಷಗಳೂ ಇಲ್ಲಾದವರಾದ್ದರಿಂದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ್ನು
ಮಾರಿಕಿರ ಮಹಾವಹಿಮಂಬುಕ್ಕುವರಾಗಿ ಸರ್ವೋತ್ತಮವುರಾಗಿ
ಪ್ರಕಾರಿಂಬತ್ತಿರೆ.

ನಿತ್ಯೋದಯಂದಿತನೋಹಮಹಾಂಧಕಾರಂ
ಗನ್ಯಂಸೇರಾಹುವದಸ್ಯನವಾರಿದಾನಾಂ ।
ವಿಭಾಜತೇತನಮುಖಾಜ್ಞನಸೆಲ್ಪಕಾಂತಿ ।
ವಿದ್ಯೋತಯಜ್ಞಗದಶೂವರಶಕಾಜ್ಞಿಂಬಂ ॥ ೧೮ ॥

೧೯. ತಾ॥ ಓ ಜಿನಾಜನೇ ! ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಚಂದ್ರನ್ನು
ಮೀರಿಸಿದ ಗುಣಾತಿಶಯಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಪ್ರಕಾರಪಡಿಸುವ ತಮ್ಮ ಮುಖ

ಕಮಲಕೈ ಹೀನಗುಣವ್ಯಳ್ಳ ಈ ಚಂದ್ರಬಿಂಬವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾದೀತೆ? ಈ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಚಂದ್ರನು ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ರಮದಿಂದ ಅಭಿಪ್ರದ್ದಿ ಹೊಂದುವನು, ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೃಣಿಸುವನು. ತಮ್ಮ ಮುಖಕುಮಲ ವಾದರೇ ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಉದಯವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುವುದು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚಂದ್ರನು ಅಜ್ಞಾನವೇಬ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಾರನು ಮತ್ತು ಗುಹೆಯೇ ಪಂಂತಾದ ಅವರಣದಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ವಾನದಲ್ಲಿರುವ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಾರನು, ತಮ್ಮ ಮುಖಕುಮಲವನ್ನು ದರ್ಶನವಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅಜ್ಞಾನವೇಬ ಹೋಗರೂಪವಾದ ಕತ್ತಲೆಯು ತೊಲಗಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದಲೂ, ಬೆಳಿಗೆಳಿಂತಲೂ ಅಂತಿಯವಾದ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಏರಿಸುವುದರಿಂದಲೂ, ಸರ್ವೋತ್ಸ್ವವಾದ ತಮ್ಮ ಮುಖಕುಮಲಕೈ ಹೀನಗುಣವ್ಯಳ್ಳ ಚಂದ್ರನ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು? ಮತ್ತು ಈ ಲೋಕ ಸಿದ್ಧವಾದ ಚಂದ್ರಮುದಲವು ರಾಮವಿನಿಂದ ನುಂಗಲ್ಪಡಂತ್ರದೆ. ಹೋಡಿಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪ ಕಾಂತಿಯಳ್ಳದ್ವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮುಖಾರ್ಪಿಂದವಾದರೇ ಈ ಯಾವ ದೋಷಕ್ಕೂ ಅಸ್ವದವಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅಪರಿಮಿತಕಾಂತಿಯಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬೆಳಗುವ ತಮ್ಮ ಮುಖಾರ್ಪಿಂದಕೈ ಈ ಚಂದ್ರಮುದಲ ಸಾಂಪ್ರದ ಸರ್ವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ಒವ್ವದೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಕಂತರಿಷ್ಟಕಿನಾಹ್ನಿವಸ್ತುತಾವಾ
ಯುಷ್ಣನ್ನುಹೇಂದುದಾಳಿತೇಷುತಮನ್ನನಾಢಿ ।
ನಿಷ್ಪನ್ನತಾಲಿವನತಾಲಿನಿಜೀವಲೀಕೇ
ಕಾಯಂಕಿಯಜ್ಞಲಧರ್ಮಜಲಭಾರನನ್ಮೃಃ ॥ ೧೯ ॥

೧೯. ತಾ॥ ಓ ಆದಿ ಜನೇಂದ್ರನೇ! ತಮ್ಮ ಮುಖವೇಬ ಚೆದ್ರನ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ರಾತ್ರಿಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹಗಲಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಸಮಸ್ತ ಕತ್ತಲೆಯೂ ತೊಲಗಿ ಹೋಗಿ ಸರ್ವದಾ ಲೋಕವ ಪ್ರಕಾಶಪೂರ್ತಿರೂಪಾಗ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅಂದರೆ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲುಗಳೇಂಬ ಏರಡು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕುಲ್ಲಮೇ ಚಂದ್ರಸಾರ್ಯರೆಂಬ ಜೊತೆಸ್ಥಿತಿಗಳು

ಇರುವುದು? ಆ ಕೆಲಸವು ತಮ್ಮ ಮುಖ ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲು ಈ ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರು ವ್ಯಧವೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಈ ಜೀವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಕಲ ಬೆಳೆಯೂ ಆಗಿರಲು ನೀರಿನಿಂದ ಭರಿತಗಳಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಳೆಯನ್ನು ಕರೆಯಿವುದಕ್ಕೊಣ್ಣಿಸುತ್ತಿರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ವೇದಗಳಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನವು? ಭೂಮಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಸ್ಯವ್ಯಳ್ಳದ್ವಾಗಿರಲು, ಮಳೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ? ಹಾಗೆ ಸಮಸ್ತ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖದ ತೇಜಸ್ಸು ತೊಲಗಿಸಲು ಚಂದ್ರಸಾರ್ಯರು ವ್ಯಧವೆಂದು ಭಾವವು.

ಜ್ಞಾನಂ ಯೆಥಾತ್ವಯಿನಿಭಾತಿಕೃತಾವಕಾಶಂ
ಸ್ನೇಹಂತಥಾಕರಿಹರಾದಿಪುನಾಯಕೇಷಂ ।
ತೇಜೋನಾಹಾಮಂಹಿಷುಯಾತಿಯಥಾನುಹತ್ವಂ
ಸ್ನೇಹಂತುಕಾಚತಕಲೇ ಕರಣಾಕುಲೇಷಿ ॥ ೨೦ ॥

೨೦. ತಾ॥ ಓ ಭಗವಂತನೇ! ಅನಂತಚ್ಛಾನವು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವಿಭ್ರವಿಸಿಯಾವಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಸ್ತಲಿದ್ಯೋ ಹಾಗೆ ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ರಾಗದ್ವಾಷಾದ ದೋಷಾಕೃಂತರಾದ್ದರಿಂದ ಹರಿಹರಾದಿಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮತೆ ಸರ್ವಜ್ಞರಲ್ಲವೆಂದಭಿಪ್ರವು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಕಾಂತಿಯು ರತ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ, ಗಾಜಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ, ರತ್ನದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂತಿಗೆ ಆಶ್ರಯಮೂಲಕವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೋ ಹಾಗೆ ಗಾಜಿನ ಚೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂತಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯುಂಟಾಗಬ್ಬಾದಿಲ್ಲ, ಗಾಜಿಂಬ ಆಶ್ರಯವು ಹೀನವಸ್ತುವಾದ್ದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂತಿಯೂ ಹೀನವೆನಿಸಿತು. ರತ್ನವು ಉತ್ತಪ್ಪವಸ್ತುವಾದ್ದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂತಿಯೂ ಉತ್ತಪ್ಪವೆನಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ಆಶ್ರಯಮೂಲವೆಯಿಂದಲ್ಲವೇ ಆಶ್ರಿತ ವಸ್ತುವಿಗೆ ವಾಹಿಮಾ? ವಾಗಿಯೇ ಸಕಲ ಕರ್ಮಕ್ಕರೂದಿಂದ ಪರಮ ನಿರ್ಮಲವಿರೇರಾಗ ಪರಮಾತ್ಮರಾದ ತಮ್ಮನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವುದರಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವು ಅನಂತವಾಗಿಯೂ ನಿತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಸರ್ವೋತ್ಸ್ವವಾಯಿತಂದಂ ಮುಖ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಮನ್ಯೇವರಂಹರಿಹರಾದಯುವಿವದ್ವಾಣಿ
ದೃಷ್ಟಿಷುಯೇಷುಹ್ಯದಯುಂತ್ವಯಿತೋಷನೇತಿ ।
ಕಂವಿಶ್ವತೀನಭವತಾಭುವಿಯೇನನಾಷ್ಟಿ
ಕಾಶಿನ್ಸೈಹರತಿನಾಭಭಿನಾಂತರೇಹಿ ॥ ೨೧ ॥

೨೧. ತಾ॥ ಓ ಭಗವಂತನೇ ! ನಿನ್ನನ್ನ ದರ್ಶನಮಾಡುವುದಕ್ಕುಂತಲೂ
ಮುಂಡಿತವಾಗಿ ಹರಿಹರಾದಿ ದೇವರುಗಳನ್ನ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದೇ ಶ್ರೀಷ್ಟ
ವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಜಿನಭಕ್ತರಾದ ಮಾನತುಂಗಾಚಾರ್ಯರು
ಜಿನದರ್ಶನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹರಿಹರಾದಿ ದೇವರುಗಳ ದರ್ಶನವೇ ಶ್ರೀಷ್ಟವೆಂದು
ತಿಳಿಯುವುದು. ಸಮುದ್ರಶರ್ನ ವಿರೋಧವಾಯಿತಲ್ಲ ಅಂದರೆ ವಿರೋಧವಲ್ಲ.
ಹೇಗೆಂದರೆ ರಾಗದ್ವೇಷಕೋಧಗಳಿಂಬ ಕವಾಯಿಗಳನ್ನ ಸೂಚಿಸುವ ಭಯಂಕರ
ವಾದ ಆಕಾರವ್ಯಾಪರಾಗಿಯೂ ಶಸ್ತ್ರಧಾರಣವ್ಯಾಪರಾಗಿಯೂ ಇರುವ
ದೇವರುಗಳನ್ನ ವೊದಲು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ನಂತರ ದಯಾಶಾಂತಾದಿಗಳಿಗೆ
ಗಳಿಗೆ ಸಮುದ್ರದಂತಿರುವ ತಮ್ಮ ಪರಮಶಾಂತಿದಿವ್ಯಾಕಾರವನ್ನ ದರ್ಶನ
ಮಾಡಿದರೆ ಸಂತಾಪವನ್ನ ಹೊಂದಿದ್ದವನು ಅವುತ್ತಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಳಿಗಿ
ಅನಂದಪಡುವಂತೆ ಅನಂದವು ಉಂಟಾಗುತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ದೇವರುಗಳ
ದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಏಿರಲಾಗ ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಇರುವ ತಾರ
ತಮ್ಮವು ಹರಿಹರಾದಿ ದೇವರುಗಳ ದರ್ಶನಾನಂತರವೇ ಸೃಷ್ಟಿವಾಗಿ ತೋರು
ತ್ವದೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವನ್ನ ಅನುಭವಿಸಿದವನಿಗಲ್ಲವೇ ಸುಖಿದ ಅಕಿರಯವು
ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ? ಸುಖಿದ ಶ್ರೀಷ್ಟತೆಯನ್ನ ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವನ್ನ
ಅನುಭವಿಸುದ್ದು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಗುಣವೇಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಹಂ
ಹರಾದಿ ದೇವರುಗಳ ದರ್ಶನವೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನಾನಂದ ರೂಪವಾದ
ಅಶಿಶಯಫಲವನ್ನ ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ್ದರಿಂದ ತನಗೆ ಶ್ರೀಷ್ಟವಾಯಿ
ತೆಂದು ಸ್ತೋತ್ರಕೃತಾದ ಮಾನತುಂಗಾಚಾರ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು. ಮತ್ತು
ನಿಮ್ಮನ್ನ ದರ್ಶನವನಾಡುವುದರಿಂದ ಕೂರಾಕಾರದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು
ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸು ಶ್ರೀತಿಯನ್ನ ಹೊಂದದು.

ಸ್ತ್ರೀಷ್ಟಾಂತಕಾನಿತಕೋಜನೆಯೆಂತಿಸ್ತುತ್ವಾ
ನಾಣಾಷಾಷಿತಂತ್ವದುಪಮಂಜನೆಿಸ್ತುರಾತಾ ।
ಸವಾದಿತೋಽದಧಿಭಾನಿಸಹಸ್ತರಶ್ಮಿಂ
ಪ್ರಾಜ್ಯೇವದಿಗ್ಂಸಯಿತಿಸ್ಸುರದಂತುಜಾಲಂ ॥ ೨೨ ॥

೨೨. ತಾ॥ ಓ ಭಗವಂತನೇ ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತುರನ್ನ ಹೆತ್ತಂತಹ
ಶ್ರೀಯರು ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯಾತ ತಮ್ಮಿ ಸಮಾನನಾದ
ಪ್ರತುರನ್ನ ಯಾವ ಶ್ರೀಯರೂ ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯೇ ಶ್ರೀಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ಕೂಜ್ಯಾಂ ಪರಮಧನ್ಯಾಂದಭಿಪ್ರಾಯವು, ಮತ್ತು ತಮ್ಮ
ತಾಯಿಯ ಪ್ರಾಜ್ಯಾಂತವೇನಂದರೆ ಸರ್ವದಿಕ್ಷುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಷ್ಟೆತ್ರಗಳು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿವೆ.
ಆದರೆ ಸೂರ್ಯನು ಉದಿಮವುದು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಷೆನಲ್ಲಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೇವಲ
ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ತೇಜಾಷಿನಿಂದ ಸರ್ವಲೋಕಾಲೋಕಪ್ರಕಾಶಕರಾಗಿ ಜಿನ ಸೂರ್ಯ
ನೆನಿಸಿದ ತಮ್ಮನ್ನ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಷೆನಂತೆ ಮಹಾ ದೇವಿಯಾದ ಮರುದೇವಿ
ಹೂರತು ಮತ್ತಾವ ಶ್ರೀಯೂ ತಮ್ಮಂತಹ ಮಗನನ್ನ ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯ
ಖಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ತಾಮಾಮನಂತಿಮನನಯಃ ಪರಮಂಪುಮಾಂಸ
ವಾದಿತ್ಯವರ್ಣಮಂತವಸಃಪುರಸ್ತಾತ್ ।
ತಾಮೇನಸಮ್ಯಾಗುಪಲಭ್ಯಜಯಂತಿಮ್ಯಂತ್ಯಂ
ನಾಂಸ್ತಿವಿವಿಪದಸ್ಯಮನಿಂದ್ರಪಂಥಾಃ ॥ ೨೩ ॥

೨೩. ತಾ॥ ಓ ಮುನಿರಾಜನೇ ! ತಮ್ಮನ್ನ ಧಾರ್ಮಿಕರಾದ
ಮುನಿಗಳು ಕತ್ತಲೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಸೂರ್ಯನು ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ
ಸಮಸ್ತ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನೂ ತೂಲಿಸಿದೆ ತೇಜೋರಾತಿಸ್ಸುರೂಪನನ್ನಾಗಿಯೂ (ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನೂ ತೂಲಿಸಿದೆ ಸೂರ್ಯನನ್ನಾಗಿಯೂ),
ನಿಮ್ಮಲ ಪರಮಾತ್ಮನಾಗಿಯೂ, ಸೂರ್ಯವಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ವರ್ಣ
ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಶ್ರೀ ವೃಷಭ ಶೀಫಂಕರರನ್ನ ಧಾರ್ಮಿಕರಾದುವವರು ಈ

ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕಚೇತನೆ ಭವ್ಯತ್ವರಿಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ತಮ್ಮನ್ನೇ ಚೆನಾಗಿ ಅಶ್ರಯಾಸಿ ಚೆತ್ತಾಗೆತಿ ಭ್ರಮಣರೂಪ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾದ ಮೃತ್ಯುರೂಪವಾದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಜಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಕಲ ಕರ್ಮರಹಿತ ಪರಿಶುದ್ಧ ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊರತು ಮತ್ತೊಷ್ಣದೂ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗಲಾರದು.

ತಮ್ಮನುವ್ಯಯಂ ನಿಖುಮಚಿಂತ್ಯಮಂಬ್ಯಮಾಡ್ಯಂ
ಬ್ರಹ್ಮಣಿವಾಶಕ್ತರಮನಂತಮನಂಜ್ಞಕೀತಂ ।
ಯೋಗೀಶಕ್ತರಂ ವಿದಿತಯೋಗಮನೇ ಕನೇಕಂ
ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪಮನಂಪವದಂತಿಸಂತಃ ॥ ೨೪ ॥

೨೫. ತಾ ೨ ಒಬ್ಬಭೂಮಿ ! ತಮ್ಮನ್ನು ಸತ್ಯರೂಪರು ನಿತ್ಯವಿರ್ಕಾರಸ್ವರೂಪ ನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಪರಮಪ್ರಾಯಶೈಲಾಭರನನ್ನಾಗಿಯೂ, (ಅಂತರಂಗ ಒಹಿರಂಗ ಲಕ್ಷ್ಯಪರಿಯಾದ್ಯರಿಂದ ನರೀಂದ್ರ, ಸುರೀಂದ್ರ, ನಾಗೀಂದ್ರ, ಮುನೀಂದ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸರ್ವ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನಾಗಿಯೂ) ಜಿಂತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತವಾದ ಮಹಿಮಾಯಾಳ್ವಿವನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಎನ್ನಲಕ್ಷಕ್ತವಾದ ಗುಣವಲ್ಪುವ ನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಅದಿ ತೀಥಂಕರನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಸಕಲಾಪರಣ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕುದ್ರಾಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ತತ್ತ್ವವನ್ನಾಗಿಯೂ ಅಥವಾ (ಅಪರಿಮಿತ ಸುಖಸ್ವರೂಪವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನಾಗಿಯೂ) ಸರ್ವ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನಾಗಿಯೂ, ಅನಂತಚಾನಾದಿಗಳಾಳಿಂದ ಅನಂತ ಎಂಬ ಶಬ್ದದಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವವನನ್ನಾಗಿಯೂ, (ಕ್ಲೇಣಿಲ್ಲದವನನ್ನಾಗಿಯೂ) ಶಬ್ದದಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವವನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಏನಾಶನೂಳಕವಾದ ಕೇಶಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸವಾನನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಯೋಗಿಗಳಿಂದ ಧಾರ್ಮಿಕಲ್ಪದುವ ಸ್ವರೂಪವಳಿವನಾದ್ಯರಿಂದ ಯೋಗೀಶಕ್ತರ ನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಯುಮಾಯಿಷ್ಯಾದಿ ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿದವ ನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಗಣಪಯಾಯಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅನೇಕರೂಪನನ್ನಾಗಿಯೂ, ನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಗಣಪಯಾಯಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಪಕರಾಪನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಅಥವಾ ಜೀವರ್ವಪಸ್ವರೂಪದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಪಕರಾಪನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಅಥವಾ ತಮಗೆ ಸಮಾನ ವಸ್ತುವೇ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದ್ಯರಿಂದ ಅಧಿಕೃತಿಯ ತತ್ತ್ವವನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಕರ್ಮಗಳಿಂಬ ಕೊಳಿಯಿಲ್ಲದವನನ್ನಾಗಿಯೂ, ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮರಾದ ಯೋಗಿಗಳು

ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಈ ಪ್ರಾಪ್ತಾರ್ಥಕ್ತ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ಮುಖ್ಯಾರ್ಥವು.

ಬುದ್ಧಸ್ತಪ್ಯಮೇವನಿಬುಧಾಚಿತ್ತಬುದ್ಧಿಂಭಾಧಾ
ತ್ರಾಂತಂಕರೋಽಿಭುವನಸ್ತ್ರಯಂಕರತ್ವಾತ್ ।
ಧಾತಾಸಿಧೀರ್ಷಿವನಾಗ್ರವಿಧೀರ್ಣಿಧಾನಾ
ದ್ವಾರ್ಪ್ರಕ್ರಿಯೋತ್ತಮೇಂತ್ರಮೋಽಿ ॥ ೨೫ ॥

೨೬. ತಾ ೨ ಅವಿ ತೀಥಂಕರರೇ ! ತಾವೇ ಬುದ್ಧದೇವನು ಆದರೆ ಕೇವಲಜ್ಞನವೆಬು ಸರ್ವಜ್ಞತಯಾಳ್ವಿವನೆಂದರ್ಥವು. ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಜೀವರಾತಿಗಳಿಗೂ ಸುಖಿವನ್ನಾಂತಿಮಾತ್ರಾವುದರಿಂದ ಶಂಕರನೆನಿಸುತ್ತಿರೀ. ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾದ ಸಮ್ಮಗ್ರಿಸ್ತನಿಕಾಂತ ಚಾರಿತ್ರಗಳನ್ನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿದಿರಾದ್ಯರಿಂದ ಧಾತಾ (ಬ್ರಹ್ಮ) ಎನಿಸುತ್ತಿರೀ. ತಾವೇ ನಿಷ್ಠಯವಾಗಿಯೂ ಸರ್ವ ಶೈಷಣ್ಯಾದ ಪ್ರರುಪಣೋತ್ತಮನನೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತಿರೀ. ಬುದ್ಧ, ಶಾರಕ, ಧಾತಾ, ಪ್ರರುಪಣೋತ್ತಮ ಎಂಬ ಶಿಳ್ಳಗಳಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಸಮಸ್ತ ದೇವರೂ ನಿಃವೇ ಆಗಿದ್ದೀರುದಭಿಷ್ಣಾಯವು.

ತುಭ್ಯಂ ನಮಸ್ತಿಭುವನಾತಿರೂಪಾಯಂ
ತುಭ್ಯಂ ನಮಃ ಕ್ಷಿತಿಲಾಮಲಭೂಷಣಾಯಂ ।
ತುಭ್ಯಂ ನಮಸ್ತಿಜಗತಿಪರಮೇಶ್ವರಾಯಂ
ತುಭ್ಯಂ ನಮೋಽಜಿನಭೂರ್ವೋದಿಶೋಷಣಾಯಂ ॥ ೨೬ ॥

೨೭. ತಾ ೨ ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಸಂಸಾರ ದೂಷಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ತಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು, ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಲ ರತ್ನಭರಣದಂತೆ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ತಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು, ಮೂರು ಲೋಕಗಳಿಗೂ ಸರ್ವಾರ್ಥಪ್ರಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ತಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು, ಕರ್ಮ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿರುವ ಜನರಾಜನೇ ! ಅಪಾರವಾದ ಭವ ಪರಂಪರೆ ಎಂಬ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಒಣಿಸುವಂತಹ ತಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಕೋಣಿಸ್ತು ರೋತ್ಯಾದಿನಾಮಗುಷ್ಟಿರೇಷ್ಟು
ಸ್ತುಂಸಂಶ್ರಿತೋನಿರವಕಾಶತಯಾಮುಣಿತ |
ದೋಷೈರುಸಾತ್ತವಿವಿಧಾಶ್ರಯಜಾಶಗನ್ವೇ
ಸ್ವಾಂತರೇಷಿನಕಡಾಷಿದಸಿಂಹಿತೋಸಿ ॥ ೨೨ ||

೨೨. ತಾ॥ ಈ ಮಂನಿನಾಥನೇ ! ಪರಮಾತ್ಮಾಸ್ವರೂಪವಾದ ತಮ್ಮನ್ನು ಇಂತಹ ವಾಸಕ್ಕಾನ್ನವು ದುರ್ಭಾಷಿಂಬಿದಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಗುಣಗಳೂ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಕೊಂಡಿವೆ ಅಂದರೆ ಆಶ್ರಯವೇನು ? ಇತರ ದೇವತೆಗಳ ಆಶ್ರಯದಿದ್ದ ರಾಗಾದಿದೋಷಗಳು ಬಪಳ ಗರ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದವುಗಳಾಗಿ ಸ್ವಪ್ತಾದ್ವಾಯಾಗಿನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವು ಆದುದಿಂದಲೇ ನೀವು ದೋಷರಿಂತರಿಂಬಿವಂತುವು ವಿನಾಶ್ಯಯ ? ಗುಣಗಳಿಲ್ಲಾ ಅರಹಂತರಲ್ಲಿ ಸೇರಿತೆಂಬ ದಾಗಿಯೂ, ರಾಗದ್ವೇಷಗಳೂ ಕೋಡ ಲೋಭ ವಾನಮಾಯಾ ಶಂಕಾಭಯ ನಿದ್ವಾಪ್ರವಾದ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಗಳೂ ನಾನಾ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದುವೆಂಬಿದಾಗಿಯೂ ಸ್ವತಿಸಿದ ಅಚಾರ್ಯರಿಗೆ ತಾತ್ಯಯ ವೇನೆಂದರೆ ರಾಗಾದಿದೋಷದೊಡಗೂಡಿದ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಮೋಕ್ಷಕ್ಷೇತ್ರಾನ್ನಿರ್ಧಾನವಾದಕೂಡದೆಂತಲೂ ಏತರಾಗಾನಾದ ಪರಿಶುದ್ಧ ಪರಮಾತ್ಮಧಾನದಿಂದಲೇ ಆತ್ಮಕಲಾಳಿರೂಪವಾದ ಮೋಕ್ಷವು ಉಂಟಾಗುವುದೆಂತಲೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ವಾದೀಭಿಂಹಸೂರಿಗಳು ಹೇಗೆ ಅಪ್ಯಂತಾಂತಿಷ್ಠಿತಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ :

ರಾಗಾದಿದೋಷಸಂಯುಕ್ತಿಸಾರ್ಜಿನಾಂನೈವತಾರ್ಕಃ
ಧಾರ್ಮಿಕೋಗರುಂಡಬೋಧಿಷಿನೇ ನಹಿಹಂತಿವಿಷಂಬಕಃ ॥

ತಾ॥ ರಾಗವೇ ಮೊದಲಾದ ದೋಷವುಳ್ಳ ದೇವರು ಪೂಣಿಗಳಿಗೆ ಸಂಸಾರ ಸಮಂದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಒಕವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು (ಕೊಕ್ಕರೆಯನ್ನು) ಗರುಡನೆಂದು ಧಾನವಾಡಿದರೆ ಆಭಾರಿ ರೂಪವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕವನ್ನು ಹಾವಿನ ವಿಷವನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣಗೆ ಏತರಾಗಧಾನವೇ ಮೋಕ್ಷಹೇತುವಾಗುವುದೇ ಹೊರತು ರಾಗಾದಿ ದೋಷದೊಡಗಿದ ದೇವರುಗಳ ಧಾನವು ಮೋಕ್ಷಹೇತುವಲ್ಲವೆಂದಭಾವಾಯವು.

ಉಚ್ಚಿಂತಿಕೋಽಕರುಸಂಶ್ರಿತಮಂಸ್ಯೂಯಾಬಿ
ವಾಭಾತಿರೂಪಮವುಲಂಭವಕೋನಿಕಾಂತಂ |
ಸ್ವಷ್ಟಿಂಲ್ಲಸತ್ತಿರಣಸುಸ್ತತನೋವಿತಾನಂ
ಬಿಂಬಂರನೇರಿವಪಯೋಧರಸಾತ್ಕಾರವತ್ತಿ ॥ ೨೩ ||

೨೩. ತಾ॥ ಈ ಭಗವಂತನೇ ! ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ದೇಹಕಾಂತಿಯು ಮೇಲ್ಮೈಗದಲ್ಲಿರುವ ಅಶೋಕವೃಕ್ಷವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಮೇಲು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರಿರುವ ಕಿರಣವುಳ್ಳದ್ವಾಗಿಯೂ, ಸಮಸ್ತ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುದಾಗಿಯೂ, ವೋಡದ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ಸೂರ್ಯಾಬಿಂಬದಂತ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಅಶೋಕವೃಕ್ಷವೇ ಒಂದು ಮೋಡದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಶ್ರೀ ಆದಿಜಿನೇಂದ್ರರ ಮಂಡಲಕಾರ್ಯವ ತೇಜಾಸ್ವಿನ ರಾಶಿಯೇ ಒಂದು ಸೂರ್ಯಾಬಿಂಬದಂತ ಕಾಣಣತ್ತಿದೆಯೆಂದಭಾವಾಯಾಗಿ. ಇದರಿಂದ ಅಶೋಕವೃಕ್ಷವನ್ನೂ, ಭಾಮಂಡಲವನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

ಸಿಂಹಾಸನೇವಾಣಿನುಯೂಬಿಶಿಖಾವಿಚಿತ್ತೇ
ವಿಭೂಜತೀತವನಪುರ್ವಕನೆಕಾವದಾತಂ |
ಬಿಂಬಂವಿಯಾಂದ್ವಿಲಸದೆಂತುಲಕಾವಿತಾನಂ
ತುಂಗೋಽಂದಯಾದ್ವಿರಸಿವಹಸ್ತಸ್ತರತ್ತೇ ॥ ೨೪ ||

೨೪. ತಾ॥ ಈ ಭಗವಂತನೇ ! ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ರತ್ನಗಳ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಣಿವುಳ್ಳದ್ವಾದ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದಂತಿರುವ ತಮ್ಮ ಪರವ್ಯಾಧಾರಿಕ ದಿವ್ಯಶರೀರವು ಅಕಾಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಿರಣಸಮಾಹಾತ್ಮಳಿದ್ವಾಗಿ ಉದಯಪರ್ವತದ ತಿಖಿರದಲ್ಲಿ ಉದಯಸಿರುವ ಸೂರ್ಯಾಬಿಂಬದಂತ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಯಗಿಂ ತಿಖಿರದಲ್ಲಿ ಉದಯಸಿರುವ ಸೂರ್ಯನು ಹೇಗೆ ಲೋಕೋಪಕಾರಾಧ್ಯವಾಗಿಯೇ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವನೋ ಕಾಗೆ ಸಮಸ್ತ ಪೂರ್ವಗಳ ಅಭಿಧಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಅದಿತೀಧಿಂಕರಿಂತೂ ಕೂಡ ಭವಾತ್ಮತ್ವರ ಹೃದಯಾಕಮಲವನ್ನರಳಿಸುವರೆಂದಭಾವಾಯವು.

ಕುಂದಾವದಾತಚಲಜಾವುರಚಾರುಕೋಽಭಂ
ವಿಭಾಜತೇತವವಪುಃ ಕಲಧಾತಕಾಂತಂ
ಉದ್ಯಜ್ಞತಾಜ್ಞಶಿಫಿರಿರುಂರವಾರಿಧಾರ
ಮುಚ್ಚಿಸ್ತ ಟಿಂಸುರಗಿರೀರಿವಶಾತಕಾಂಭಂ ॥ ೫೦ ॥

೫೦. ತಾ॥ ಓ ಜನೇಂದ್ರನೇ ! ಮೊಲ್ಲಿ ಹೂವಿನಂತೆ ಬೆಳ್ಗಾಗಿಯೂ, ಉಭಯಪಾಶ್ಚಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬೀಸಲ್ಪಡುವುದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಚಾವರೆವ ಜ್ಯುಲಿಂದ ಲೋಖಿಸುವ, ಮತ್ತು ಬಂಗಾರದಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ದೇಹವು ಆಗತನೆ ಉದಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಯನ್ನ ಕಿರಣಗಳಂತೆ ಬೆಳ್ಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಿವಿರದಿಂದ ಕೆಳಮುಖಿನಾಗಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಗಿರಿನದೀ ಪ್ರವಾಹವುಷ್ಟಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ಬಂಗಾರಮಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮಹಾ ಮೇರುಪರ್ವತದಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮೇರುಪರ್ವತವು ಹೇಗೆ ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ವಾಯಿಸಿ ಸರ್ವಲೋಕಾಶ್ರಯವಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವ ಶೈಷ್ವವಾಗಿಯೂ, ಸ್ವರವಾಗಿಯೂ, ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಅಚಿಂತ್ಯಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ದಾಗಿಯೂ ಇರುವುದೋ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀ ವೃಷಭಸ್ವಾಮಿಯ ಮಹಿಮೆಯಂತಹಾತಿಗೂ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಅಡಗದಂಭಿಪೂರ್ವವು.

ಭತ್ತತ್ರಯಂತವಿಭಾತಿಶಾಜ್ಞಕಾಂತ
ಮುಂಚ್ಚಿಸಿತಂಸ್ಥಗಿತಭಾನುಕರಪ್ರಶಾಪಂ ।
ಮುಕ್ತಾಪಂಪರಕರಜಾಲಿನವ್ಯಧಿಕೋಽಭಂ
ಪ್ರಜಾಪಯತ್ತಿಜಗತಿಪರಮೇಶ್ವರತ್ವಂ ॥ ೫೧ ॥

೫೧. ತಾ॥ ಓ ಭಗವಂತನೇ ! ಜಂದ್ರನಂತೆ ಹೊಳೆಯುವಂತಹದೂ ಗಿಯೂ, ಸೂರ್ಯಕರಣ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಾಗಿಯೂ (ತಡೆಯಂಪುದಾಗಿಯೂ) ಸುತ್ತಲೂ ಮುತ್ತಿನ ಕುಚ್ಚಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಮುಕ್ತಾಪಯೆಯು ತಾವೇ ಮೂರು ಲೋಕಗಳಿಗೂ ಸ್ವಾಮಿಯಂಬ ಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತಹದಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮುಕ್ತಾಪಯೆಯಂಬ ಪ್ರಾತಿಹಾರ್ಯವನಿಸಿದ ಸಂಪತ್ತಿನ ವರ್ಣನವು.

ಗಂಭೀರಕಾರರವಸ್ತುರಿತದಿಗ್ನಿಖಾಗ
ಸ್ತ್ರೀಲೋಕ್ಯಲೋಕತುಭಸಜ್ಜಮಭೋತಿದಕ್ಷಃ ।
ಸದ್ಗುರುರಾಜಜಯಂಧೋಷಣಧೋಷಕಸ್ವ
ಹೇದುಂದುಭಿಧ್ಯಾಸೈತಿ ತೇಯಂತಸಃಪ್ರವಾದೀ ॥ ೫೨ ॥

೫೨. ತಾ॥ ಓ ಭಗವಂತನೇ ! ಸಮಸರಣ ವಿರಾಜವಾನರಾದ ತಮ್ಮ ಸೇವಕರಾದ ದೇವರುಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ದುಂದಂಭಿಧ್ಯನಿಯು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಕಾಶವನ್ನಲ್ಲಾ ತಂಬಿಕೊಂಡು ದಿಕ್ಕುಗಳ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತಹದಾಗಿಯೂ, ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾತಿಗಳಿಗೂ ಶುಭವನ್ನು (ಸುಖವನ್ನು) ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮಘಾವಾಗಿಯೂ, ಶೈಷ್ವವಾದ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ರಾಜರಾದಂತಹ ಅದಿ ತೀರ್ಥಂಕರರಾದ ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳಿಂಬ ಶತ್ರುಗಳ ಜಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪಾದ್ಯ ಧ್ವನಿಯಂತೆ ಫೋಟಿಸಿಸುವುದಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ಯಂತಸ್ವನ್ನು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಪುದಾಗಿಯೂ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದವಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ದೇವದುಂದುಭಿ ಏಬುಪ್ರಾತಿಹಾರ್ಯವನಿಸಿದ ಸಂಪತ್ತಿನ ವರ್ಣನವಾಗಿದೆ.

ಮಂದಾರಸುಂದರನೇರುಂಸುಪಾರಿಜಾತ
ಸಂತಾನಕಾದಿಕುಸುನೋಽತ್ಯರವಸ್ತಿರುದಾಷಾ ।
ಗಂಧೋಽದಬಿಂದುಶುಭನುಂದವನರುತ್ಪಾತಾ
ದಿವಾಧಿನಿಪತ್ತಿತೀವಜೆ(ಯು)ಸಾಂತತಿವಾರ ॥ ೫೩ ॥

೫೩. ತಾ॥ ಓ ಲೋಕನಾಥನೇ ! ತಾವು ದೇವನಿಮಿತ್ವಾದ ಸಮವಸರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಾರೂಪರಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರಲು ದೇವತೆಗಳು ಮಂದಾರವೆಂದೂ, ಸುಂದರವೆಂದೂ, ಸಕ್ರೇರುವೆಂದೂ, ಶೈಷ್ವವಾದ ಪಾರಿಜಾತವೆಂದೂ, ಸಂತಾನಕವೆಂದೂ ಹೇಸರುಳ್ಳ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ಪ್ರಪೂರಸ್ವಿಯು ಪರಿಮಳದೊಡಗ್ಗೊಡಿದ ನೀರಿನ ಹವಿಗಳೊಡಗ್ಗೊಡಿಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಬೀಸಂತಿರುವ ತಂಗಾಳಿಸಿತವಾಗಿ ತೀಳಗಿಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಧವಾ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯವಾಗೆಯೇ ಬೀಳುತ್ತವೆಯೋ ಎಂಬಂತಿದೆ.

(ಹಯಸಾಂತಿವಾರ) ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಪಾಠಾಂತರವುಂಟು ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಪ್ನವ್ಯಾಖ್ಯಾಯು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಾಲಿನಂತೆ ಇತ್ತೀರುಂಧರವು. ಈ ಶೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ನವ್ಯಾಖ್ಯಾಯಿಂಬಿ ಪೂರ್ತಿಹಾಯೆಂತೆ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಶುಂಭತ್ವಭಾವಲಯಭೋರಿವಿಭಾವಿಭೋಽಸ್ತೀ
ಲೋಕತ್ರಯಿದ್ಯುತಿಮಾಂದ್ಯತಿನಾಕ್ಷಿಪಂತಿ
ಪ್ರೋದ್ಯದ್ವಿನಾಕರಿಂತರಭೋರಿಸಂಖಾ
ದೀಸಾತ್ಯಜಯತ್ಯಸಿನಿಕಾಮುಷಿಸೋಮಾಂ || ೫೪ ||

೫೪. ತಾ॥ ಓ ಪ್ರಭುವೇ ! ಉದಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಸೂರ್ಯರ ಕಾಂತಿಗೆ ಸಮಾನಕಾಂತಿಯಾಳ್ಳದ್ವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮ ತೇಜಸ್ಸುಗಳ ಸಮೂಹವೇಂಬ ಭಾವಂಡಲವು, ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ತೇಜಸ್ಸು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಜರಿಯುವಂತಹದಾಗಿ ಚಂದ್ರನಿಂದ ಶೋಭಾಯಾವಣನಾದ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕೊಡ ಜಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಆ ಭಾವಂಡಲವು ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಯಂತೆ ಶೋಭೆ ಅನಂದಕರವಾಗಿದೆ. ಸೂರ್ಯಕೆರಿಸಿದಂತೆ ಸುತ್ತಾಪಕರವಲ್ಲದ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ವಾತ, ಸೂರ್ಯತೇಜಸ್ಸಿನಂತಿದೆ ಯೆಂದಭವಾರ್ಯಾವು. ಅಂದರೆ ಚಂದ್ರಪ್ರಕಾಶದಿಂದಲೂ ಚೇನಾಗಿ ತೋಲಗದ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಮಂಡಲವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಶೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲೆಂಬ ಭೇದವನ್ನೇ ಶೋರದ ಹಾಗೆ ವಾಡಿ ಸರ್ವದಾ ಏಕರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತ ದಂಡಂ ಮುಖ್ಯಾಭಿಪೂರ್ಯಾವು. ಇಲ್ಲಿ (ಸೋಮಸೌವರ್ಯ) ಮಾದು ಪಾಠವುಂಟು, ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಂತೆ ತಮ್ಮ ಭಾವಂಡಲವು ಶಾಂತ ತೇಜಸ್ಸಾಗಿದೆ, ಎಂದಧರವು.

ಸ್ವಗಾರಪವರ್ಗಗಮನಾಗರವಿನಾಗರಣೇಷ್ಟಿ
ಸದ್ಗಮ ತತ್ತ್ವಕಥನ್ಯೈಕಪಟ್ಟಿಸ್ತಿ ಲೋಕಾಃ |
ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಭರವತಿತೇವಿಕದಾರ್ಥಸರ್ವ
ಭಾವಾಸ್ವಭಾವಪರಿಷಾಮಗುಣಪರಿಂಜಾಃ || ೫೫ ||

೫೫. ತಾ॥ ಓ ಜನೇವನೇ ! ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯು ಸ್ವಗರ್ಣ ಸುಖವನ್ನೇಸ್ವಿನವರಿಗೆ ಸ್ವಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಾಧಕವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನೂ, ಮೋಕ್ಷ

ವನ್ನು ಹೇಳಿಸುವ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಮೋಕ್ಷಕಾರಣವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನೂ (ರಶ್ಮಿತ್ರಯ ವನ್ನೂ) ಉಪದೇಶಿಸುವುದಾಗಿಯೂ, ಪಂಚಾಲೀಕರ ವಾರ್ಣಗಳಿಗೂ ಶೈವವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳಿಸುದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸರ್ವಜನಗಳಿಗೂ ಸ್ವಪ್ನಾರ್ಥವುಳ್ಳ ಅವರವರ ಭಾವೇಯಾಗಿ ಪರಿಣಿಸಂಬಂಧಭಾವವುಳ್ಳದ್ವಾಗಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ದಿವ್ಯಧ್ವನಿವರ್ಣನವು.

ಉನ್ನಿದ್ರಹೇನವನವಹಂಕಜಪುಂಜಕಾಂತಿ
ಪರ್ಯಂತಲ್ಲಿಸನ್ನಿಲಿಮಂಯೂಖಿಷಾಭಿರಾಮಾ |
ಪಾದಾಪದಾಂತನಯಿತ್ರಜಿನೇಂದ್ರಧತ್ತಃ
ಪದ್ಮಾನಿತತ್ರವಿಬಧಾಃ ಪರಿಕಲ್ಪಿಯಂತಿ || ೫೬ ||

೫೬. ತಾ॥ ಓ ಜನೇಂದ್ರನೇ ! ಅರಧರುವ ಬಂಗಾರದ ಕೆಮಲ ಸಮಾಹಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಕಾಂತಿಯಾಳ್ಳದ್ವಾಗಿಯೂ, ನಾಲ್ಕುಕದೆಗೂ ಎರಚುತ್ತಿರುವ ಉಗರಂಗಳ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ (ಪರಮಸುಂದರವಾಗಿಯೂ) ಇರುವ ತಮ್ಮ ಪಾದಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗಳನ್ನಿಡುತ್ತವೇಯೇ ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಂ (ಪೃಶ್ರಯಿಕಪುದ್ಧಿಯಿಂದ) ಕೆಮಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಬಾರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನೇಂದ್ರರ ಹಣ್ಣೆ ಇದುವಸ್ತು ಅದಲ್ಲಿ ಶೋಭೆ ಕೆಮಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆಂದಭಿಪೂರ್ಯಾವು.

ಇತ್ತಂಯಿಥಾತವನಿಭೂತಿರಭೂಜ್ಞಿನೇಂದ್ರ
ಧನೋರ್ವದೇಶನವಿಧಾನತಫಾಪರಸ್ಯ |
ಯಾದೃಕ್ತಭಾದಿಸಕೃತಃಪ್ರಹತಾಂಧಕಾರಾ
ತಾದೃಕ್ತಃಶೋಗರಗಣಸ್ಯವಿಕಾಂನೋಽಿ || ೫೭ ||

೫೭. ತಾ॥ ಓ ಜನೇಂದ್ರನೇ ! ತಾವು ಸಮವಸರಣ ವಿರಾಜಮಾನರಾಗಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತಹ ಅಶೋಕವೈಕ್ಷಣಿ, ಸುರಪ್ರಪ್ನವೈಕ್ಷಣಿ, ದಿವ್ಯಧ್ವನಿ, ಚಾಮರ, ಸಿಂಹಾಸನ, ಭಾವಂಡಲ, ದೇವದುಂಧಭಿ, ಮುಕ್ಕೊಳ್ಳಡ ಈ ಎಂಟು ಪೂರ್ತಿಹಾಯು ಸಂಪತ್ತಿಂಬಿ ಬಿಹಿರಂಗ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯು ತಮಗೆ ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಯಿತೋ ಹಾಗೆ

ಇತರ ದೇವರುಗಳಿಗೆ (ಹರಿಹರಾದಿ ದೇವರುಗಳಿಗೆ) ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಂತ್ರವೇ ಸರಿ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವ ಸಾರ್ಥಕ ಪ್ರಭೀಯು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಾದದ್ದೋ ಅಂತಹ ಪ್ರಭೀಯು ತೇಣೋರೂಪ ಗ್ರಾಗಿದ್ದರೂ ಉಂದು ತಾರಾದಿಗಳೀಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗುಂಟಿಗೂ ಕೂಡ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ?

ಶೈಲಿ ಶಸ್ತ್ರದಾಲಿವಿಲವಿಲೀಲಕ್ಷ್ಯೋಲನೂಲ
ಮತ್ತಭ್ರಮಧ್ವನಿರುಮನಾದವಿನ್ಯಧಕೋಪಂ ।
ಬಿರಾವತಾಭ್ಯಾಮಿಭಮಧ್ವತಮಾಪತಂತಂ
ದೃಷ್ಟಾಪಭಯಂಭವತಿನೋಭವದಾಶ್ರಿತಾನಾಂ ॥ ೫೮ ॥

೫೮. ತಾ॥ ಓ ಜಿನನಾಥನೇ! ಮದವೇರಿ ಕೇನ್ಸ್‌ಗಳಿಂದ ಸುರಿಯಾತ್ಮಿಯ ಮದಜಲ ಪ್ರವಾಪವ್ಯಾಧಾಗಿಯೂ, ಆ ಮದಜಲದ ವಾಸನೆಗೋಸ್ಯರ ಕೇನ್ಸ್‌ಗಳ ವತ್ತಿರ ಸಂತುತ್ತಿರುವ ದುಂಬಿಗಳ ರ್ಯಾಂಕಾರದ್ದನಿಯಿಂದ ಹಚ್ಚಿದ ಕೋಪವ್ಯಾಧಾಗಿಯೂ, ಬಿರಾವತದಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತವಾದ ಅಕಾರವ್ಯಾಧಾಗಿಯೂ, ಮಹಾ ಗರ್ಭತವಾಗಿಯೂ, ಎದುರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಿವ್ಯಾಸ್ಯು ಅಶ್ರಯಿಸಿರುವ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಭಯ ಪುಂಡಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾದವನ್ನು ಅಶ್ರಯಿಸಿದವನ್ನು ಆಪಾಭಕ್ತಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವೇ ಅಂತಹ ವಿಪತ್ತನ್ನು ಕೂಡ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವುದೆಂದಭಾವ. ಅಂತಹ ಘೋರವಾದ ಆನೆಯು ಕೂಡ ಕ್ಷಮಾದರೂ ಶಾಂತಾದಿಗುಣ ಸಮುದ್ರಪೂರ್ಯರಾದ ತಮ್ಮ ಅಶ್ರಿತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದೆಂದಭಾವಾಯವು.

ಭಿನ್ನೇಭಕುಂಭಗಲದುಜ್ಞಲಕೋಣಕಾಕ್ತ
ಮುಕ್ತಾಫಲಪ್ರಕರಭಾಷಿತಭಾವಿಭಾಗಃ ।
ಬದ್ದಕ್ರಮಃಕರ್ಮಗತಂಕರಿಕಾಧಿಪ್ರೈಸಿ
ನಾಕ್ರಮತಿಕ್ರಮಯಂಗಾಜಲಸಂಶ್ರಿತಂತೇ ॥ ೫೯ ॥

೫೯. ತಾ॥ ಓ ರಕ್ಷಕನೇ! ಮದಿಸಿದ ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾರಿ ಕುಂಭಸ್ಥಲವನ್ನು ಬಗೆದು ರಕ್ಷದೊಡಗ್ಗಾಡಿ ಜೀಲಿದ ವರುತ್ತುಗಳಿಂದ ಭಾಮಿಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಟ್ಟಿರುವ (ಇಲ್ಲಿ ಬದ್ದಕ್ರಮಃ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿ ಕಾಲುಳ್ಳಿ ಸಿಂಹವು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ-ಸಿಂಹವು ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಕೂರವು ಅದನ್ನು ಪಂಜರದಲ್ಲಿಯೋ ಕೂಡಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ರೋಷೆಷ್ಟ್ರದಾದ್ದಿಗಬಹುದು? ಅಂತಹ ಸಿಂಹವೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಪಾದಾಶ್ರಿತನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸುವುದೆಂದಭಾವಾಯವು) ಸಿಂಹವೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಪಾದವೆಂಬ ಪರವರವನ್ನು ಅಶ್ರಿಯಾಸಿದವನ್ನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕ್ಷಮಾರಜಂತವಾದ ಸಿಂಹವೂ ಕೂಡ ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆಂದಭಾವಾಯವು.

ಕಲ್ಪಂತಕಾಲ ಪವನೋಽಧ್ವರವಹ್ನಿಕಲ್ಪಂ
ದಾವಾನಲಂಜ್ಞಲಿಕಮುಜ್ಞಲಂನುತ್ಪಾಲಿಂಗಂ ।
ವಿಶ್ವಂಜಿಭತ್ವಾಮಿನಸಮ್ಮಾನಿವಾಪತಂತಂ
ತ್ವನಾಮಸೀರ್ತಸಂಜಲಂತಮಯಂತ್ಯೇಷಂ ॥ ೬೦ ॥

೬೦. ತಾ॥ ಓ ಜಿನೇಂದ್ರನೇ! ಪ್ರಭಯಕಾಲದ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಜ್ಞಲಿತವಾದ ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೂ ಜ್ಞಾಲಾವಂಯವಾಗಿಯೂ, ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರುತ್ತಿರುವ ಕಡಿಗಳೆಳ್ಳಾಗಿಯೂ, ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಕ್ತಿಸಲೆಬ್ರಿಯಿಂದಲೋ ಎಂಬಂತೆ ಎದುರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಾಡಿಗಿಚ್ಚೆನ್ನೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ನಾಮ ಸರ್ವೀರ್ಥನವೆಂಬ ನೀರಂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಆದಗಿಸತ್ತೆದೆ. ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ಶರಣಾಗತನು ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ನಾಮಸರ್ವೀರ್ಥನವನ್ನು ವಾದುತ್ತಾ ಇರಲು ಅಂತಹ ಕಾಡಿಗಿಚ್ಚೆ ಕೂಡ ತಾನೇ ಶಾಂತವಾಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮ, ಸೌತ್ರ, ನಾಮಸರ್ವೀರ್ಥನ ವಾದಾತ್ಮಕವು ಅಚಿಂತ್ಯವಾದದ್ದೆಂದಭಾವಾಯವು.

ರಕ್ತೇಷ್ಟಣಂಸಮದಕ್ಷೋಚಿಲಕಂತನೀಲಂ
ಕೋಧೋಽಧಂಫಳಿಸಮಂತ್ವಣಮಾಪತಂತಂ ।
ಆಕೃಷುತಿಕ್ರಮಯಂಗೇನಿರಸ್ತತಜ್ಞ
ಸ್ತುತಾಮನಾಗದಮನಸೀಹೈದಿಯೆಸ್ಯಪುಂಸಃ ॥ ೪೦ ॥

೪೦. ತಾ॥ ಈ ಜಿನನಾಥನೇ ! ರೋಪಿದಂದ ಕೆಂಪಾದ ಕಣ್ಣಗಳುಳ್ಳ ದ್ವಾಗಿಯೂ, ಮಂಡಿಸಿದ ಕೋಗಿಲೀಯ ಕಂಠದಂತ ನೀಲವಣವ್ಯಾಖ್ಯಾದ್ವಾಗಿಯೂ, ಕೋಪಾವೇತದಿಂದ ಹೆಡಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಏದುರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಕೃಷ್ಣ ಸರ್ವವಸ್ತು, ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನಾಮಸ್ಯರಜ್ಯಯನ್ನು ವಾಡುತ್ತಾ ಭಯಿಲ್ಲದವನಾಗಿ ಏರಡು ಕಾಲಾಗಳಿಂದಲೂ ತುಳಿದು ಅಡಗಿ ಸುವನು. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ನಾಮಸ್ಯರಜ್ಯಯೇ ಹಾವನ್ನು ಅಡಗಿಸುವ ಗರುಡವಂತ್ರಸರ್ವಾಸವೆಂದಭಾವ.

ವಲ್ಲತ್ತರಂಗಗೆಜಗಚ್ಚಿತ್ತಭೀಮನಾದ
ಮಾಜಾಬಲಂಬಿಲವತಾಮಿಭೂಪತೀನಾಂ ।
ಉದ್ದದ್ವಿನಾಕರಮಯಂಬಿಜಾಪವಿದ್ದಂ
ತ್ವತ್ತೀರ್ಥನಾತ್ರಮಜವಾತುಭಿದಾಮುಪೈತಿ ॥ ೪೧ ॥

೪೧. ತಾ॥ ಈ ಅದಿಜೇನೀಂದ್ರನೇ ! ಕಣಿಯಂತ್ತಿರುವ ಕುದಂರಿಗಳೂ, ಗಚ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನೇಗಳೂ, ಇವುಗಳೊಡಗೊಡಿದ ಮಾಹಾ ಭಯಂಕರವಾದ ಶಬ್ದವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಶತ್ರುರಾಜರ ಸೈನ್ಯವು, ಉದಿಸಿದ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಕಗ್ಗತ್ತಲೀಯು ತೊಲಗುವಂತೆ ತಮ್ಮ ನಾಮಂಸಂಕೀರ್ಥನದಿಂದ ತೊಲಗಿ ಹೋಗುವುದು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೃಢಭಕ್ತಿ, ಇರುವವನು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಜಯಿಸುವನೆಂದಭಾವಾಯವು.

ಕುಂತಾಗ್ರಭಿನ್ನಗಜಶೋಣಿತವಾರಿವಾಹ
ವೇಗಾವತಾರತರಕಾತುರಯೋಽಭೀನೇ ।
ಯುದ್ಧೇಜಯಂವಿಜಿತದುಜಯಂಜೀಯಂಪತ್ತಾ
ಸ್ತುತಾದಪಂಕಜವನಾತ್ರಯಿಂಣೋಲಭಂತೇ ॥ ೪೨ ॥

ಉಳಿ. ತಾ॥ ಈ ದೇವಾಧಿದೇವನೇ ! ನಿಮ್ಮ ಪಾದಕಮಲವೆಬ ವನವಾತ್ತರ್ಯಾಸಿದವರು ಭರ್ಜ (ಕುಂತಾಯಂಧ) ಗಳಿಂದ ಇರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿ ಆನೆಗಳ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ವೇಗದಿಂದ ಇಂದುವುದಕ್ಕಾಗಿದೆ ವ್ಯಾಧಿ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಭಟರುಗಳಿಂದ ಭಯಂಕರವಾದ ಯಳದ್ವದಲ್ಲಿ ಜಂಬುಷಲಕ್ಕೂರಾದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಜಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಪಾದಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಕೆಲ ಅನಿಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸ ಶ್ರೀಯಂಸ್ಯನ್ನುಂಟಿಲುವಾಡುವುದೆಂದಭಿಪೂರ್ಯಾಯವು.

ಅಂಭೋಽನಿಧೌಕ್ಷುಭಿತ್ಭೀಷಣಸ್ತಕ್ರಚಕ್ರ
ಪಾರೀನಷೀತಭರ್ಯಾದೋಲ್ಪಣಭಾದಭಾಗ್ಯಾ ।
ರಂಗತ್ತರಂಗತಿಖರಸ್ವಿತಯಾನಪಾತ್ರ
ಸ್ತಾಸಂವಿಹಾರಿಂಭವತಃಸ್ವರಣಾದ್ವಾಜಂತಿ ॥ ೪೩ ॥

೪೩. ತಾ॥ ಈ ಜಗದಾಧಾರಸ್ಯರೂಪನೇ ! ಗಾಳಿಯ ದೂಡೆತದಿಂದ ತೆರವಣಲ್ಗಳಿಂದ್ದು ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾದಂತಹ ಭಯಂಕರವಾದ ವೇಷಾಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದಲೂ, ಪಾರೀನವೆಂಬ ಮಾನಸಗಳಿಂದಲೂ, ಪೀಠವೆಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಜಾತಿಯ ವಿಳಾಗಳಿಂದಲೂ, ಭಯಂಕರವಾದ ಬದಬಾಗ್ನಿಯುಳ್ಳ ಸಮಾದ್ವಾದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಅಲಾಳಡುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಲೆಗಳ ರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಚರಣಸ್ತಿರುವ ಹಡಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಿವಾರು (ಅಕಣ್ಣಾತ್ಮಾಗಿ ಹಡಗಿ ಮುಳಿಗುವ ಸ್ವಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರು) ಪ್ರಾಣಭಿತ್ಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವರಿಸುವಂಥವರಾಗಲು ಆಹಡಗಿ ಮುಳಿಗದೆ ತಪ್ಪಿ ದಡವನ್ನು ಸೇರುವರು.

ಉದ್ದಾತಭೀಷಣಜಲೋದರಭಾರಭಂಗಾಂ ।
ಶೋಽಜಾಂದರಾಮಂಪಗತಾತ್ಮತಜೀವಿತಾಕಾಃ ।
ತ್ವತ್ವಾದಪಂಕಜರಚೋಽಮೃತದಿಗ್ಂದೇಯಾ
ಮತ್ವಾಭಂತಿಮಂಕರಧ್ವಜತುಲ್ರಾಸಾಃ ॥ ೪೪ ॥

೪೪. ತಾ॥ ಈ ಸಕಲಕರ್ಮ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಂತಹ ಜಿನರಾಜನೇ ! ಘೋರಜನ್ನುದ ಘೋರಪಾಪದಿಂದಂಟಾದ ಭಯಂಕರ ಜಲೋದರವೆಂಬ

ಮಹಾ ರೋಗದಿಂದ ಬಾಧೆಪಡುತ್ತಿರುವವರಾಗಿಯೂ, ಬಹು ದುಃಖಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಬದುಕುಪ್ರದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯರು ನಿಮ್ಮ ಪಾದಧಳಿಯಂಬ ಅಮೃತವನ್ನು ಮೈಗಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಮನ್ಮಥಸಮಾನ ರೂಪು ಉಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಅವಾದಕಂತಮಂರುತ್ತ್ವಂಖಲವೇಷ್ಟಿತಾಂಗಾ
ಗಾಧಂಬುಹನ್ನಿಗಡಕ್ಕಾಣಿಷಿಷ್ಟಾಷ್ಟಂಫಾಃ ।
ತ್ವನ್ನಾಮಮಂತ್ರಮನಿತಂಮನಸ್ಯಾಷ್ಟಂತ
ಸ್ವದ್ಯಾಷ್ಟಯಂವಿಗತಬಂಧಭಯಾಭವಂತಿ ॥ ೪೯ ॥

ಇಂ. ತಾ॥ ಓ ಸರ್ವ ಅಪಕೃತಿಹಾರಕ ಪ್ರಭುಯೇ ! ಯಾವ ಮನುಷ್ಯರು ಕಾಲಿನಿಂದ ಕುತ್ತಿಗೆಯರೆಗೂ ದಪ್ಪ ಸರಪಡಿಗಳಿಂದ (ಬೇಡಿಗಳಿಂದ) ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿ ದೇಹಪ್ರಕೃತವರಾಗಿಯೂ, ಗಟ್ಟಿಯಗಿ ಆ ಸಂಕೋಲೆಯ ತಂದಿಗಳಿಂದ ಘಾಯಾವಾಗಿರುವ ತೊಡೆಗಳುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಕ್ಷೇತ್ರಪಡುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ನಾಮಸ್ಯರಣೆಯನ್ನು ಪಣಿದೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ತನಗೆ ತಾನೇ ಆ ಬಂದಿಖಾನೆ ಸಂಕೋಲೆಗಳು ಬಿಂಬಿಹೋಗಿ ಆ ಬಂಧನ ಭೀತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುಖಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ನಾಮಸ್ಯರಣವು ಸಮಸ್ತ ವಿವಕ್ತುಗಳನ್ನು ಪರಿಪರಿಸಿ, ಸಮಸ್ತ ಇಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾದುತ್ತದೆಂಬಿವುರುವು.

ಮತ್ತೆದ್ವಿವೇಂದ್ರವೃಗರಾಜದವಾನೆಲಾಹಿ
ಸಂಗಾಮವಾರಾಧಿನಾಹೋದರಬಂಧನೋತ್ಸಂ ।
ತಸ್ಯಾಶುನಾಶನಮನುಪಯೋಹಿಭಿಂಭಿಂತೇ
ಯಿಸ್ತಾವಕಂಸ್ತವರ್ವಿಮಂನುಹಿವಾನೆಧಿತೇ ॥ ೫೦ ॥

ಇಂ. ತಾ॥ ಓ ಭವಬಂಧವಿಮೋಚಕನಾದ ಜಿವರಾಜನೇ ! ಯಾವ ವಿವೇಕಿಯಾದ ಭವಾತ್ಮನು ತಮ್ಮ ಮಾಹಾತ್ಮಪ್ರಕಾಶವಾದ ಈ ಭಕ್ತಾಮರ ಸ್ಮೃತ್ರವನ್ನು ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ, ಶರದಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಂದುತ್ತಾನೋ, ಅಂತಹ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮದಿಸಿದ ಆನೆ, ಸಿಂಹ, ಸರ್ವ, ಕಾಡುಗಿಟ್ಟು, ಯಾದ್ರ, ಸಮುದ್ರ,

ಪುಜೋದರರೋಗ, ಬಂದಿಖಾನೆ ಇವುಗಳಿಂದುಂಟಾದ ಭಯವು ತಮ್ಮಿಂದ ಹೆದರಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಬಹಳ ಬೇಗನೆ ನಾಶವಾಗುವುದು. ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮನ ಸಾಮಂತೀತನಾದಿ ಮಾಹಾತ್ಮಪ್ರ (ಮಹಿಮೆಯು) ಸಮಸ್ತ ಭವಭಯಗಳನ್ನು ಪರಿದರಿಸುವುದೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಸ್ಮೃತ್ರಸ್ತಂತವಜಿನೇಂದ್ರಗುಣೈಭಿಧಾಃಂ
ಭಕ್ತಾತ್ಮಮಂಯಾವಿವಿಧವರ್ಣವಿಚಿತ್ರಪುಷ್ಟಾಂ ।
ಧತ್ತೀಜನೋಯಿ ಇಹಕಂತಗತಾಮಂಜಸ್ರಂ
ತಂಮಾನೆತುಂಗಮವಶಾಸಮಂಪ್ರತಿಲಷ್ಟ್ಯಾಃ ॥ ೫೧ ॥

ಇಂ. ತಾ॥ ಓ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ತಮ್ಮ ಅನಂತಜ್ಞಾನಾನಂತ ದರ್ಶನ ಅನಂತವೀರ್ಯ ಅಸಂತಸುಖಾದಿ ಗುಣಗಳಿಂಬ ನಾಲು (ನಾರು) ಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ನಾನಾ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂಬ ವಿಕಿರವಾದ ಹೂವುಗಳುಳ್ಳ, ನನ್ನಿಂದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಲಿಟ್ಟಿ ಈ ಭಕ್ತಾಮರಸ್ಮೃತ್ರವನ್ನು ಮಾಲಿಕಿಯನ್ನು ಯಾವ ಭವಾತ್ಮನು ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸುತ್ತಾನೋ (ಉಷ್ಟ್ರಿಸುತ್ತಾನೋ) ಅಂತಹಮಾನದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಪುರಾಣನ್ನು (ಮಾನತುಂಗಾಚಾರ್ಯರನ್ನು) ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು (ಇಕವರ ಲೋಕಸಂಪತ್ತು) ತಾನೇ ಪರವರ್ತವಾಗಿ ಹೂಂದುತ್ತಾಳಿ. ಈ ಸ್ಮೃತ್ರಪ್ರ ಹೂಳಿನಂತೆ ಬಹಳ ಸುಕುಮಾರವಾದ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಸೇರಿಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿಯೂ, ಅರ್ಥಕಾತುಯ ವ್ಯಳ್ಳದ್ವಾಗಿಯೂ, ಹೂಳಿನ ಮಾಲೆಯಂತೆ ಅಕ್ಷಂತ ಮನೋಪರವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿಯೂ, ಇರುವುದೆಂಬ ಅತಿಶಯವನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಾನೆತುಂಗಾಚಾರ್ಯ ವಿರಚಿತಂ
ಭಕ್ತಾಮರ ಸ್ಮೃತ್ರಂ.

॥ ೪೯ ಶಿದ್ಧಸೇನದಿವಾಕರಪ್ರಣೀತಂ ॥

ಕಲಾಣಮಂದಿರಸ್ಲೋಕೀತ್ಯಂ

ಕಲಾಣಮಂದಿರಮಂದಾರಮವದ್ಯಭೀಡಿ
ಭೀತಾಭಯಂಪ್ರದಮಸಿಂದಿತಮಸ್ತಿರಪದ್ಯಂ ।
ಸಂಸಾರಸಾಗರನಿಮಂಜ್ಞದಶೀಷಜಂತು
ಪ್ರೋತಾಯಮಾನಮಂಭಿನಮೃಜಿನೀತ್ಯರಸ್ಯ ॥ ೧ ॥

ಯಂಸ್ಯಸ್ಯಯಂಸುರಗುರುಗ್ರಿಮಾಂಬುರಾಶೀ
ಸ್ಲೋತ್ರಂಸುವಿಸ್ತೃತಮಿನೆವಿಭುವಿಧಾತುಂ ।
ತೀಥ್ರೀತ್ಯರಸ್ಯಕಮತಸ್ಯಯಂಧೂಮಂಕೀತೋ
ಸ್ತುಸ್ಯಾಹಮೇಷಕಿಂಸಂಸ್ತವನಂಕರಿನ್ಯೇ ॥ ೨ ॥

೧. ತಾ॥ ಕಮರನೆಂಬ ಪೂರ್ವಾಜನ್ಯವೈರಿಯ ಅಹಂಕಾರಕ್ತಿ ಅಗ್ನಿ
ಯಂತಿರುವ ಫೋರೋಪಸಗ್ರಾಂತಿನ್ಯಾವಣಿ ಎಣಿಸದೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವನ್ಯಾವದೆಂ,
ಪಂಚಕಲಾಣಪಾತ್ರರಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ದೇವಾದಿವಂದ್ಯರಾಗಿ ಸಮವಸರಣವಿರಾಜ
ಮಾನರಾಗಿ ಧರ್ಮಾವಮೃತವರ್ಣದಿಂದ ವೇಷಪ್ರದಂತೆ ಭವಾತ್ತೈರಂಬ ಹೈರು
ಗಳನ್ಯಾ ರಕ್ತಿಸದಂತಹ ಗುರುತ್ವಕ್ತಿ ನಿಧಿಯಾದಂತಹ (ಗೌರಕ್ತಿ ಸಮುದ್ರ
ದಂತಿರುವ) ಶ್ರೀ ಪಾಶ್ವನಾಥ ತೀಥಂಕರರ ಸ್ಲೋತ್ರವನ್ಯಾವಾಡಲು
ಮಹಾಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ತಿರುಂಭಾ ಕೂಡ ಸಮಧಾನಲ್ಲವೇ ಅಂತಹ
ಪಾಶ್ವನಾಥ ತೀಥಂಕರರ ಸಮಸ್ತ ಮಂಗಳಕ್ಕಾಗಿ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿಯೂ
ಶ್ರೀಷ್ವಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳನ್ಯಾವರಿಹರಿಸುವುದಾಗಿಯೂ,
ಚತುರ್ಗತಿಭ್ರಮಣವೆಂಬ ಸಂಸಾರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಭಯಭೀತರಾದ ಪೂರ್ಣಗಳಿಗೆ
ಅಭಯಪ್ರದಾನವನ್ಯಾ ಕೂಡಿಸುವುದಾಗಿಯೂ, ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ

ಮುಳುಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಹಡಗಿನಂತೆ ದದವನ್ಯಾ ಸೇರಿಸು
ಪುದಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ಯಾ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಶಿದ್ಧಸೇನದಿವಾಕರ
ಸಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಈ ನಾನು ಯಂಥಾಶಕ್ತಿ ಸ್ಲೋತ್ರವನ್ಯಾ ವಾಡುತ್ತೇನೆಂದು
ಆಜಾರ್ಯರು ಜನೇಂದ್ರ, ಪಾದನಮಸ್ಯಾರಪೂರ್ವಾಕವಾಗಿ ಕಲಾಣಪಂದಿರ
ಮೆಂಬ ಪದವೇ ಪೂರ್ಣಭದ್ರಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳ ಈ ಸ್ಲೋತ್ರವನ್ಯಾರಂಭಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಾವಾಸ್ಯತೋಽಧಿತವನಣರಿಯಂಸ್ಯರೂಪ
ಮಸ್ಯಾದ್ಯತಾಃಕಥಿನ್ಯಾಧಿತಭವಂತ್ಯಾಧಿತಾಃ ।
ಧೃಷ್ಣೋಽಧಿಕಾಶಕಿಶುಯ್ಯಾದಿನಾಂಧೋಽಧಾಪಂಪ್ರರೂಪಯಂತಿಕಂಕಿಂಭಂರತ್ಯೇಃ ॥ ೩ ॥

೨. ತಾ॥ ಓ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಾಧಿಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಪಾಶ್ವ
ತೀಥಂಕರರೇ ! ತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ಯಾ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಯಾದರೂ ವಣಿಸು
ವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಂತಹ ಅಲ್ಪಜ್ಞರು ಹೇಗೆ ಸಮಧರಾದೇವು ? ಹಗಲಿನಲ್ಲೇ
ಕುರುಡಾದ ಗೂಡೆಯರಿಯು ಎಷ್ಟು ಗರ್ವಪಟ್ಟರೂ ಸೂರ್ಯನ ರೂಪವನ್ಯಾ
ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಧರಾಗುವಿದಲ್ಲಿವೆ ? ಹಾಗೆ ಮಹಾಯದ್ದಿ ಬುದ್ಧಿ
ಸಾಮಧಾರ್ಯದಿಗಳಿಗಳ್ಳಾಗ್ಯಾ ದೇವೇಂದ್ರಾದಾಗಿಂದಲೂ ಹೊಗಳಲಕ್ಷ್ಯವಾದ
ತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ಯಾ ನಾನಂ ಹೊಗಳಲು ಹೇಗೆ ಸಮಧರಾದೇನೆಂದಭಿ
ಪ್ರಾಯವು.

ನೋಹಕ್ಷಯಾದಸುಭವನ್ಯಾಪಿನಾಥಮತೋರ್ಯೇ
ನೂನಂಗಂಜಾನಾಗಣಯಂತುಂನೆತವಕ್ಷಮೇತ ।
ಕಲಾಣಂತವಾಂತಪರಿಯಸಃಪ್ರಕಟೋಽಧಿಯಾಸ್ಯ
ನ್ಯೋಯೇತಕೇನಜಲಧಿನ್ಯಾಸುರತ್ವರಾತಿಃ ॥ ೪ ॥

೩. ತಾ॥ ಓ ಗಣಿಸಿಂಧುವೇ ! ಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮವು (ಅಜ್ಞಾನವು)
ಕ್ಷಯವನ್ಯಾ ಹೊಂದಿದನಂತರವೂ ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಅನು
ಭವಿಸುವಾದರೂ ಸದ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳನ್ಯಾ ಎಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಧಾನಲ್ಲ.
ಹೇಗೆಂದರೆ, ಪ್ರಾಳಯಾಲದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೇವಾಗಿ ನೀರೆಲ್ಲಾ ಬತ್ತಿಹೋಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ
ಕಾಣತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನರಾಶಿಯನ್ಯಾ ಲೆಖ್ವಿ ವಾಡಲು

೨೬

ಪಂಚಸ್ತೋತ್ರ ಭಾವಪ್ರಕಾಶಣ

ಯಾವನು ಸಮಾಧಿನಾದಾನು? ಹಾಗೆ ಸಮಸ್ತ ಅಜ್ಞಾನವೂ ತೊಲಗಿ
ಹೋದರೂ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳು ಸಂಪೀಠಿ ಅಡಗಿದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟೇ
ಸರಿಯಂದು ನಿಷಿಯಾಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲವಂದರ್ಥವು.

ಅಭ್ಯಂತರ್ಯಾಸಿತ್ವಾಧಿಜಡಾತೋಽಣಿ
ಕರ್ತೃಂಸ್ತವಂಲಸದಸಂಖ್ಯಾಗಣಾಕರಸ್ಯ |
ಜಾತೋಽಣಿಕಿಂನಿಜಾಹಂರ್ಯಾಗಂಿತತ್ಯ
ವಿಸ್ತೀರ್ಣತಾಂಕಥಯಂತಸ್ಯಧಿಯಾಂಬುರಾಶಃ ॥ ೫ ॥

೫. ತಾ॥ ಈ ರಕ್ಷಕರೇ! ನಾನು ಮೂರಾತ್ಮನಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ,
ಪ್ರಕಾರಿಂತಿರುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಗಣ್ಯಮಂತಿರುವ ತಮ್ಮನ್ನ
ಸೋತ್ಯಾತ್ಮಾದವುದಕ್ಕೊಂದ್ದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆನು. ಹೇಗೆ ಅಶಕ್ತನೆಂದು
ತಿಳಿದೂ ಪ್ರವರ್ತಿಸಬಹುದೇ? ಅಂದರೆ, ಬಾಲಕನೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ವರದು
ತೋಳಗಳನ್ನು ನೀಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯಂದ ಸಮುದ್ರದ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು
ಇಷ್ಟಗಳಿಗಾಗಿ ಏಂದು ಹೇಳಬೇಕಿರುವೆನು? ಹಾಗೆ ನಾನೂ ತಮ್ಮ ಗುಣ
ಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರಿದಮ್ಮೆ ಹೇಳಬುದು ದೋಷವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
ಆದವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಹೇಳಿದಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ.
ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ವ್ಯಾಧಿಯೇ ಪ್ರಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಬಾಲಕನು ಸಮುದ್ರದ
ಅಳತೆಯನ್ನು ಕೈಗಳನ್ನು ಜಾಬಿ ತೋರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನವೂ
ಯುತ್ತೇವೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಯೇಽಂಗಿನಾವಾಪಿಸೆಯಾಂತಿಗಣಾಸ್ತವೇತ
ವಕ್ತುಂಕಥಂಭವತಿತೇಷುವನುನಾವಕಾಶಃ |
ಜಾತಾತದೇವನುಸಿಯಾಷ್ಟಿತಕಾರಿತೇಯಂ
ಜಲ್ಲಂತಿವಾಸಿಜಗಿರಾಸನುಪ್ರಸ್ತಾಣಿ ॥ ೬ ॥

೬. ತಾ॥ ಈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಯಾವ ತಮ್ಮ ಅಗ್ನಿವಾದ ಗುಣಗಳು
ಯೋಗಿಗಳನೂ ಕೂಡ ಹೇಳಲಿಕ್ಕುವೋ ಅಂತಹ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳನ್ನು
ಸೋತ್ಯಾತ್ಮಾದವಲು ಅತಿಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಯಾಳ್ಳಿ ನಾನು ಹೇಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು
ಹೊಂದುವೆನು? ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಸಾಧ್ಯಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದ ನಾನು

ಪ್ರಮಾಣಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲದವನೆಂದು ಲೋಕದ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತೇನೆ.
ಅದರೂ ನನ್ನ ಸಾಹಸವು ಯುತ್ತುವೇ ಸರಿ. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಪ್ರಕ್ಕಿಗಳೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ
ಉಲಿಸಿಲಿಗುಟ್ಟುವಿಕೆಯಿಂದ ಆಸ್ತ್ರಾಧಿಪಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತವೆಯಷ್ಟು? ಪ್ರಕ್ಕಿಯಂತೆ
ನಾನೂ ಕೂಡ ಪೆರ್ಮಾಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾಥಾಕ್ಷತ್ತ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳನ್ನು
ಸ್ತುತಿಸುತ್ತೇನೇಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಆಸ್ತ್ರಾವುಣಿಂತ್ಯುಹಿನೂಜಿಸಂಸ್ತವಸ್ತೇ ।
ನಾವಾಪಿಕಾಂಭವತೋಭವತೋಽಜಗಂತಿ ।
ತೀವ್ರಾತಪೋಽಪಹತಪಾಂಧ್ಯಜನಾನ್ಯಾದಾಖ್ಯಾ ।
ಸ್ತೀಜಾತಿಪದ್ಮಸರಸಸ್ತರಸೋಣಿಲೋಣಿ ॥ ೭ ॥

೭. ತಾ॥ ಈ ಜನೇಂದ್ರನೇ! ಮನಸ್ಸನಿಂದ ಚಿಂತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡ
ಅಶಕ್ತವಾದ ಮಹಿಮೆಯಾಳ್ಳಿ ತಮ್ಮ ಸೋತ್ಯಾತ್ಮಾ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗಿರಲಿ,
ತಮ್ಮ ನಾವಂಸ್ತೃರಣಕ್ಕೆಯು ಸಹ ಭವಂಧವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು
ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ:-ಬೇಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದಿಂದ ಬಳಿದ
ಜನಗಳನ್ನು ಕಮಲಗಳರುವ ಸರೋವರದ ಗಾಳಿಯೂ ಕೂಡ ಸಂತೋಷ
ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ನಾವಂಸ್ತೃತ್ಯಾತ್ಮನ್ನಾ ಕೂಡ ಭವದುಃಖಿಗಳನ್ನು
ಹೊಗೆಲಾಡಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವುದು. ಆದಂದರಿಂದ ಅಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದರೂ ಸೋತ್ಯಾತ್ಮ
ವನ್ನು ಮಾಡುವೆನೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಹೃದ್ವತ್ಸಿನಿತ್ಯಯಾವಿಭೋಣಿಧಿಲೀಭವಂತಿ
ಜಂತೋಂಕ್ಷಣೇನಸಿಭಿಡಾಅಸಿಕರ್ಮಬಂಧಾ ।
ಸದ್ಯಾಭುಜಂಗವನುವಯಾಜಿವನುಧ್ಯಭಾಗ
ವನ್ಭಾಗತೇನಸ್ತಿಖಂಡಿಷಿಜಂದನಸ್ತ ॥ ೮ ॥

೮. ತಾ॥ ಈ ಪ್ರಭುವಾದಂತಹ ಜನೇಂದ್ರನೇ! ತಾವು ಯಾವ
ಪ್ರಾಣಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುತ್ತೀರೋ ಆ ಪ್ರಾಣಯ ಕರ್ಮಗಳಿಂಬ ಕಟ್ಟಿಗಳು
ಏಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸದಲಹೋಗುವುದು.
ಹೇಗೆಂದರೆ, ನವಿಲು ವನಮಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಕೂಡಲೇ ಗಂಧದ ಮರಕ್ಕೆ

ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹಾವಗಳು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವವು. ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವರಕ್ಷಯಿಂದ ಪಾಪಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುವೆಂದರ್ಥವು.

ಮುಜ್ಞಂತಪಿವಮನುಜಾಃ ಸರಸಾಜಿನೀಂದ್ರ
ರಾದ್ವೈರುಪದ್ರವಕರ್ತ್ಯಾಸ್ಯಾವಿಂತೀಕ್ಷಿತೀಃಿ ।
ಗೋಸ್ವಾಮಿನಿಸ್ಸಿರಿತತೀಜಸಿದ್ವಷ್ವಂಘಾತ್ರೀ
ಚೋರ್ವೈರಿವಾರುಪಕರ್ವಃ ಪ್ರಪಲಾಯಿಂಘಾನೇಃ ॥ ೯ ॥

೯. ತಾ॥ ಓ ಜನೀಂದ್ರನೇ! ತಮ್ಮನ್ನು ಯಾವ ಮನುವುರು ದರ್ಶನ ವಾಯಿತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಮನುವುರು ಫೋರ್ಮಾದ ಅನೇಕ ಉಪದ್ರವಗಳಿಂದ ಶೀಫುವಾಗಿ ಬಿಡಂಗಡೆಹೊಂದುತ್ತಾರು. ಹೇಗೆಂದರೆ, ದನಗಳನ್ನು ಕಾಯುವವನು ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿ ಕಣ್ಣಗೆ ಗೋಚರಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಒಡಿಹೋಗುವ ಕಣ್ಣಿರಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿ ದನಗಳಿಂತ ತಮ್ಮನ್ನು ದರ್ಶನವಾಡಿದೂದನೇ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಹೋಗುವುವೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ತ್ವಂಕಾರಕೋಽಜಿನೆಕಥಂಭವಿನಾಂತಪಿವ
ತ್ವಾಮುದ್ರಹಂತಿಕ್ಯಾದಯೀನಯಿಂದುತ್ತರಂತಃ ।
ಯಂದ್ವಾದ್ವತಿಸ್ತರತಿಯಂಜ್ಞಲಮೇಷನೂನ
ಮಂತಗರತಸ್ಯಮರುತಸ್ಸಿಲಾಖಂಭಾವಃ ॥ ೧೦ ॥

೧೦. ತಾ॥ ಓ ಜನೀಶ್ವರನೇ! ನರಸುರಕಿಯಂಜ್ಞಾರಕಗಳಿಂಬಿ ಚತುರ್ಗತಿ ಸಂಸಾರರೂಪವಾದ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಯಾಯ ಪ್ರಾರ್ಥಕವಾನಂ ಸಾರವಾಗಿ ಪರಿಫುಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಪೂರ್ಣಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ತಾವು ದಾಟಿಸತಕ್ಕ ಪರೆಂದು ಹೋತ್ತಾರಷ್ಟೆ? ಈ ವೂತನ್ನು ಹೇಗೆ ಒವ್ವು ಬಹುದು? ಏಕೆಂದರೆ, ಆ ದಾಟುವಂಥರೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಅವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಹೊಂಡು ದಾಟುತ್ತಾರೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ದಾಟಲಸಮರ್ಥನಾದವನನ್ನು ದಾಟಿಸುವಂತಹವನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ದಾಟಿಪ್ಪದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಸಂಸಾರಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿವರು ತಮ್ಮನ್ನೇ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ದಾಟುತ್ತಾರಾದುದರಿಂದ ತಾವು ದಾಟಿಸುತ್ತಿರೆಂಬುದು ಹೇಗೆ ಯುಕ್ತವಾದಿತೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು. ಹೇಗೆಂದರೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಜರ್ಮದ ಚೀಲವು ಅದರೊಳಗೆ ತಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಗಾಳಿಯ ಬಲದಿಂದಲ್ಲವೇ? ತೇಲುತ್ತದೆ? ಅದರಂತೆ ಸರ್ವಜ್ಞರಾಗಿ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯಳ್ಳ ತಾವು ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವಕಾರಣ ಅವರು ದಾಟುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪ್ರಾಪ್ತವಂದು ಭಾವವು. ತೇಲುವ ಪಸುವು ಇಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಗಾಳಿಯ ಬಲದಿಂದ ತೇಲುವಂತೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಧರಿ(ಸ್ವರಿ)ಸುವ ಬಲದಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರು ಭವಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿವರೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಯಂಸ್ವಿನ್ ಹರಪ್ರಭೃತಯೋಽಿಹಿತಪ್ರಭಾವಾ
ಸೋಽಿತ್ವಯಾರತಿಪತಿಃ ಕ್ಷಣಿತಃ ಕ್ಷಣಿನೇ ।
ವಿಧಾಃ ಪಿತಾಹುತಭ್ಯಾಜಃ ಪಯಂಸಾಥಯೀನ
ಪಿತಂನಂಕಿಂತದಿದುರ್ಧರಭಾದಬೀನೇ ॥ ೧೧ ॥

೧೧. ತಾ॥ ಭಗವಂತನೇ? ಯಾವನು ತಿವನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವರು ಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿದನೋ ಅಂತಹ ಸಮಂತ್ರ ದೇವಾದಿಗಳನ್ನೂ ವಶರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಏರಮನ್ನಾಥನನ್ನು ಕೂಡ ಕ್ಷಣಿವಾತ್ರದಿಂದ ತಾವು ಜಯಿಸಿದರಿ. (ಆತ್ಮಾನಾತ್ಮತತ್ವಜ್ಞಾನಪ್ರಾರ್ಥಕ ವೇರಾಗ್ಗಿದಿಂದ ಕಾಮ ಕೋಧಾದಿ ಆತ್ಮತತ್ವಗಳನ್ನು ನಾಶವಾಡಿ ಜನರಿಂಬ ಪವಿಯಂನ್ನು ಹೊಂದಿದಿರಿ.) ಆದರೆ ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಹೇಗೆಂದರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಯನ್ನು ಆರಿಸುವೆಂತಹುದು ಏರಿಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಷ್ಟೆ? ಅಂತಹ ನೀರನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೀರಿ ಶೋಷಿಸುವಂತಹದು ಬಡಬಾಗ್ಗಿಯಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅನಿರ್ವಚಿತೀಯವಾದ ಜ್ಞಾನಪ್ರಾರ್ಥಿ ಮಹಿಮೆಯಾಳ್ಳ ತಾವು ಹರಿಹರಾದಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕರಿಸು ಭಾವವು.

ಸ್ವಾಮಿಸ್ಸಿನ್ ಸಂತಗರಿವಾಜನಾಷಿಪ್ರಪನಾಶ್
ಸ್ವಾಂಜಂತವಃ ಕಥಂಪಹೋಹ್ಯಾದಯೀಂದಧಾನಾಃ ।
ಜನ್ಮಾಽದಧಿಂಲಫುಂತರಂತ್ಯತಿಲಾಷ್ವನೇನೇ
ಚಿಂತೋನೆಹಂತವನುತತಾಂಯಾದಿವಾಪ್ರಭಾವಃ ॥ ೧೨ ॥

೧೨. ತಾ॥ ೬ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಬಹಳ ಭಾರವುಳ್ಳ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೃದಯು ದಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವಂತಹವರು ಬಹಳ ಲಘುತ್ವದಿಂದ (ಪಾಪಗಳಿಂಬ ಭಾರವನ್ನು ಕಳೆದು) ಜನ್ಮಾವೆಂಬ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಹೇಗೆ ದಾಟಿತ್ವಾರ್ಥ ಇದು ಅಶ್ವಯರ್ಥ ವಾಗಿದೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡವನು ಬಹಳ ಭಾರವುಳ್ಳವನಾಗುತ್ತಾನೆಯೇ ಹೊರತು ಹಾಗುರವಾಗಲಾರಾನು. ಬಹಳ ಗೌರವವುಳ್ಳ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದವನು (ಸ್ತುರಿಸಿದವನಂ) ಬಹಳ ಲಘುವಾಗುತ್ತಾನೆ ನೀಂದರೆ ಕೆಳಗಣತಿಯಾದ ನಾರಕತಿಯಂಗ ತಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವರ್ಗವೇ ಮುಂತಾದ ಉಳಿಫ್ಫ್ತುಎಂದ್ರುಗತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯತೆಯಂತ್ರವನಾಗುತ್ತಾನೆಂದರ್ಥವು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಾಗುರವಾದ ಶೋರ್ಮಾರುಡೆ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವೇಳಲಕ್ಕೇ ಬರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವನು ಕರ್ಮಗಳಿಂಬ ಭಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗುತ್ತಾಬರಲು ನಾರಕತಿಯಂಗ ಗ್ರಂಥಾವಂಬ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳಾಗುವನು. ನಿಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಾದಿ ಬಲದಿಂದ ಆ ಕರ್ಮಗಳಿಂಬ ಭಾರವನ್ನು ಕಳೆದು ಸ್ವರ್ಗಮೋಕ್ಷಗಳಿಂಬ ಉಳಿಫ್ಫ್ತುಎಂದ್ರುಗತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು. ಗೌರವ ಏಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಭಾರವೆಂಬು ದೊಂದರ್ಥವು, ಪೂಜ್ಯತೆಯಂಬುದೊಂದರ್ಥವು. ಜಗತ್ತಾಜ್ಞರಾದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸರ್ವದಾ ಧಾರ್ಮಾಸುವನು ಜನ್ಮಾವುದ್ರವನ್ನು ದಾಟ ವೋಕ್ಕವನ್ನೇ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆಂಬುದಂ ಏನಾಶ್ಚಯರ್ಥ ಮಾತ್ರಾತ್ಮಕ ಮಹಿಂಫೆಯಂ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಗೆಯೇ ಸರಿಯಂದು ನಿಷಾಯಿಸಲಷಕ್ತಾರ್ಥ, ನೀವೇ ಮಹಾತ್ಮರಾದ್ವರ್ತಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದವರೂ ಮಹನೀಯರೇ ಆಗುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾತ್ರಿಭಾವವು.

ಕೊರ್ಮಾಧಸ್ತಯಾಯಾದಿವಿಭೋಽಪ್ರೇರ್ಥಮಂನಿರಕೋಽಂ
ಧ್ವಸ್ತಸ್ತದಾನದಕಫಂಕಿಲಕರ್ಮಚೋರಾಃ ।
ಪ್ರೋಽಷತ್ಪೂರ್ವಯಾತ್ಯಾದಿವಾಕಿಶಿರಾಪಿಲೋಽಕೇ
ನೀಲದ್ವಮಾಣಿವಿಷಿನಾಣಿನಂಹಿವಾಸಿ ॥ ೧೩ ॥

೧೩. ತಾ॥ ೬ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ತಾವು ಕೊರ್ಮಾ ಕಪಾಯವೆಂಬ ಆಶ್ಚರ್ಯಾಯಂನ್ನು ಮೊದಲು ನಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅದೇಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಗಳಿಂಬ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹೇಗೆ ನಾಶವಾಡಿದಿರಿ ? ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೋಪವಿಲ್ಲದವನು

(ಮಹಾ ಕ್ಷಮೆಯಕ್ಕವನು) ತತ್ಪರಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾರ, ನೀವೇ ಮಹಾ ಶಾಂತರಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಗಳಿಂಬ ಕಳ್ಳರನ್ನು ನಾಶವಾಡಿದಿರಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯರ್ಥ. ಆದರೆ ಪರಮಾತ್ಮೆಯೇ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹೊರತು ಹಾಗುರವಾಗಲಾರಾನು. ಬಹಳ ಗೌರವವುಳ್ಳ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದವನು (ಸ್ತುರಿಸಿದವನಂ) ಬಹಳ ಲಘುವಾಗುತ್ತಾನೆ ನೀಂದರೆ ಕೆಳಗಣತಿಯಾದ ನಾರಕತಿಯಂಗ ತಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವರ್ಗವೇ ಮುಂತಾದ ಉಳಿಫ್ಫ್ತುಎಂದ್ರುಗತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯತೆಯಂತ್ರವನಾಗುತ್ತಾನೆಂದರ್ಥವು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಾಗುರವಾದ ಶೋರ್ಮಾರುಡೆ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವೇಳಲಕ್ಕೇ ಬರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವನು ಕರ್ಮಗಳಿಂಬ ಭಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗುತ್ತಾಬರಲು ನಾರಕತಿಯಂಗ ಗ್ರಂಥಾವಂಬ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳಾಗುವನು. ನಿಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಾದಿ ಬಲದಿಂದ ಆ ಕರ್ಮಗಳಿಂಬ ಭಾರವನ್ನು ಕಳೆದು ಸ್ವರ್ಗಮೋಕ್ಷಗಳಿಂಬ ಉಳಿಫ್ಫ್ತುಎಂದ್ರುಗತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು. ಗೌರವ ಏಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಭಾರವೆಂಬು ದೊಂದರ್ಥವು, ಪೂಜ್ಯತೆಯಂಬುದೊಂದರ್ಥವು. ಜಗತ್ತಾಜ್ಞರಾದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸರ್ವದಾ ಧಾರ್ಮಾಸುವನು ಜನ್ಮಾವುದ್ರವನ್ನು ದಾಟ ವೋಕ್ಕವನ್ನೇ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆಂಬುದಂ ಏನಾಶ್ಚಯರ್ಥ ಮಾತ್ರಾತ್ಮಕ ಮಹಿಂಫೆಯಂ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಗೆಯೇ ಸರಿಯಂದು ನಿಷಾಯಿಸಲಷಕ್ತಾರ್ಥ, ನೀವೇ ಮಹಾತ್ಮರಾದ್ವರ್ತಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದವರೂ ಮಹನೀಯರೇ ಆಗುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾತ್ರಿಭಾವವು.

ತತ್ತ್ವಾಂಯೋಗಿಸೋಽಜಿಷನಸದಾಪರಮಾತ್ಮೈರೂಪ
ಮನ್ಮಾಽಷಯಂತಿಕ್ಯದಯಾಂಬಂಜಕೋಽಶದೇಽಶಿ ।
ಪೂರ್ತಸ್ಯನಿಮಂಲರುಜೀಯರ್ಥದಿವಾಕಮನ್ಮಾಽಷಿ
ದಷ್ಟಸ್ಯಸಂಭವಪದೆಂನನೆಂಕಣ್ಣಕಾಯಾಃ ॥ ೧೪ ॥

೧೪. ತಾ॥ ೬ ಕರ್ಮ ತತ್ಪರಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಧಾರ್ಮಾರೂಪರಾದ ಮನಿಗಳು ಹೃದಯವೆಂಬ ಕಮಲದ ವಂಧುದಲ್ಲಿ ಪರವಾತ್ಮಾ ಸ್ವರೂಪರಾದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಂಡಿಕುತ್ತಿಲಿದ್ದಾರೆ. (ಕರ್ಮಗಳಿಂಬ ಕೊಳ್ಳಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ನೀರಿನಿಂದ ತೋಳಿದು ರತ್ನದಂತೆ ನಿಮ್ಮಲರಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮ ಪರಿಶುದ್ಧ ಪರವಾತ್ಮಾ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸರ್ವದಾ ವಿಚಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ (ಧಾರ್ಮಾಸುತ್ತಾರ್ಥ) ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ನಿಮ್ಮಲರಾಗಿ ತಾವರೇ ಬೀಜವು ತಾವರೇಹೂವಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಂಡಲಾ ಕಾರವಾದ ದಿಂಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ಹಾಟ್ಟಿಪ್ಪಡು ? ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿರ್ಪಾತ್ರ ಹೃದಯಕುಮಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಧಾರ್ಮಾಸುವುದಕ್ಕಾದೀತು ? ಅಂದರೆ ಧಾರ್ಮಾನಿಂದ ಮಾತ್ರ, ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಇತರ ಕಳ್ಳೆಗೆ ಗೋಚರಲ್ಪಾದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಧಾರ್ಮಾಽಜಿಷ್ಣೇಶಭವತೀಭವಿಷಣ್ಣಾಽಂಣಿನ
ದೇಹಂವಿಹಾಯೆಪರಮಾತ್ಮೈರೂಪದಾಂತಃಜಂತಿ ।
ತೀವ್ರಾನಲಾದುಪಲಭಾವಮನಸಾಸ್ಯಾಽಂಣಿಕೇ
ಚಾಮಿಂಕರತ್ವಮಂಚಿರಾದಿವಧಾತುಭೇದಾಃ ॥ ೧೫ ॥

೧೬. ತಾ॥ ಈ ಜನೇಶ್ವರನೇ ! ಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಪಡಿಸೆ ಪರವಾತ್ತ ರೂಪವನ್ನು (ಮುಕ್ತಯನ್ನು) ಹೊಂದಿತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಬಂಗಾರದ ಕಲ್ಲು ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರವಾದ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ಕಲ್ಲಿನ ಭಾವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂಗಾರದ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಸಂಸಾರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನೇರಿದ್ದ ಬಂಗಾರದಂತೆ ಕರ್ಮದೋಡನೆ ಕೂಡಿದ್ದ ಜೀವಾತ್ಮನು ಧ್ಯಾನವೆಂಬ ತೀವ್ರಪ್ರಯಂತ್ರಿತಲು ತನ್ನ ಶುದ್ಧಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯಲಂ. ಪರಿಶುದ್ಧ ಪರವಾತ್ತಧ್ಯಾನದಿಂದಲೇ ಕರ್ಮ ಕ್ಷಯಿವಾಗುವುದೆಂದಭಿಪ್ರಾಯಿವು.

ಅಂತಸ್ಯದೃವಿನಜಿನಯೆಸ್ಯಾವಿಭಾವ್ಯಸೇತ್ವಂ
ಭನ್ಯೈಕಭಂತದಪಿನಾಶಯಸೇತರೀರಂ ।
ವಿತಕ್ಷ್ಯರೂಪಮಂಧ್ಯವಿವರ್ತಿಸೋಽಿ
ಯಂದ್ವಿಗ್ರಹಂಪ್ರಕರ್ಮಯಂತಿಮಹಾಸುಭಾವಾಃ ॥ ೧೬ ॥

೧೭. ತಾ॥ ಈ ಜನೇಶ್ವರನೇ ! ಯಾವ ಭವಾತ್ತರು ತಪ್ಪನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರಿ (ಹೃದಯಕುಲದಲ್ಲಿರಿ) ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರ ತರೀರವನ್ನೇ ನೀವು ನಾಶವಾಡಂತ್ತಿರಿ. ಅಂದರೆ ಪಾರಾ ಅಂತಹ ತರೀರವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೀರಿವೆಂಬ ಭವಬಿಂಧದಿಂದ ಬಿಡಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಿಸುತ್ತೀರೆಂದಭಿಪ್ರಾಯಿವು. ಇದು ಯಂತ್ರವೇ ಸರಿ. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾನಂ ಭಾವರನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರೆ ಅವರು ವಿಗ್ರಹ (ಜಗತ್)ವನ್ನು ಶವಂ ವಾಡತ್ತಾರೆಂಬುದು ಅವರ ಸ್ಥಭಾವವಲ್ಲವೇ ? ಮಹಾ ವಾಹಿಮೆಯಾಳ್ ತಮ್ಮನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟಿ ಭವಾತ್ಮನಿಗೆ ತಾಪ್ತಾ ವಿಗ್ರಹ (ಶರೀರ) ಶಮನವನ್ನು ವಾಡಿದಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಜಗತ್ ಒಂದಭರ್ತ, ತರೀರ ಇನ್ನೊಂದಭರ್ತ. ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಮತ್ವಾರಾಧರ್ವವೇನಂದರೆ, ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರೆ ವಿಗ್ರಹ (ಕಲಪ) ಸಮಾಧಾನವಾಡುವುದು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಭವಾತ್ಮನ ತಮ್ಮನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ವಾಡಿ ವಿಗ್ರಹ (ಶರೀರ) ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು (ಮುಕ್ತನಾದನು). ಅಂತ:

ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂದೊಂದಭರ್ತ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಣಬುದಿನ್ನೊಂದಭರ್ತ. ತಮ್ಮನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ವನೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ವಾಖ್ಯಾಭರ್ತವು.

ಆತ್ಮವನ್ನೀಷಿಭಿರಯೆಂತ್ತದಭೇದಬುದ್ಧಾಷಿ
ಧ್ಯಾತೋಜಿನೇಂದ್ರಭಿವತೀಹಭವತ್ತಭಾವಃ ।
ಪಾನೀಯಮಪ್ಯಮೃತವಿನತ್ತನುಚಿಂತ್ಯಮಾನಂ
ಕಂನಾಮನನೋವಿವೆನಿಕಾರಮಹಾಕರೋತಿ ॥ ೧೭ ॥

೧೮. ತಾ॥ ಈ ಜನೇಶ್ವರನೇ ! ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅವರ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಪಿತವಾದ ಪರಿಶುದ್ಧ ಜ್ಯೇಶ್ವನ್ನಸ್ವರೂಪವೇಂತ್ತ ತಮ್ಮ ಸಮಾನಸ್ವರೂಪವನ್ನಾಗಿ ಏಕರೂಪದಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ತರೀರಾವಾನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಂತೆ ಆನಂತಜ್ಞಾನಾದಿ ಗಂಣಪಾಪ್ತಿ ಎಂಬ ಮಹಾ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಂತಾರೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಅವಂತವೆಂದು ಅಡಿಗದಿಗೆ ಧ್ಯಾನಿಸಿಪಾನವಾಡಲು ಅದು ವಿಷಧಿಂದುಂಟಾದ ವಿಕಾರವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ವೇನು ? ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಕರ್ಮಾಯಿನಾದ ಅತ್ಯನ್ನು ತನ್ನನ್ನು ಪರವಾತ್ತಸಮಾನ ಶುದ್ಧಸ್ವರೂಪವನ್ನಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸಲು ತಮಗೆ ಸಮಾನಸ್ವರೂಪನಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತಾನೆಂಬುದು ಲೋಕದೃಷ್ಟಾಂತ ಸಿದ್ಧವೆಂದಭಿಪ್ರಾಯಿವು. ಭಾವನಾನು ಗುಣವೇ ಸಿದ್ಧಿಯಂದು ಭಾವವು.

ತ್ವಾನುಂವಿತತವನುಸಂಪರ್ವಾದಿನೋಽಿ
ನೂನಂವಿಭೋಽರಿಹರಾದಿಯಾಪ್ರಪನ್ನಾಃ ।
ಕಂಕಾಜಕಾಮಲಭಿರೀಕಸಿತೋಽಿಕಂಹೋ
ನೋಗೃಹೃತೇವಿವಿಧವಣಾವಿಪಯ್ಯಾಯೇಣ ॥ ೧೮ ॥

೧೯. ತಾ॥ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯಿಯಾದ ಏತರಾಗ ಪರವಾತ್ತನೇ ! ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾದ ವಾದಿಗಳೂ ಕೂಡ ನಿಷ್ಟಲ್ಪರಾದ ತಮ್ಮನ್ನೇ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಮ್ಮು, ಮಹೇಶ್ವರರಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮತಪ್ಪದೇವರನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲೋಕದೃಷ್ಟಾಂತವೇನಂದರೆ, ಹಿತ್ರಕಾವಾಲೆಯಾಳ್ ಜನಗಳು ಬೆಳ್ಗಿರುವ ಶಂಖವನ್ನು ಒಂದೊಂದುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು

ಬಳ್ಳಿ ವ್ಯಾಳ್ಳಿದ್ದನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರಲ್ಲವೇ? ಆ ಕಾವ್ಯಲ್ಲಿ ರೋಗವಿಲ್ಲದವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅ ಶಾಮಿವು ಇದ್ದಹಾಗೆಯೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನಿಷಂ ಯಾಥಾಧ್ರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿತವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಾವೂ ಏತರಾಗಪರವಾತ್ತು ಜಿನೇಂದ್ರ ಸ್ವರೂಪರಾಗಿಯೇ ತೋರುತ್ತಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪದ ನಿಷಿಡಿತಯನ್ನು ಅರಿಯದವರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅವರವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಶಿವಾದ ದೇವತಾರೂಪದಿಂದ ಭಾವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೀರೆಂದಭಿಪೂರ್ಯವು.

ಮಂದ ಅಷ್ಟಮಾಪ್ತಿಕಾಯಿಗಳ

ವರ್ಣಿಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಧನೋರ್ವಪದೇಶಸನ್ಯಾಸವಿಧಾನಸ್ಥಾವ
ದಾಸಾಂಜನೋಭವತಿತೇತರುರಪ್ಯ ಶೋಕಃ ।
ಅಭ್ಯಾಸ್ತೇದಿನಪತ್ರಾಸನುಹೀರುಹೋಧಿ
ಕಂವಾವಿಚೋಧನುಪಯೋತಿಸಜೀವಲೋಕಃ ॥ ೧೯ ॥

೧೯. ತಾ॥ ಓ ಜಿನೇಂದ್ರರೇ! ಅರ್ಕಂತ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ತಾವು ಸಮವಸರಣಾ ವಿರಾಜಮಾನರಾಗಿ ತತ್ತ್ವಾಪದೇಶ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಾನದ (ಹತ್ತಿರ ಇರುವ) ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯದಿಂದ ಮನಷ್ಯನು ತೋರೆ ವಿಲ್ಲದವನಾಗುತ್ತಾನೆಂಬುದಿಲ್ಲ, ಮರವೂ ಕೊಡ ಅಶೋಕವಾಯಿತು. ತೋರೆ ವಿಲ್ಲದಾಯಿತೇ ಅಂದರೆ ಅಶೋಕವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳದ್ವಾಯಿತೆಂದು ಪರಿಹಾರವು. ಸಂಂಧನು ಉದಯಿಸಂತ್ತಿರಲಾಗಿ ಮರಗಳು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಸಮಸ್ತವು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಾಗ, ಮನುಷ್ಯನು ಎಚ್ಚರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾನ್ಯಾಸದ ದಸೆಯಿಂದ ಮರಪೂ ಕೊಡ ಶೋಕವಿಲ್ಲದೆಂಬ ಅರ್ಥ ಪುಳ್ಳ ಅಶೋಕವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳದ್ವಾಗುತ್ತದೆಂದಭಿಪೂರ್ಯವು. ಜನಗಳು ಅಶೋಕರಾಗುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಸಂಸಾರದುಃಖನ್ನು ಕಳೆದು ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆಂದಭಿಪೂರ್ಯವು.

ಚಿತ್ರಂವಿಭೋಕಂಥಮನಾಂಕಂಖಿವ್ಯಂತಸೇವ
ವಿಪ್ಯಕ್ತತತ್ವವಿರಾಳಾಸುರಪುಷ್ಪವ್ಯಾಸಿಃ ।
ತತ್ವದ್ವೋಽಚರೀಸುನಿಸಾಂಯಾದಿನಾಮಂಸಿತ
ಗಜ್ಞಂತಿಸ್ನಾನನುಭೈವಹಿಬಂಧನಾಂಿ ॥ ೨೦ ॥

೨೦. ತಾ॥ ಓ ಪ್ರಭುವೇ! ತಮ್ಮ ಸಮವಸರಣದ ಸಂತ್ತುಲೂ ಮಳೆಯಂತೆ ಸುರಿಯುವ ದಟ್ಟವಾದ ಹೂವಿನ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೆಳಮುಖಿ ವಾದ ತೊಟ್ಟುಳ್ಳದ್ವಾಗಿಯೇ ಬೀಳುತ್ತದೆ? ಇದು ಅಶ್ವಯುವೆಂದರೆ ಓ ಮಂಬಿನೀಶ್ವರರೇ! ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರವಾದ ಸುಮಾನಸ್ವಾಗಳ (ಪ್ರಷ್ಟಗಳ) ಬಂಧನಗಳು ಕೆಳಗೇ ಹೋಗುತ್ತವೆಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲಿ ಸಂಮಾನಸಾಂ ಎಂಬ ತಬ್ಬಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳಿಯ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರು ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳಿಯ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಭವಾತ್ಮಕರ ಸಂಸಾರಬಂಧನಗಳೆಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳಿಯ ಹೊಂದುತ್ತವೆಲ್ಲವೇ ಎಂದರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸುಮಾನ್ ತಬ್ಬಕ್ಕೆ ಪ್ರಷ್ಟವೆಂದೂ, ಬಂಧನತಬ್ಬಕ್ಕೆ ಅದರ ತೊಟ್ಟೆಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವತೆಗಳಿಂದ ವಹಡಲ್ಪಣಿ ಪ್ರಷ್ಟವ್ಯಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಕೆಳಮುಖವಾದ ಬಂಧನವುಳ್ಳದ್ವಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಕಟ್ಟಾಕ್ಷಪಾತ್ರವಾದ ಪಾರಣೆಯ ಸಂಸಾರಬಂಧವೂ ತಟ್ಟಿ ಹೋಗಿ ಆ ಪಾರಣೆಯು ವೋಕ್ಕವನ್ನೇ ದುಷ್ಪರೆಂದಭಿಪೂರ್ಯವು.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕದಯೋದಧಿಸಂಭವಾಯಾಃ
ಸೀರ್ಯಾಷತಾಂತವಿರಸ್ತಮಾದೀರಯೀಂತಿ ।
ಸೀತಾಯಂತಿಪರಮಸಮ್ಮದಸಂಗಭಾಜೋ
ಭವಾಪ್ರಜಂತಿರಸಾಪ್ಯಜರಾಮರತ್ವಂ ॥ ೨೦ ॥

೨೧. ತಾ॥ ಓ ಜಿನೇಂದ್ರರೇ! ತಮ್ಮ ಗಂಭೀರವಾದ ಹೃದಯವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಸಮಸ್ತ ತತ್ವಾರ್ಥಗಳ ಉಪದೇಶಸ್ವರೂಪಗಳಾದ ವಾಣಿಯು (ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಗಳು) ಅಮೃತಗಳೆಂಬುದು ಯಾಕ್ಷಮೇ ಸರಿ. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ, ಅಮೃತಪಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಏಪ್ಯು ಅನಂದಪುಂಚಾಗುತ್ತದೋ ಅಪ್ಯು ಅನಂದವು ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಭವಾತ್ಮಕಿಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಾದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಿದ ಭವಾತ್ಮಕಿಗೆ ಪ್ರಣಾಸನ್ಯೇವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾದರಿಂದಲೂ, ಅಮೃತದಂತೆ ಮಾಪ್ಯು ಮರಣಗಳನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಸುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ವಾಣಿಯು ಅವಂತಕ್ಕೆ ಸಮಾನಗಳಿಂದ ಭಾವವು.

ಸ್ವಾಮಿನ್ನು ದೂರಮಂದನ್ನಿಸುತ್ತಂತೆಯೇ
ಮನ್ನೇವದಂತಿ ತುಚಯೆಸ್ತಿರಜಾಮರಾಘಾಃ ।
ಯೆಸ್ಯಾ ಸತಿಂದಿದಧತೇಮುನಿಪುಂಗವಾಯಿ
ತೇನೊನಮೂರ್ಧ್ವಗತಯಿಃಖಲಾತುಧ್ವಭಾವಾಃ ॥ ೨೫ ॥

೨೬. ತಾ॥ ಈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ತಮ್ಮ ಏರಡು ಪಾಶ್ಚಾಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಬೀಳಲ್ಪಡಂಬ ಪರಿಶುದ್ಧ (ಶುಭ್ರ) ಗಳಾದ ಚಾಮರಗಳ ಸಮೂಹಗಳು ಬೀಳುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬೀಳತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಉಟಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ವಂಸಿತ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಬೆನೇಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಾಡಿದ ಪೂರ್ಣಗಳು ನಮ್ಮಂತಯೇ ಪ್ರಿರಂದ್ರಭಾವ (ನಿಮಂಲಪರಿಣಾಮ) ವ್ಯಾಖ್ಯಾಪಾಗಿ ಉಂಡ್ರಗತಿ (ಸ್ವರ್ಗಮೋಕ್ಷ) ಯಾನ್ನು ಪಡೆಯಂವರೆಂದು ಈ ಚಾಮರಗಳು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆ. ಇದು ನಿಶ್ಚಯ.

ಕ್ಷಮಂಗಭೀರಗಿರಮುಜ್ಜಲಹೇಮರತ್ನ
ಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಮಿತಭವ್ಯತೀಂದಿಸಸ್ತಾಪ್ತಂ
ಅಲೋಕಯೆಂತಿರಭಸೇನಸದಂತಮುಚ್ಯ
ಕ್ಷಮಿಕರಾದಿಕಿರಸೀವನವಾಂಬುವಾಜಂ ॥ ೨೬ ॥

೨೭. ತಾ॥ ಈ ಜನರಾಜನೇ! ನೀಲವಣಿರಾಗಿರುವ ತಾವು ಹೋಳಿಯು ತ್ರಿರುವ ರತ್ನವಿಚಿತವಾದ ಬಂಗಾರದ ಉನ್ನತಿಸಿಹಾಸನದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜವಾನರಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾದ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿ ವಾಡುತ್ತಿರಲು ಈ ಸವಂಪರಣಿದಲ್ಲಿರುವ ಭವ್ಯಾತ್ಮರೆಂಬ ನವಿಲಾಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಹೇರುಪರ್ವತದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗುಡಂಗುತ್ತಿರುವ ಮೋಡದರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೇಗಿಂದ ನೋಡುತ್ತವೆ. ಕರೀಮೋಡವನ್ನು ನೋಡಿ ನವಿಲಾಗಳು ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷಿಸಂತ್ರಯೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅತ್ಯುಸ್ತಾಪಿತಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯನ್ನು ವಾಡುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮನ್ನು ದರ್ಶನವಾಡಿ ಭವ್ಯಾತ್ಮರು ಅಷ್ಟು ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತಾರೆಂದಭಿಪ್ಪಾಯಂತ್ರಿ.

ಉದ್ದಜ್ಞತಾತವತಿದ್ಯುತಿಮಂಡಲೀನೇ ॥ ೨೭ ॥
ಲಾಪ್ತಚ್ಯಾದಚ್ಯಾವಿರಕೋಕತರುಬಂಭಾವ । ೨೮ ॥
ಸಾಂನಿಧ್ಯತೋಃಸಿಯಂದಿವಾತವನೀತರಾಗ
ನೀರಾಗತಾಂಪ್ರಜತಿಕೋಳಸಚೀತನೋಃಿ ॥ ೨೯ ॥

೨೧. ತಾ॥ ಈ ಏತರಾಗ ಪರಮಾತ್ಮನೇ! ಮೇಲಕ್ಕೆ ಖಳುತ್ತಿರುವ ವಂಂದಲಾಕಾರವಾದ ತಮ್ಮ ದೇಹದ ನೀಲಕಾಂತಿ ಸವಂಹಂದಿದ ಮರೆ ವಾದಲ್ಪಟ್ಟಿ ಅಲೋಕವ್ಯಕ್ತಿದ ಎಲೆಗಳ ಕಂಪಕಾಂತಿಯು ಹೇಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ ಅಂದರೆ ಅಂತೆನಂಗಾದ ಮರ ಮೂತಾದಪ್ರೇಕ್ಷಾ ಕಾಡ ತಮ್ಮ ಸನ್ನಧಾನದ ದೇಸೆಯಂದ ರಾಗ(ಕೆಂಪ್ರ)ವನ್ನು ತೊರೆಯುತ್ತಿವೆಂಬ ಭಾವವನ್ನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸೂಜಿಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನು ಸಚೇತನರು ರಾಗ(ಪ್ರೀತಿ)ಯನ್ನು ಬಿಡುವುದೇ ನಡಿಕೆಯಂ? ತಮ್ಮ ಸನೀಂಪದಲ್ಲಿ ಯಾರಿದ್ದರೂ ರಾಗರಹಿತನಾಗಿ ಹೋಕ್ಕುವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆಯೂ ಮುಖಿಭಾವವು.

ಭೋಭೀಭೋಃಸ್ತಮಾದಮವಧಾಯಭಜಧ್ವಮೇನ
ಮಾಗತ್ತಿನಿವ್ರತಿಪುರಿಪ್ರತಿಸಾಧ್ಯವಾದಂ ।
ವಿತನಿನೇದಯಂತಿದೇವಜಗತ್ತಯಾಂತಂ
ಮನ್ನೇನದಸ್ಯಭಿನಭಃಸುರದಂದಭಿಸ್ತೇ ॥ ೨೧ ॥

೨೮. ತಾ॥ ಈ ಜಿನದೇವನೇ! ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಧ್ವನಿವಾಡುತ್ತಿರುವ ದೇವದಂಡಭಿ(ಭೀರ)ಇಲು ಎಲ್ಲೆ ಎಲ್ಲೆ ಭವಾತ್ಮತ್ರೇಃ ಈ ದೇಹ, ಪತ್ನಿ, ಪ್ರತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಸುಖಿವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಭಾರ್ಯಾತಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ನಿತ್ಯಸುಖಿರೂಪವಾದ ಮೋಕ್ಷವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದ ಫನ ಸಾಹುಕಾರರೂದಂತಹ ಈ ಪಾಶ್ಚಾನಾಥ ಶಿಥಿಂಂದರೆನ್ನು ಸೇವಿಸಿರಿ. ನಿಮಗೂ ಆ ಅನಂತ ಸುಖಿರೂಪವಾದ ಮುಕ್ತಿಯೆಂಬ ನಿಧಿಯು ದೂರಿಯುವದು. ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಂಸಾರಸುಖಾನುಭವವೆಂಬ ಭಾರ್ಯಾತಿಯಲ್ಲಿ ತೋಳಲಬೇಡಿ. ಏಂಬುದಾಗಿ ಮಂಜುಲೀಕದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವಂತೆ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ, ಎಂದಂ ಸ್ವೋತ್ರ ಕರ್ತೃವಾದ ಅಚಾರ್ಯರು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಉದ್ದೇಶ್ಯೋತ್ತರಿಷ್ಟಿನಿಃಭವತಾಭುವನೇಷುನಾಥ
ತಾರಾಸ್ಮಿತೋವಿಧುರಯೆಂವಿಹತಾಂಧಕಾರಃ ।
ವುಂಕ್ರಾತ್ತಲಾಪಕಲಿತೋರುಣಿತಾತಪತ್ರ
ವಾಜಾತ್ತಿಧಾಧೃತಶುಧುರವನುಭ್ಯುವೇತಃ ॥ ೨೬ ॥

೨೭. ತಾ॥ ೮. ರಕ್ತಕರೇ ! ತಮ್ಮಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ತಲೋಕಗಳೂ
ಪ್ರಕಾಶಿಸಲ್ಪದುತ್ತಿರಲು ಸಮಸ್ತ ಕ್ರಿಯನ್ನೂ ತೊಲಿಸಿನಂತಹ
ಈ ಚಂದ್ರನು ನಿಶ್ಚಯಗಳಿಂದನೇ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ ಮತ್ತಿನ ಕೆಂಪ್ಯುಗಳಿಂದ
ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಶೈಫಳತ್ವವೆಂಬ ನೆಪಮಾಡಿಕೊಂಡು (ಮುಕ್ಕೊಡೆ) ಶರೀರ
ವನ್ನು ಧರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸವಿಖಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ನಿಶ್ಚಯ. ಅದರ
ಚಂದ್ರನಿಂದಲೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಾರದ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕ (ಜನ) ಗಳ
ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಶಂಭು(ಪರಿಶಾದ್)ಗಳನ್ನಾಗಿ
ವಣಾದಿರೆಂಬ ವೈಭವವನ್ನು ಮುಕ್ಕೊಡೆಯಂ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆಂಬಭಾವಾಯವು.

ಸ್ವೇಸ್ತಪ್ರಪೂರಿತಜಗತ್ತೀಯೆಂದಿತೇನ
ಕಾಂತಿಪ್ರತಾಪಯೆತಸಾವಿನಿವಸಂಚಯೇನ ।
ಮಾಣಿಕ್ಯಹೇಮರಜತಪರವಿನಿನಿರ್ತಿನೇ
ಸಾಲತ್ರಯೇಣಭಗವನ್ನಿಭಿತೋವಿಭಾಸಿ ॥ ೨೭ ॥

೨೮. ತಾ॥ ೯. ಜಿನರಾಜನೇ ! ತಮ್ಮ ಕಾಂತಿಯೂ, ಪ್ರತಾಪವೂ,
ಯಾತಸನ್ನಿ ಈ ವರೂರೂ ಗುಂಪಾಗಿ ಸೇರಿ ಮಾರುಲೋಕಗಳನ್ನೂ ತುಂಬಿ
ಉಂಡೆಯಂತೆ ಗುಂಡಾಗಿ ಸಂತೃಂಢಿಂಡಂತೆ, ವಣಿಕ್ಯ, ಬಂಗಾರ, ಬೆಳ್ಳಿಗಳಿಂದ
ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಸಾಲತ್ರಯ (ಮೂರುಕೋಟಿ) ದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರೆ.
ತಮ್ಮ ಕಾಂತಿಯ ವಣಿಕ್ಯಕೊಟೆಯು ರೂಪವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರತಾಪವು
ಒಂಗಾರದ ಕೋಟೆಯು ರೂಪವಾಗಿಯೂ, ಯಿತಸ್ಸು ಬೆಳ್ಳಿಕೋಟೆಯು ರೂಪ
ವಾಗಿಯೂ, ಸಮವಸರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆಂಬಭಾವಾಯವು.

ದಿವ್ಯಸ್ರಜೋಽಜಿನಿಸನವನುತ್ತಿದಾಧಿಪಾನಾ
ಮುತ್ತ್ವಜ್ಞರತ್ವರಜಿತಾಸೆಂಪಿವರೂಳಿಂಧಾರಾ ।
ಪಾದಾಶ್ರಯೆಂಂತಿಭವತೋಯಿದಿವಾಪರತ್ರ
ತ್ವತ್ಸಂಗಿನೇಸುಮನಸೋಸರಮಂತಪಿವ ॥ ೨೮ ॥

೨೯. ತಾ॥ ೧೦. ಕರ್ಮಶತತ್ಪುಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿಂತಹ ಸ್ವಾಧಿಯೇ !
ದೇವತೆಗಳು ತಮಗೆ ಸಮಸ್ಯಾರಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ರತ್ನಪುಂಜಾವಾದ
ಕರ್ಣಾಟಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾವಿನ ಸರಗಳು ಆ ಕರ್ಣಾಟಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಾದಗಳ
ನ್ನು ಶ್ರಯಿಸುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಸವಾರವಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೂಪಾಗಳು
ತಮ್ಮ ಪಾದಗಳನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಸುವನಸ್ಸಗಳೂ,
ಜ್ಞಾನಗಳೂ ತಮ್ಮ ಪಾದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
ಶ್ರೀ ಜನೇಶ್ವರರು ಸರ್ವದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಜಿಸಲ್ಪದುವ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳವ
ರೆಂದು ಭಾವವು.

ತ್ವಂನಾಭಜನ್ಯಜಲಧೀರ್ವಪರಾಜ್ಯಭೋಽಪಿ
ಯಂತ್ರಾರಂಯಸ್ಯಸುಮನತೋನಿಜಪ್ರಣಲಗಾಂನಾ ।
ಯುತ್ಕುಂಂಧಿಸಾಧಿಪಿಸಸ್ಯಸತಸ್ಯನ್ವಯ
ಜಿತ್ರಂವಿಭೋಽಯಂದಸಿಕರ್ಮಾನಿವಾಕತೋನ್ಯಃ ॥ ೨೯ ॥

೩೦. ತಾ॥ ೧೧. ರಕ್ತಕರೇ ! ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳಮುಖಿವಾಗಿ ಮಂಗಳಿಕೊಂಡು
ಮುಳುಗದ (ನೀರುತುಂಬದ) ಮಣಿನಷಿಫ(ಹಣಿವಿ)ದ ಮೇಲಿಲುವ ಪ್ರಾಣಗಳು
ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುಪ್ರದಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ ? ಅದರಂತೆ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ
ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿವಾಃಿರಾಗಿರುವ (ಸಂಸಾರ ಬಾರದಂತೆ ಪ್ರತಿಭಿಷಿರುವ)
ತಮ್ಮನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದ (ಬಿಂಜನ್ನು ಹತ್ತಿದ) ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ತಾವು ಸಂಸಾರ
ಸಮಂದ್ರದಿಂದ ದಾಟಿಸುವುದು ಯಾತ್ರೆ ಸರಿ. ಅದರ ಮಣಿನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು
ಆವಿಗೆಯಲ್ಲಿಡೆದೆ ಹಾಸಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ವಹಿಸಲಾರದು, ಆವಿಯಲ್ಲಿ
ಸುಷ್ಪದಾಗ್ರಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ತಾವಾದರೋ ಕರ್ಮವಿಪಾಕವಿಲ್ಲದವರಾಗಿದ್ದ
ಕೊಂಡು ದಾಟಿಸುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಾವು ! ಅಂದರೆ ಕರ್ಮವಿಪಾಕವಿಲ್ಲದವ
ರಾದುದರಿಂದ ಸುಜದ (ಹಸಿ) ಹರಿಬಿಯಂತಿರುವ ತಾವು ಜಲಧಿಯನ್ನು
ದಾಟಿಸುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಾವೆಂದು ವಿರೋಧಾರ್ಥವು. ಅಳಬ್ಧವಾದ ಸಮಸ್ತ
ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಾಶವಾಡಿ ಶಂದ್ರಾಶ್ರೂದ ತಮ್ಮನ್ನಾಶ್ರಯಿಸುವವರು
(ಧಾರ್ಮಿಸುವವರು) ಸಂಸಾರಬಂಧದಿಂದ ವಿವುಕ್ತರಾಗುವರೆಂದು ಸಮಾಧಾನವು.

ವಿಶ್ವೇಕ್ಷರೋಪಿಜನಸಾಲ ಕದುಗ್ರತಸ್ತ್ವಂ
ಕಂವಾಕ್ಷರಪ್ರಕೃತಿರಪ್ಯಲಿಪಿಸ್ತ್ವಮಿತ್ತ
ಅಜ್ಞಾನವತ್ಯಾಸಿಸದ್ಯವಕಘಂಜಿದೇವ
ಜ್ಞಾನಂತ್ಯಯಿಸ್ಯರತಿವಿಶ್ವನಿಕಾಸಹೇತು ॥ ೧೦ ॥

೧೦. ತಾ॥ ಈ ಜನನಾಧರೇ ! ತಾವು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ (ದೊರೆ) ಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಸರ್ವಜನರನ್ನೂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವವರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರೂ, ದರಿದ್ರರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಜನಪಾಲಕರಾಗಿದ್ದರೂ ದರಿದ್ರರಾಗಿದ್ದೀರಿಂಬ ಮಾತು ವೀರೋಧವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ, ಸಮಸ್ತ ವಿವರಾದಲ್ಲಿಯೂ ವೀರರಾಗರೆಂದು ಪರಿಹಾರಾಧವು. ತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬಹಳ ಕವ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದೂ, ಮತ್ತು ತಾವು ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಸ್ವತ್ವಾಗಿ ಅಭಿಭಾನವಿಷಯವಾದ ವಸ್ತುವು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ವಾದ್ದರಿಂದ ದರಿದರೆಂತಲೂ, ಪರಿಹಾರಾಧವು. ತಾವು ಅಕ್ಷರಸ್ವಭಾವ (ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ)ದರಾಗಿದ್ದರೂ ಲಿಪಿ (ಅಕ್ಷರ) ಇಲ್ಲದವರೆಂಬುದಾಗಿ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥ ವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ತಾವು ಸರ್ವವಿದ್ಯೆಗಳ ಮೂಲಸ್ವರಂಜರಿ (ಪರಮಾತ್ಮಾ ಸ್ವರೂಪರು) ಅನಂತಜ್ಞನ ಸಾಖಿಸ್ಯರೂಪರು. ಅಲಿಟಿಃ ಅಂದರೆ, ಅಕ್ಷರರೂಪವಾದ ವಾಣಿಯಲ್ಲದ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯುಳ್ಳವರು. ಮತ್ತು ಅಲಿಟಿಃ ಅಂದರೆ, ಕರ್ಮಲೇಪವಿಲ್ಲದವರು. ಹಣೆಯಬರಹವಿಲ್ಲದವರು (ಪ್ರಂಃ ಜನ್ಮವಿಲ್ಲದವರು) ತಾವು ಅಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಜ್ಞಾನವ್ಯಾಪರು ಅಂದರೆ, ವೀರೋಧವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಫಾತಿಕಮಂಕ್ಯೇಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದರಿಂದ ಇಂದಿಯ ಮೂಲಕ ಉಂಟಾಗುವ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಂಸಾರ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿದೆ ಒಂದೇಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಲೋಕವನ್ನೂ ನೋಡುವ ಪರಿಮಳಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವ್ಯಾಪರೆಂದು ಪರಿಹಾರಾಧವು. ಇಂದಿಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿವ ಜ್ಞಾನವ್ಯ ಏಂತಮಾದ್ದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಈ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವಾದರೋ ಅಪರಿಮಿತಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವಂತಹದು. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುಹಿಮೆಯು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವೆಂದು ಭಾವವು.

ಸ್ವಾಗ್ಭಾರಸಂಭೃತದಸಭಾಂಸಿರಜಾಂಸಿರೋಽಂಬಾ
ದುತ್ತಾಷಿತಾನಿಕಮುತ್ತಿನತ್ತಿನಯಾಂಸಿ ।
ಭಾಯೋಷಿತ್ಯಸ್ತವನಂಸಾಭೈತಕಾತ್ಯಕಾತೋಽಂ
ಗ್ರಸ್ತಸ್ತಂಷಿಂಬಿರಯೆಮೇವಪರಂದುರಾತ್ಮಾ ॥ ೧೧ ॥

೧೧. ತಾ॥ ಈ ವೀರರಾಗಸ್ಯರೂಪನೇ ! ತಮ್ಮ ವೈರಿಯಾದ ಕರ್ಮತನೆಂಬ ದೃತ್ಯನು ತಾವು ಅತ್ಯಧಾನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ರೋಷದಿಂದ ಆಕಾಶ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಪ್ಯ ಧೂಳಿಗಳನ್ನು ವಿಳಿಸಿ ಫೋರೋಪಸರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಆ ಕವಚಿಕೊಂಡ ಧೂಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ನೇರಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮೂರ್ಖತ್ವನಾದ ಕರ್ಮತನೇ ಆ ಧೂಳಿಗಳಿಂದ ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿನು. ಅವನ ಕೋರಿಕೆಯು ನೆರವೇರದ ತನ್ನಿಂದ ವಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಧೂಳಿಗಳಿಂದ ತಾನೇ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿನು. ಇಲ್ಲಿ ರಜಸ್ ಅಂದರೆ ಪಾಪವೆಂದೂ ಅಧಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾ ಮುನಿಗಳಾದ ತಮಗೆ ಪೂರ್ವಭವವೈರಿಯಾದ ಆ ದೃತ್ಯನು ಫೋರೋಪಸರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ತಾನೇ ರಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿನು. ಅಂದರೆ ಮಹಾ ಪಾಂಚಯಾದನೆಂದಭಿ ಪೂರ್ಯವು. ಸತ್ಯರೂಪರಿಗೆ ಉಪರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವವನು ಮಹಾ ವಿಪಕ್ರನ್ನು ಹೊಂದುವನೇ ಹೂರತು ಸತ್ಯರೂಪರಿಗೆ ಯಾವ ಕಾನಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರ ನೆಂದು ಮಂಬಾಭಿಪೂರ್ಯವು.

ಯಂದ್ಗಜರ್ದಾಜಿಕತಫಾನಾಫುಮದಭ್ರಭೀಮು
ಭರ್ಕೃತ್ತದಿನ್ಸುಸಲಮಾಂಸಲಫೋರಧಾರಂ ।
ದೃತ್ಯೇನಮುಕ್ತಮಂಧುಸ್ತರವಾರಿದಧ್ರೇ
ತೇನ್ಸೇವತಸ್ಯಜಿನೆದುಸ್ತರವಾರಿಕ್ತತ್ಯಂ ॥ ೧೨ ॥

೧೨. ತಾ॥ ಈ ಜನನಾಧರೇ ! ಯಾವ ಕರ್ಮತನೆಂಬ ದೃತ್ಯನು ತಮ್ಮ ತಪಸ್ಯನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದಕ್ಕೊಂಬ್ಸುರ ಮಹಿಂಯಿಂದ ಗುಡುಗುಂಬಂಗಳಿಂದ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಒನಕೆಯಂಪ್ಯ ದವ್ಯವಾದ ಧಾರೆಯುಳ್ಳ ಮಳಿಯನ್ನು ಸುರಿಸಿ, ದಾಂಡಿವರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಉಟುವಾದಿಸಿನೋ ಅದು ಅವನಿಗೇ ಕತ್ತಿಯ ಪಟ್ಟಿನಂತಾಯಿತು. ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ತಮಗೆ ಫೋರೋಪಸರ್ಗ

ಮಾಡಿದ ಕರುತನು ಆ ಫೋರ್ ದಂಃ ವಿವನ್ನನುಭಿಸಿದನೇ ಹೊರತು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪೋಭಂಗವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಮಹಾಬೇಷಗ್ರಂಥನ್ನು ಸಹಿಸಿದುದರಿಂದ ಈವಲಜ್ಞನೋದಯವಾಯಿತೆಂದಭಿಪ್ಪಾಯಿತ್ತ. ಯಾರು ಮಹಾಮುನಿಗಳಿಗೆ ಉಪಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುವರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇಹವರ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ದುಃಖವೀ ತಪ್ಪವೆಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಫೋರ್ ದಂಃ ಉಪಗ್ರಹವನ್ನು ಹೊಂದದ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯಪರಿಣಾಮಶಿದ್ಧಿಯು ತಮ್ಮಂತಹ ಧೀರರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಮತ್ತಾರಿಗೂ ಹಣ್ಣಲಾರದೆಂದು ಭಾವವು.

ಧ್ವನ್ನೋತ್ತರ ಕೇಳಿವಿಕ್ಕತಾಕೃತಿಮತ್ತ್ವವುಂಡ
ಸ್ತಾಲಂಬಂಭ್ರಧ್ವಯದವಕ್ತುವಿನಿಯ್ಯದಗ್ಗಿಃ ।
ಪ್ರೇತನ್ರಜಃಪ್ರತಿಭವಂತಮಾಪೀರಿತೋಽಯಃ
ಸೋಸ್ಯಾಭವತ್ತತಿಭವಂಭವದುಃಖಹೇತುಃ ॥ ೪೩ ॥

೪೩. ತಾ॥ ಓ ಶ್ರೀ ಪಾಶ್ಚಾನಾಧಾಸ್ಯಾಮಿಯೇ ! ಯಾವ ವೇರಿಯಾದ ಕರುತನು ತಮ್ಮ ಸವಾರಿಯನ್ನು ಭಂಗಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೊಂದು ಸ್ವರ ನೆಟ್ಟಿನ ನಿಂತಿರುವ ಕೆದರಿದ ತೆಕ್ಷಾದಲುಗಳುಳ್ಳದ್ವಾಗಿಯೂ, ಏಕಾರವಾದ ಭರ್ಯಾಕರ ವಾದ ಆಕಾರಪ್ರತ್ಯಾದ್ವಾಗಿಯೂ ಮನುಷ್ಯರ ತಲೆಬುರುಡಿಗಳ ಸರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಭಯಾಕರವಾದ ಮುಖಿದಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ಯಾಲೆಯುಳ್ಳದ್ವಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ಭೂತಪಿತಾಜಾದಿಗಳ ಸಮಾಹವವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನೂ ಆ ಭೂತಪಿತಾಜಾದಿ ಸಮಾಹವವು ಆ ಕರುತನಿಗೇ ಪ್ರತಿಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದುಃಖಿಗಳನ್ನುಂಟಂದೂಡಾಡಕ್ಕ ಕಾರಣವಾಯಿತೇ ಹೊರತು, ತಮ್ಮ ಸವಾರಿ(ಯೋಗ)ಗಿ ಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮಹಾತ್ಮವು ಮಾತಿಗೂ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಅಗೋಚರವೆಂದು ಭಾವವು.

ಧನ್ಯಾಸ್ತವಿಭಂಗವನಾಧಿಪರ್ಯೇತಿಸಂಧ್ಯ
ಮಾರಾಧಯಂತಿನಿಧಿನಡ್ಡಿಧುತಾನ್ಯಕ್ತತಾಃ ।
ಭಕ್ತೋತ್ತೀಲ್ಲಸತ್ಯಲಕಪತ್ತ್ವಲದೇಹದೇಶಾ
ಸಾದಧ್ಯಯಂತವನಿಭೋಭುವಿಜನ್ಮಭಾಜಃ ॥ ೪೪ ॥

೪೪. ತಾ॥ ಓ ಶೋಕಾಧಿಪತಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಯಾವ ಭವಾತ್ಮಕರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರಮಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳಪರಾಗಿ, ಬೇರೆ ಸಮಾಸ್ತ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಲು ಸಂಧಾರಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮೈ ಕೂದಲೆದ್ದ ಅನಂದಪೂರಿತವಾದ ದೇಹವುಳ್ಳಪರಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಪಾದಾರಮಿಂದಗಳನ್ನು ಪೂಜಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂತಹವರ ಜನ್ಮವೇ ಸಾಧಾರಕ. ಅವರೇ ಧನ್ಯರು. ತಮ್ಮನ್ನು ಮರಿತು ಸಂಸಾರ ಸುಖಿಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸುವ ಜನಗಳ ಜನ್ಮವು ನಿಷ್ಪಲಂದಧರ್ಮವು.

ಅಸ್ತಿನ್ನುಷಾರಭವವಾರಿಸಿಧಾಮುನೀತಿ
ಮನ್ಯೇನಮೇತ್ರವಣಗೋಽಚರತಾಂಗತೋಽಸಿ ।
ಆಕಣ್ಣತೇತುತವಗೋಽತ್ರಪನಿತ್ರಮಂತೇ
ಕಂನಾವಿಪದ್ಮಿಷಧರೀಸವಿಧಂಸಮೇತಿ ॥ ೪೫ ॥

೪೫. ತಾ॥ ಓ ಕರುತನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಫೋರ್ ದಂಃ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಸ್ವಲ್ಪಾ ಸಹಿಸಿ ಆತ್ಮಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಈವಲಜ್ಞನವನ್ನು ಪಡೆದಂತಹ, ಚಿತ್ತದ ಸ್ಥಿರತ್ವಪ್ರಳ್ಯ ಮಾನಿಂಶ್ಚರೇ ! ಅಪಾರವಾದ ನರ ಸುರತಿಯಂಜ್ಞಾರಕ ಗಳಿಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರವಾದ ಜನ್ಮಪರಂಪರೆಗಳಿಂಬ ಈ ಸಂಸಾರ ಸಮಯದ್ವಾರಿ ದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭವದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಷ್ಪ ನನ್ನ ಕಿಂಗೆ ಗೋಚರವಾಗಲಿಲ್ಲ. (ತಮ್ಮ ಮಂಷಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ.) ಇದುವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯನಾಪಂದಿಂದ ವಿವಿತವಾದ ಮುತ್ತುವನ್ನು ನಾನು ಯಾವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಜನ್ಮಜರಾಮರಣಸ್ವರೂಪವಾದ ವಿಪತ್ತಿಂಬ ಫೋರ್ ಸ್ವೀಸಪರವು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಏಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ? ಇದರಿಂದಲೇ ಕೆಳಿದ ನನ್ನ ಅಪಾರ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ವಿವಿತಚರಿತ್ರ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸವಾರಿ ಸಾಧನವಾದಿದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಈ ಜನಾದಿ ಭವದುಃಖವು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಈ ಭವದುಃಖಗಳನ್ನುಭವಿಸುವುದೇ ನಾನು ಎಂದೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರ್ಥವು.

ಜನ್ಮಾಂತರೇಷಿತವನಾದಯುಗಂನದೇವ
ಮನ್ಯೇನುಯಾನುಹಿತವಿಾಹಿತದಾನದಕ್ಕೆಂ !
ತೇನೇಹಜನ್ಮನಿನುನೀತಪರಾಭವಾನಾಂ
ಜಾತೋನಿಕೇತನಮಹಂಮಧಿತಾಶಯಾನಾಂ ॥ ೫೬ ॥

ಇಂ. ತಾ॥ ಈ ದೇವನೇ ! ನಾನು ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಂಸು
ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾದ ತಮ್ಮ ಪಾದಗಳಿರದನ್ನು
ಪೂಜಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಲೇನೇ. ಈ ಮಹಿಳ್ಯೇವು ರೇ ! ಆದುದರಿಂದಲೇ
ನಾನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾದ ಮನೋರಥಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿ ಅನೇಕಪ್ರಕಾರ
ವಾದ ದಾಃಖಾಂಭವ ರೂಪವಾದ ಅಪಮಾನಗಳಿಗೆ ವಾಸನಾನ್ವವಾದ ಮನೆ
ಯಂತೆ ಆದೆನು. ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾದಪೂಜೆಯನ್ನು ನಾನು
ವಣಿದಿದ್ದದ್ದರೆ ಈ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಸಂಸಾರದುಃಖಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗುತ್ತಿರ
ಲಿಲ್ಲವಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ನೋನಂನೋಹತಿಮಿರಾವೃತಲೋಚನೇನ
ಪೂರ್ವಂವಿಭೋಸಕ್ರದಿಪಿಪ್ರವಿಲೋಕತೋಸಿ ।
ಮನಮಾರ್ಥವಿಧೋವಿಧುರಯಂತಿಹಿನೋಮನಧಾರಃ
ಪ್ರೋದ್ಧತ್ವಂಧಗತಯಃಕಥಮನ್ಯಧೈತಿ ॥ ೫೭ ॥

ಇಂ. ತಾ॥ ಈ ಪ್ರಭುವೇ ! ಮೋಹವೆಂಬ ನೇತ್ರರೋಗಿದಿಂದ
ಅವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಾನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದಾವತೀರ್ಯಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು
ದರ್ಶನ ವಹಾಡಲಿಲ್ಲ, ಇದು ನಿಶ್ಚಯ. ಅಂದರೆ ಮೋಹನೀಯಕರ್ಮದ
ಬಲದಿಂದ ಶರೀರ, ಪತ್ತಿ ಪ್ರತಾರದಿ ಬಂಧುಗರ್ ಧನಕನಕ ವಸ್ತುವಾಹನ
ಗೃಹ ಕ್ಷೀತ್ರ ಮುಂತಾದ ಹೊರಗಿನ ವಿಷಯಗಳ ವ್ಯಾಮೋಹವೆಂಬ ಪಾತ್ರದಿಂದ
ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಒಂದಾವತೀರ್ಯಾದರೂ ತಮ್ಮ ಪರಿಶುದ್ಧ
ವಾದ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ಭಾವಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದಧರ್ವವು. ಹಾಗೆ ನಾನು ಜನ್ಮಾಂತರ
ದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಒಂದಾವತೀರ್ಯಾದರೂ ಸೃಂಖಿದ್ದರೆ ಈ ಜನ್ಮಜರಾಮರಣ
ಅದಿವಾಧಾರಿ ಮಂಘಾಭೀಧಕಗಳಾದ ಅನರ್ಥಗಳು (ದಾಃಖಾಂಭ) ಹೇಗೆ

ನನ್ನನ್ನು ಹೀಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ? ಈಗ ನಾನು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಂಸಾರಸಂಬಂಧಿ
ಯಾದ ಅನರ್ಥರೂಪವಾದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಅಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ
ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಸೃಂಖಿದವನ್ನಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ವಷ್ಟಿ
ವಾಗಿತ್ತೆದೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಆಕಣ್ಣ ತೋಷಿಮಾಹಿತೋಷಿಸಿನಿರೀಕ್ಷಿತೋಷಿ
ನೋನಂನೆಚೇತಸಿಮಯಾವಿಧೃತೋಷಿಭಕ್ತಾತ್ಮಿ ।
ಜಾತೋಸ್ವಿತೇನಜನಬಾಂಧವದುಃಖವಾತ್ರಂ
ಯಾಸ್ಯಾತ್ ಕೃಯಾಃಪ್ರತಿಫಲಂತಿಭಾವಶಾಂಕಾಃ ॥ ೫೮ ॥

ಇಂ. ತಾ॥ ಈ ದುಃಖಿ ಜನಗಳಬಂಧುವಾದ ಜಿನಪತಿಯೇ ! ನನ್ನಂದ
ತಾವು ಕೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ,
ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಭಕ್ತಿಪ್ರಸ್ವರ
ವಾಗಿ ಮನಸ್ಸನ್ನಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂದಧರ್ವವು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಾನಾ
ದಾಃಖಾಂಭಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾದೆನು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಲ್ಲಿದ ಶ್ರಯೇಗಳು
ಯಾವುದೂ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಜನ್ಮನೇ
ಮೋದಲಾದ ದಾಃಖಾಂಭವಿಸುವುದನ್ನು ಭಾವಿಸಿನೋಡಲು ನಾನು
ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧರಿಸಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ
ತೋರುತ್ತೆದೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ತ್ವಂನಾಧದುಃಹಿಜನವತ್ಪ್ರಲಹೇತರಣ್ಯ
ಶಾರುಣ್ಯಪುಣ್ಯವಸತೇವಶಿನಾಂವರೇಣ್ಯ ।
ಭಕ್ತಾತ್ಮಿನತೇನುಯಿಮಹೇತದಯಾಂವಿಧಾಯಂ
ದುಃಖಾಜ್ಞರೋದ್ದಳಸತತಪ್ರರಂತಾವಿಧೇಣಿ ॥ ೫೯ ॥

ಇಂ. ತಾ॥ ಈ ರಕ್ಷಕೆ ! ದಾಃಖಾಂಭರಾದ ಜನರಬಂಧುವೇ !
ಕರ್ಮಬಂಧವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಪ್ರಾರ್ಥಿ
ದಯಿಗಳೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕ್ಕೂ ವಾಸನ್ನಾನಭಂತರಾದ, ಮತ್ತು ಜಿತೇಂದ್ರಿಯರಿಗಲ್ಲಾ
ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿರುವ ನನ್ನಲ್ಲಿ ದಯ
ಯಾನ್ವಿಟ್ಟು, ಈ ಪುರಾತನ ! ಈ ಸಂಸಾರ ದಾಃಖಾಂಭ ಕಾರಣವಾದ